öğrenci POSTASI

15 EKİM 86' 250 TL (KDV DAHİL)

TBMM BAŞKANLIĞI'NA DİLEKÇE

HAKKI RUHİ SU CEZAEVLERİNDE

ÜNİVERSİTELİLER VAR BİR VAZ

GEÇİLMEZ SİLAH İNGİLTERE'DE

EĞİTİM SİSTEMİ

sesimizi yükseltelim!..

Sözcükler birbirini aradı ve buldu. Bir bulmacanın eksik kareleri kendi içinde uyumlu hecelerle doluverdi: A-TIL-DI... A-TIL-DI-LAR... A-TIL-DIN...

Kimbilir hangi özlemimizdi yıkılan. Binlercemizin, bir o kadar sayıda özlemi. Oysa ne zorluklarla, olanaksızlıklarla okumaya çalışıyorduk. Anfilerde tıkış tepiş yer kapma kavgalarımız, saatlerce yemek kuyruğunda bekleyip bir şey yiyemeden kalakalmalarımız, ardarda gelen sınavların baskısıyla geceleri gözümüzü uyku tutmayışı. Bırırmak gibi akıp giden yaşamın birden duruvermesi, ilkbaharda tomurcuklanan çiçeklerin sert bir fırtınayla kırılıvermesi; ATILMAK...

Genç, dinamik, yaşama karşı duyarlı binlerce insan bir çarkın, yıllarca kurulan karanlık hesapların kurbanı oluyorduk.

Paralı üniversiteler kuruluyor, Türk Ocaklarında üniversiteler açılıyor, binbir dolapla eğitim kurumları gericileştiriliyor, biz ATILIYORDUK...

Ve tarihsel bir gerçeği kendi deneyimlerimizle öğreniyorduk. Sorunlarımızın çözümü ancak KENDİ ÖZ GÜCÜMÜZLE, ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZLE olanaklıdır. Biz sorunlarımıza sahip çıkmadıkça, bize dayatılan zorbalığa karşı gelmedikçe sorunlarımız çözümlenemez. Duyarlılıklarımızı en acil, en yakıcı sorunlarımıza yöneltmeden, birlikteliğimizin gücünü somut sorunlarımıza kalıcı çözümler getirme uğraşında kullanmadan içinde bulunduğumuz koşullardan kurtulabilmemiz olanaklı görünmüyor.

Yüksek öğrenim gençliği ve onun öz örgütleri ÖĞRENCİ DERNEKLERİ bu süreçte tepkisiz kalamazdı. Atılmalar sorununu ortadan kaldıracak 44. maddeye ilişkin değişiklik önergesi uzunca süren tartışmalardan sonra netleşip TBMM'ye sunuldu ÖĞRENCİ DERNEKLERİ Hak arama mücadelesinde kararlılığını ortaya koydu. Öğrenci arkadaşların da aynı kararlılığı gösterebileceğine, binlerce imza ile haklarına sahip çıkacağına inanıyoruz. ÖĞRENCİ POSTASI yapısal bir özellik kazanmış kitlesel atılmalara karşı verilen bu onurlu çabaya emek harcayan herkesle omuz omuza, yürek yüreğedir.

Sorunlarımız... Yalnızca öğrenci olmaktan değil, İNSAN olmaktan kaynaklanan sorunlarımız. İnsanlık onurunu demir parmaklıklar arasında yaşatan, pırıl pırıl düşünceleriyle yanıbaşımızdaki arkadaşlarımız... Sorunlarımızın ve çözümlerinin ortak olduğuna inanarak, beton duvarları utandıracak denli haksız suçlamaların boy hedefi olmuş içerideki yanımıza ÖĞRENCİ POSTASI daha bir duyarlı yaklaşmaya özen gösterecektir.

Dergimizi izlemeye olanakları yetmeyen içerideki dostlara ücretsiz olarak dergi göndermeye çalışacağız.

İçerideki arkadaşlara düzenli olarak ayıracağımız sayfalarda İÇERİDEKİ SESİMİZİ yükselteceğimize inanıyoruz.

ÖĞRENCİ POSTASI giderek kitleselleşme, yeni arkadaşların katılımıyla, daha nitelikli dergi olma yoluna girmiştir. Dergi bünyesinde birim çalışmaları başlamış, bürolarımızın olanakları dernek çalışmalarına açılmıştır.

Şiir, karikatür, öykü fotoğraf vb. konularda ilgilenen arkadaşlarbirim çalışmalarına katılabilirler.

Karikatür birimimizin bir duyurusuyla sonlayalım isterseniz...

ELİ KALEM TUTAN, YÖK'E SEMPATİ (!) BESLEYEN TÜM ARKADAŞLARI "YÖK'E HAYIR!" SERGİSİNE KATILMAYA ÇAĞIRIYORUZ...

Gelecek Sayımızın Ağırlıklı Konusu
- *Eğitim Tartışmaları*
- *Paralı Eğitim*

KAPAK KARİKATÜRÜ/GIRGIR
ŞİİRLER/REMZİ DEMİR, Y. BAĞRIŞEN, SÜLEYMAN ÖZCAN
KARİKATÜRLER/ MURAT ÖZMENEK, İSMAİL CEM, NURHAN SERİN, MEHMET KARAMAN, İ. SERDAR SAYAR, FARUK MAMİCİ
DESENLER/CELAL MUTLU

Sahibi
A.SERHAT ŞİMŞEK
Yazı İşleri Müdürü
EMİN BEBEK

Yönetim adresi / Menekşe Sok. No: 27/1 Bodrum Kat Kızılay/ANKARA
İstanbul büro / Alemdar Mah. Hoca Rüstem Sok. Zafer Han No: 7 Kat: 4 No: 12 Cağaloğlu/İSTANBUL
Yazışma Adresi / Öğrenci Postası P.K. 243 Yenişehir/ANK.

Hesap Numarası 21 00 60 Emin Bebek Türkiye İş Bank Yenişehir/ANKARA.
Dizgi / Bil Ofset
Baskı / Sanem Matbaacılık
Dağıtım / Etkin
DERGİMİZDE ÇIKAN YAZILARDA İLERİ SÜRÜLEN DÜŞÜNCELER YAZARLARINA AİTTİR...

İlan fiyatları / kapak: 80.000 TL
tam sayfa: 60.000 TL
yarım sayfa: 30.000 TL
çeyrek sayfa: 15.000 TL

Abone koşulları/ 3 aylık : 600 TL.
6 aylık : 1200 TL.
1 yıllık : 2300 TL.

TBMM BAŞKANLIĞINA

Öğrenci dernekleri atılmalara son verilmesi için Türkiye çapında bir kampanya başlattılar.

YÖK Kanunu 44. madde ile düzenlenen vize ve final sınavları nedeni ile bugüne dek binlerce öğrenci üniversiteden atıldı. Zaman zaman çıkarılan af yasaları sorunu çözmekten uzak, erteler bir konumda kaldı. Soruna köklü çözüm getirilmesi bilincinden hareketle dernekler etkin bir katılımla önce bir 44. madde değişiklik önerisi hazırladı.

Kampanya, hazırlanan önerinin YÖK sistemindeki çarpıklıkları yansıtan bir dilekçe ile birlikte TBMM Başkanlığı'nın sunulması ile başlatıldı. Yurdun her yanından 33 dernek temsilcisinin imzaladığı dilekçe, kalabalık bir öğrenci grubu tarafından 15 Ekim 1986'da Meclis Başkanlığı'na iletildi. SHP meclis grubu tarafından karşılanan öğrenciler DYP ve ANAP gruplarını da ziyaret ederek taleplerini ilettiler.

Öğrencileri dinleyen SHP grup başkan vekili M. Seyfi Oktay, öğrencilerin hazırladığı öneriyi yerinde bulduğunu belirtti. Öğrencilerin talebi ile, 1985-86 Ders Yılı vize ve final sınavlarında başarısız olduğu için atılan öğrenci sayısına ilişkin bir soru önergesi de, Oktay tarafından hazırlanarak MEGS Bakanı tarafından yanıtlanmak üzere Meclis Başkanlığı'na sunuldu.

Daha sonra DYP ve ANAP grup başkan vekillerine taleplerini ileten öğrenciler, 44. maddede yapılmasını istedikleri köklü değişikliğin önemini anlattılar. ANAP grup başkan vekili, öğrencilere "sorunların kaynağını biraz da geçmişte yapılan 'üniversiteye polis girer mi, girmez mi' tartışmalarında aramak gerektiğini" anlattı. ANAP grup başkan vekili, bu sene içerisinde YÖK kanununda değişiklik yapacaklarını da bildirdi.

Başlatılan kampanya, hazırlanan 44. madde önerisinin Türkiye çapında imzaya açılması ile sürdürülüyor. İmzalar, Kasım ayı içinde Meclis'e iletilecek.

Kampanyanın başarısı, öğrencilerin etkin katılımına bağlı. Bu nedenle birim dernekler, kampanyaya değişik eylem biçimleri ile güç katacak, imzalar toplanacak, paneller, toplantılar düzenlenecek. Panellerde eğitim sistemi ve eğitimde reform talepleri, atılmalar sorunu geniş bir katılımla tartışılacak.

ÖZERK - DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE İÇİN GÖREV BAŞINA!

ÖĞRENCİ POSTASI

Ülkemiz üniversite yaşamına ilişkin görüşlerimiz ve değişiklik istemlerimizden bazıları aşağıdaki dilekçede sunulmuştur. İmzası olan bizler geride bıraktığımız beş yıl içerisinde üniversitelerin bilimsel düşünce üreten, bilimsel yöntemin öğretildiği ve geliştirildiği ortamlar olmanın alabildiğine uzağına sürüklendiğine ve gün geçtikçe korkunç boyutlara ulaşan, her türlü değeri aşındıran işsizliğin sınırlandırılmasında bir araca, liseden mezun olan binlerce gencin iş piyasasına girmesinin engellendiği ve yıllandırıldığı depolara dönüştüğüne inanmaktayız.

Gençlik bir ülkenin geleceği ve bir toplumun gelişmesinde en büyük olanak ve en ciddi güvence iken ülkemizde gençlik geçiştirilmesi, atlatılması gereken tehlikeli bir dönem olarak algılanmaktadır.

Egemen güçler, gençliğin enerji ve dinamizminden yararlanamadığı gibi onu başlıca düşmanlardan biri olarak görmektedir. Çünkü gençlik arayış demektir, gençlik enerji demektir. Gençlik var olanı sorgulamak, alışmamışlık, kanıksamamışlık, değişime açık olmak, değişimi zorlamak demektir. Ne ki, egemen gücün en küçük bir değişim olasılığını, en küçük bir sorgulamayı göze alacak özgüveni yoktur. Türkiye pek çok güzelliklere gebedir. Türkiye, yirminci yüzyıl yirmibirinci yüzyıla dönerken tarihsel çıkışını yapmaya hazırlanan bir ülkedir. Böylesi bir ülkede iyiden, doğrudan, güzelden yana olan herşeyi karşısına alarak, iyiye, güzele, doğruya düşman olarak, var olmak, varlığını sürdürmek durumunda kalanlar en küçük bir değişim özlemini ve arayışını bile göze alamazlar. Gençliğin enerjisini, coşkusunu, araştırıcılığını, sorgulayıcılığını göze alamazlar. Çünkü bu sorgulayış gerçeği; yalanın ve demogojinin sisi arkasına saklanılmaya çalışılan gerçeği ortaya çıkarır. Egemen güçlerin çirkin gerçeğini. Bugün eğer ülkemizde gençlik yok edilmeye çalışılıyorsa, bugün gençler YÖK, sınav, atılma, fişlenme vb. baskılarla, işsizlik, gelecek korkusuyla yıpratılmaya, sindirilmeye, oyalanmaya, yaşlandırılmaya, çalışılıyorsa bu çirkin gerçeği gözlerden saklamak içindir. Görmeye aday gözlerin kapatılması içindir.

İşte Yüksek Öğretim Kanunu ve onun getirdiği yapılanma, üniversiteye soktuğu, hakim kıldığı ilişkiler hep bu göz kapama, göz bağlama amacına yöneliktir. YÖK bir yandan Türkiye üniversitesinde yeşeren bilimselliği söküp atarken bilimsel düşünceye kapılarını kaparken, öte yandan atılma olgusunu demoklesin kılıcı gibi öğrenci kitlesinin üzerine asıyordu. Öğrenci bir iyi-kötü oyunu ile karşı karşıya bırakılmıştı. Bu oyunda kötüyü YÖK oynuyordu. YÖK eşine ender rastlanacak bir acuzedir. Anayasa ile korunan ne ki, toplumsal tabanı bir kişiden ibaret olan bir acuze. Başkanı dışında kimsenin sahip çıkmadığı, savunmadığı tüm kötülüklerin kaynağı olan bir kurum. İyi ise, hükümet ya da hükümet partisinin parlamentodaki çoğunluğu oluyordu. YÖK öğrencileri atıyor, iktidar af çıkarıp geri alıyordu. Böylece öğrenciler, kötü YÖK'le iyi iktidar arasında gidip geldiler. Atılıp, geri alındılar. Tekrar atıldılar. Atılana kadar, atılma korkusunu, atıldıktan sonra da af beklentisini yaşadılar. Bu iki duygunun baskısı altında özgüvenleri aşındı, ruhsal olarak yaşlandılar. Bedensel yıpranmanın koşulları zaten hazırdı. Yurtlar, yemekhaneler, harçlar, gülünç denecek ölçüde düşük krediler ve bekarlara lütfen kiralanan sağlıksız konutlar bedensel yıpranmanın ve yaşlanmanın koşullarını oluşturuyordu. Bunlara bir de bitip tükenmek bilmez olağanüstü dönemin olağanlaşan uygulamaları; fişlenmeler, yurt baskınları, ev aramalar, nedensiz tutuklamalar, işkenceler eklenince YÖK düzeninden, YÖK'lü düzenden beklenen işlev nerede ise gerçekleşiyordu. Yorulmuş, sinmiş, yılmış, yaşama isteğini, öz güvenini yitirmiş, olumlu insani duygulardan uzaklaşmış, bencil, çıkarcı, teslimiyetçi öğrenci tipi yaratılıyordu. Ne ki YÖK'ün, YÖK düzeninin, YÖK'lü düzenin başarısı söz konusu olamazdı. Çünkü YÖK'ler, YÖK'lü düzenler bilime aykırıydı. İnsan onuruna ve gelişme özlemine aykırıydı. Bilime, insan onuruna aykırı bir düzenin başarısı söz konusu olamaz. YÖK gibi gerici bir kurumun başarısı arızi olur, geçici olur, yok olmaya mahkum olur. Ve burada ortalama alınamaz. YÖK'ün yaratmayı amaçladığı gençlik tipine ne ölçüde yaklaştığı, Türkiye gençliğini ne ölçüde yaşlandırabildiği ortalama ile saptanamaz. Çünkü gençlik gelecektir. Gelecek ise bugün sinmeyen, yılmayan, yaşlanmayanlardır. Türkiye gençliğinin, insan onurunun ve bilimin ifadesi YÖK'e karşı en dar anlarda, en zor koşullarda bile alınan tavırda yaşar ve iyiden güzelden yana güçlükler yükseldikçe yeşerir. Bugün 2547 sayılı yasanın 44. maddesi değişiklik önerisi ile TBMM'ne başvuran bizlerin temsilcisi olduğumuz dernekler bu tavır alışın, bu yaşlanmayışın somut ifadeleri, gençliğin kitleselleşmesinin çıkış noktalarıdır. Öğrenci gençlik, öğrenci dernekleri bünyesinde öğrenci ve genç olmanın gereklerini yerine getirecek, bunun önündeki engelleri de 44. madde örneğinde olduğu gibi birer birer kaldıracaktır.

Gençlik atılarak, geri alınarak, gözlenerek, izlenerek, baskılanarak, oyalanarak bir çember içine alınmak istenmiştir. Gençlik bu çemberi kıracaktır.

44. madde değişiklik önerisi:

— Ders geçme sistemi esastır.

— Derslere devam zorunluluğu kaldırılmalıdır. Ancak uygulamalı derslerden bir kez yüzde 70 devam aranmalıdır.

— Ara sınavın yapılıp yapılmayacağına ve sayısına öğrenci temsilciliğinin katılımıyla, ana bilim dalınca karar verilir. Ara sınavlara girmek zorunlu değildir. Ara sınavlarda, ortalama 70 ve üzerinde alan öğrenciler o dersten muaf sayılmalıdır ve yıl sonu sınavına girmemelidir.

— Ara sınava girme zorunluluğu olmadan ve koşulsuz yıl sonu sınavında yüzde 50 başarı sağlamak geçme için yeterlidir. Bunda başarı sağlanamazsa bütünleme sınavında yüzde 50 başarı sağlamak geçme için yeterlidir. Bütünleme sınavında da başarı sağlanamazsa tamamlama sınavında yüzde 50 başarı sağlamak geçme için yeterlidir. Bunda da başarı sağlanamazsa öğrenim süresince sınav hakkı saklıdır.

— 2 yıl süreli okullarda 2 yıl, 4 yıl süreli okullarda 3 yıl, 5-6 yıllık okullarda 4 yıl olarak belirlenen ek süreler tanınmalıdır. Bu ek süreler sonunda son sınıf ve alt sınıflar da dahil toplam 3 dersten başarılı olamayanlara 2 yıl ek süre daha tanınır. Bu süre sonunda da tek dersten başarısız olanlara 3 yıl ek süre daha tanınır. Ara sınavlar, yazılı, sözlü sınav, uygulama, araştırma ya da bilim dalına uygun çalışmalar biçiminde yapılabilir.

— Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra 1981-82 ders yılından bugüne atılmış öğrencileri de kapsayacak biçimde uygulanır.

Saygılarımızla arz ederiz.

TARİHTE, YASALARDA VE UYGULAMADA DİLEKÇE HAKKI

"Vatandaşlar, kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye BMM'ne yazı ile başvurma hakkına sahiptir."

1982 tarihli T.C. Anayasasının "Dilekçe hakkı" başlığını taşıyan 74 maddesi böyle diyor.

Anayasayı yapan komisyonun başkanı Orhan Aldıkaçtı "Öğrencilerin toplu halde dilekçe vermesinin suç olduğunu", "bu tür dilekçeleri yasadışı örgütlerin organize ettiğini" deneyimlerinden bunu öğrendiğini bir dilekçe davasının tanıklığı sırasında söylüyor.

Dilekçeci aydınlar aylarca süren davalarında dilekçelerini savundu, sıkıyönetim savcıları sayfalar dolusu iddianameler hazırladı, dilekçeci öğrenciler okullarında disiplin soruşturmasına alınıp çeşitli cezalar verildi, dahası dilekçe verenler göz altına alındı, günlerce işkence görenler oldu. Kısacası dilekçe üzerine çok şey söylendi-söyleniyor. Bizim de söyleyeceğimiz birşeyler var. Biz söyleyeceklerimizi bu yazının sonuna bırakarak dilekçenin, dilekçe hakkının tarihine göz atmak istiyoruz.

DÜNYADA DİLEKÇE HAKKI

Açıkça ve bugünkü anlamıyla olmasa bile İngiltere'de dilekçe hakkı 1215 tarihli Magna-Carta ile başlar. Magna Carta ile dilekçe hakkı halka değil, baronlara verilmiş bir haktı. Daha sonraları Avam kamarası kendi içinde bir komisyon oluşturarak "herkese" "itiraz ve şikayet" hakkı tanımıştır. 1689 tarihli "Bill of rights" da dilekçe hakkıyla ilgili 5. madde şu şekilde düzenlenmiştir: "Krala istida takdim etmek tebanın hakkıdır ve bundan dolayı hapis ve takibat gayri kanunidir."

17. yüzyıla kadar dilekçeler sadece bireysel sorunlarla ilgiliydi genel olarak. Daha sonraları kamuya ilişkin dilekçeler de verilmeye başlandı. Bazı kanunların değiştirilmesi, yasal önlemlerin alınmasına ilişkin dilekçelerin sayısında önemli artışlar görülüyordu. Örneğin köle ticaretinin yasaklanmasına ilişkin binlerce dilekçe verilmiştir.

Amerika'da da 1791 tarihinde kabul edilen bir anayasa maddesine göre "Kongre, halkın kötü durumların kaldırılması amacıyla dilekçe verilmesini sınırlayan hiçbir kanun çıkartamaz."

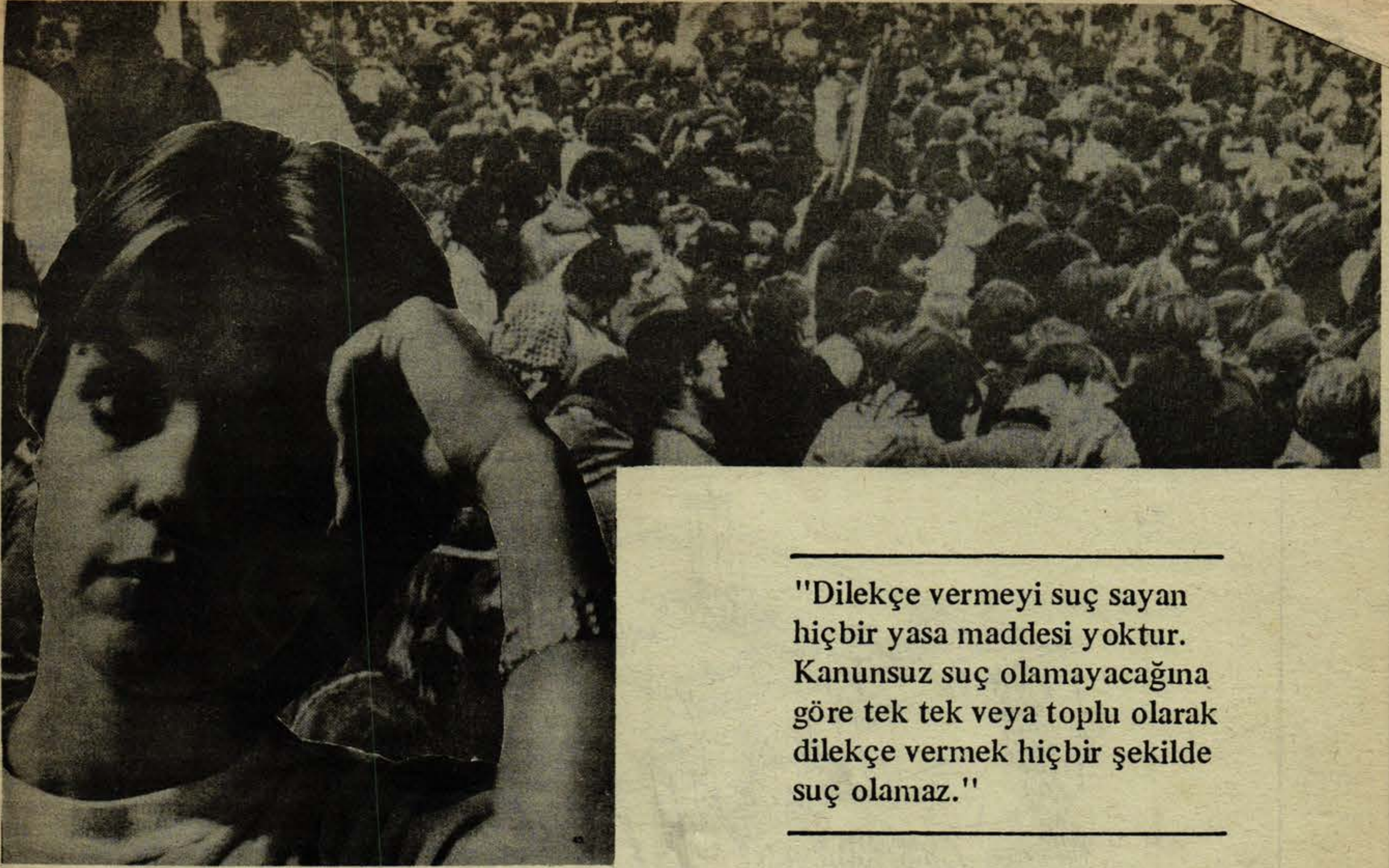
1793 tarihli Fransız anayasasında da benzeri bir hüküme yer verilmiş, dilekçe verme hakkının hiçbir şekilde yasaklanamayacağı, askıya alınamayacağı sınırlandırılamayacağı belirtilmiştir.

Almanya'da bu hakkın gelişim süreci daha farklıdır. Fransız ve İngilizlerdeki gelişmelerden etkilenme söz konusu olmakla beraber ilk yazılı kaynak 1820-1830'lara dayanır. 1919 tarihli Weimar anayasasının 126. maddesi "Her Alman, yetkili organlara yahut halk meclislerine yazılı dilek ve şikayetlerde bulunabilirler. Bu hak tek olarak veya başkaları ile birlikte kullanılabilir" demektedir. Nazilerin iktidarda olduğu dönemde dilekçe hakkının kullanılmasının engellenmesi için herşey yapılmış. Faşist hukukçular "başbelası dilekçelerden kurtulmak" istediklerini her fırsatta belirtmişler ama kurtulamamışlar, dilekçeler sürekli başlarına bela olmuştur. Faşizmin yıkılışından sonra eyalet anayasaları ve Federal anayasa dilekçe hakkını garantiye almıştır.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin anayasa ve yasalarında dilekçe hakkını kısıtlayan hiçbir hüküm olmadığı gibi, dilek ve şikayetler konusunda yetkili devlet ve parti organlarının inceleme yapması zorunluluğu vardır.

TÜRKİYE'DE DİLEKÇE HAKKI

Uygulamada etkisi görülmese bile dilek ve şikâyette bulunma Osmanlı devletinin kuruluş yıllarına dayanır. Bu dönemde İslâmi kurallar çerçevesinde bu hak kullanılabiliyordu. En son şikayet ve dilek mercii Tanrıydı. Tanrı'ya

"Dilekçe vermeyi suç sayan hiçbir yasa maddesi yoktur. Kanunsuz suç olamayacağına göre tek tek veya toplu olarak dilekçe vermek hiçbir şekilde suç olamaz."

yazılı dilekçe vermek mümkün olmadığından bu hak camilerde kullanılıyordu. Osmanlı İmparatorluğu döneminde şikayetleri dinlemek üzere çeşitli divanlar oluşturulmuş, zaman zaman da padişah halkın arasında girerek onların dileklerini öğrenme yolunu seçmiştir, ama yine de kendi bildiklerini uygulayıp baskılarını sürdürmüşlerdir.

Yazılı belgelerde dilekçe hakkının yeralması ilk 1876 kanuni-esasidedir. 1876 anayasanının 14. maddesi vatandaşlara; kendi sorunları ve toplumun sorunları konusunda tek olarak veya toplu halde dilekçe verilebileceğini belirtmiştir. Söz konusu 14. madde de diğer maddeler gibi uygulama şansına kavuşmadı, anayasanın maddesi uygulanmasa da dilekçe hakkının kullanılması engellenemedi. Çeşitli yöntemlerle dilekçeler verildi.

1921 anayasasına dilekçe hakkı açıkça yer almamıştır. Fakat 1876'daki düzenleminin geçerli olduğu belirtilerek dilekçe hakkı kısıtlanmamıştır. 1924 anayasasında dilekçe verme hakkı 82. maddede düzenlenmiş toplu olarak dilekçe verilebileceğini belirtmiştir. 1924'lerden sonra meclise ve hükümete dilekçeler verildiği, dilekçelerin sayısında sürekli artışların olduğu görülmüştür. Özellikle 1950-1960 yılları arasında 50.000'e yakın dilekçe meclise ulaşmıştır. Bu artışta DP iktidarının baskıcı niteliğinin önemli etkisi olmuştur.

1961 anayasası da dilekçe hakkını, temel haklardan saymış siyasi hak ve ödevler başlığını taşıyan bölümde düzenlenmiştir. İlgili 62. madde şöyledir: "Vatandaşlar kendileri ile veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında tek başlarına veya topluca yetkili makamlara ve TBMM'ye yazı ile başvurma hakkına sahiptir."

Bu dönemden sonra diğer temel hak ve özgürlükler anayasaca güvence altına alındığından bu hak çok fazla kullanılmasa da AP ve MC hükümetleri döneminde meclise gelen dilekçelerde artış görülmüştür.

1982 anayasası dilekçe hakkını yazının girişinde belirttiğimiz 74. maddesiyle düzenlemiştir. 82 anayasası yürürlüğe girdikten sonra meclise sunulan dilekçelerde görülmemiş düzeyde artışlar olmuştur. 1984 yılı içinde yalnızca YÖK'ün değiştirilmesi istemli dilekçelerin sayısı 12.000'in üzerindedir.

1 Kasım 1984 tarihinde yürürlüğe giren 3071 sayılı dilekçe kanunu bu hakkın nasıl kullanılacağını göstermek için çıkartılmıştır. Halen yürürlükte olan bu kanuna göre dilekçeler "yetkili makamlara" ve TBMM'ye verilir. Eğer dilekçe verilen makam ilgili değilse o dilekçeyi yetkili makama ulaştırmak durumundadır, TBMM'ne verilen dilekçeler konusunda da; "milletvekilleri aracılığıyla verilebileceği gibi şahsende meclise dilekçe verilebilir", meclise verilen dilekçe, dilekçe komisyonuna iletilir. Komisyonda görüşüldükten sonra sorun meclis genel kurul gündemine getirilir, dilekçe kanununa göre dilekçelere 60 gün içinde cevap verilmek zorundadır, dilekçe kanunuyla dilekçelere pul yapıştırma zorunluluğu kaldırılmış telgrafla ya da mektupla dilekçe verilebileceği benimsenmiştir.

UYGULAMADA DİLEKÇE HAKKI

Dilekçenin anayasal bir hak oldğunu belirttikten sonra bu hakkın kullanılmasının sonuçlarına değinmek istiyoruz. Deniyor ki "toplu halde dilekçe vermek" suçtur. Oysa yasalarda neyin suç olup olmadığı belirtilmiştir. Dilekçe vermeyi suç sayan hiçbir yasa maddesi yoktur. Kanunsuz suç olamayacağına göre tek tek veya toplu olarak dilekçe vermek hiçbir şekilde suç olamaz. Ancak dilekçe yoluylasuç işlenmesi mümkündür. Örneğin "hakaret", "sövme" suçları dilekçe yoluyla işlenebilir. Dilekçe vermenin suç oluşturmadığını mahkemelerde kararlarıyla desteklemişlerdir. En son örneği "Aydınlar dilekçesi" olarak bilinen davadaki beraat kararıdır.

Birden fazla kişinin aynı dilekçeyi imzalaması bunun "dış güçlerin işi" olduğu sonucunu doğurmaz. Eğer bir toplumda aynı sorunu yaşayan birden çok insan varsa istemleri de aynı olabilir ve o sorunu yaşayan herkes o konuda birlikte dilekçe verebilirler. Dilekçelerin içeriğine, dilekçedeki istemlerin haklı olup olmadığına bakmadan dış güçlerin işi diye damga vurmak dilekçeyi "başbelası" sayan zihniyetin ürünüdür. Dilekçeleri sorgulayan-yargılayan bu mantık dilekçe verenleri "12 Eylül öncesine dönmek istiyorlar" suçlamasını getirerek 1876 öncesine dönmek, dahası 1215 Magna-Carta öncesine dönmek konumuna düşmüştürler. Gericilikleri bir kez daha ortaya serilmiştir.

Demokratik hakların kullanılmasından çıkarları etkilenen ve dilekçenin demokratik bir hak, siyasal bir ödev olduğunu içine sindiremeyenler her türlü yalana başvurarak bu hakkın kullanılmasını engellemek istiyorlar. Ne var ki gerici saldırılar bu hakka daha sıkı sahip çıkması gerektiğini öğretiyor, her dilekçe eylemi bir öncekinin deneyimleri üzerine şekillenerek diğer demokratik hakların elde edilmesi yönünde atılmış bir adım oluyor. Bu adımın doğru yönde atılması aynı sorunları yaşayanlarla birlikte bunu ifade edebilmek ve dilekçelere sahip çıkabilmekle mümkündür.

SONUÇ

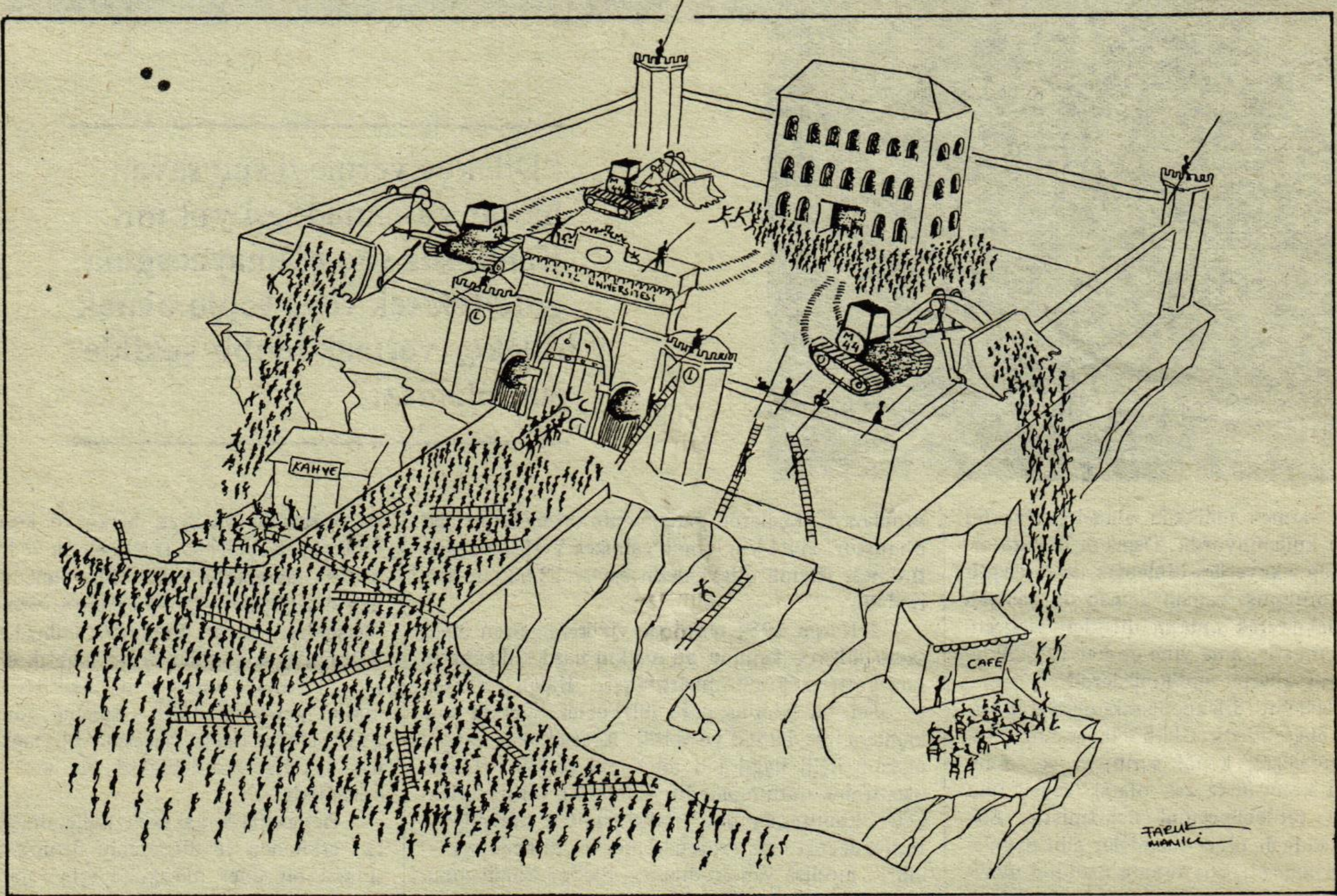
Bütün bu anlattıklarımızdan sonra dilekçe hakkıyla ilgili söyleyeceğimizi söyleyebiliriz.

Dilekçe vermek yasalara aykırı değildir. Suç oluşturmaz. Dilekçe ile ilgili soruşturmalar, yargılamalar, cezalar hukuka aykırıdır. Anayasal bir hak olan **DİLEKÇE HAKKI KULLANILMALIDIR.**

İSTANBUL ÖĞRENCİ DERNEKLERİ
HUKUK KOMİSYONU

YÜKSEK ÖĞRETİMİN YÜZ KARASI

TOPLU ATILMALAR

Alınan önlemlerin hiçbiri istenen sonucu vermiyordu. Ne sınavların iki basamağa çıkarılması, ne de sınav için başvuruda bulunanlardan önemli miktarlarda harç alınması gibi yollar bir işe yarıyordu. Üniversite kapılarındaki yığılmalar azalma bir yana git gide artıyordu. ÜSS'ye başvuruda bulunanların sayısı 500 bini bulmuştu. Öte yandan Üniversitelerden mezun olanların büyük bir kısmı iş bulamıyor, diplomalı işsizler ordusu büyüdükçe büyüyordu. Toplumun en duyarlı, en dinamik kesimini oluşturan üniversite gençliği, bu özelliklerinden ötürü kuşkuyla yaklaşılan bir kategori olmaya devam ediyordu. Muhtemel bir öğrenci hareketinin de önlenmesi gündemde olan bir konuydu.

İşte Yükseköğretim Kanunu ve onun atılmaları düzenleyen 44. maddesi böyle bir ortamda yürürlüğe girdi. 44. madde öngörülen süreler içinde, belirlenen ölçülere göre başarılı olamayanların üniversitelerle ilişiklerinin kesilmesini buyuruyordu.

Artık toplu öğrenci kıyımları dönemi başlamıştı. Üniversiteler dev bir kıyma makinesi haline gelmişti. Her dönem sonunda binlerce öğrenci, makinenin kesici aletine kurban gidiyordu. 1984–85 öğretim yılında atılanların sayısı 40 bine ulaşmıştı. Nitelikli öğretim üyeleri dışlanmış, yerleri bilim adamı niteliklerinden tamamen yoksun, çıkar ve mevki düşkünü kimselerle doldurulmuştu. Bunlar da toplu kıyımlara istekle katılıyorlar, atılma durumuna gelen öğrencilerin karşısında taş gibi duyarsızlaşıyorlardı.

YÖK düzeninin çarklarının dönmesi atılmalara bağlanmıştı. Toplu kıyımlar YÖK'ün varlık nedeni haline gelmişti. Kıyımlar olmasa YÖK'çülerin işsiz kalacağına şüphe yoktu. YÖK Başkanı ve mesai arkadaşlarının işsizlikten kahvelere düşmesi pahasına binlerce öğrencinin sokağa atılmaması düşünülemezdi. Kısacası Yükseköğretim alanında ortaya çıkan bunalımların bütün yükü, atılmaları öngörülen çok sayıda öğrencinin sırtına yıkılmak isteniyordu. Alt yapısı ve kapasitesi eskisi gibi kalan yükseköğretim kurumlarına daha fazla öğrenci alınmalı fakat mezun olmalarına olanak verilmeden, her dönem sonu birçokları kapı dışarı edilmeliydi. Bu sayede bir taşla birkaç kuş birden vurulmuş olacaktı.

Böylelikle daha fazla kimseye yükseköğrenim olanağı tanınıyormuş görünümü yaratılıyor fakat alınan öğrenci fazlası henüz okul bitirmeden atıldıkları için gerçekte, artan yüksek öğrenim talebine bir çözüm bulunmuş olmuyordu. Bu yolla daha fazla mezuna iş alanı yaratma sorunu da ortadan kalkmış oluyordu. Yasada belirtilen başarı normları da belirli oranlarda atılmalar olmasına göre ayarlanmıştı. Fakat sınavlarda başarılı olamamak türünden gerekçelerle ilişiği kesilenlerin, suçu, kendilerinde arayacakları sanılmıştı. Atılan öğrenciler "Bize şans tanındı ama bu fırsatı biz kullanamadık." diyecekler, ne kadar çok çalışmış olurlarsa olsunlar, neden olarak yeterli derecede çalışmamış olmalarını göreceklerdi.

Ve en önemlisi, atılmalar bir cezalandırma işlemi niteliği gösteriyordu. Bir kısım insanlar diğerlerine ibret olsun diye kıyıma uğratılıyorlardı. Henüz ilişiği kesilmemiş olanlar atılanlara bakarak "Biz de atılabiliriz." korkusu içinde kendilerinden her istenileni eksiksiz yerine getiren robotlardan farksız olacaklardı.

Ancak öğrenci gençlik aldatmacalar karşısında uyanık davranabildiğini gösterdi. Düşünmeyen, araştırmayan, soru sormayan kişiler olmayı reddetti. Uysal köleler gibi davranmayıp aksine sorunlarına enerjik bir biçimde sahip çıkmasını bildi. Sudan ve haksız gerekçelerle yapılan öğrenci kıyımlarına anında karşı çıktı.

1985–86 Öğretim yılının sona erdiği şu günlerde yine binlerce öğrencinin sokağa atılmaları gündemde. Ama buna karşılık, Üniversite gençliğine yönelik intikamcı duyguların yoğunlaşmış bir ifadesi olan toplu kıyımlar karşısındaki öfke ve duyarlılık, şimdi her zamankinden daha fazladır.

Ünal AYDEMİR
İ.Ü.H.F.

UMUT YA DA HİÇ

ÜMİT DAĞLAR

Pencerenin önündeki ranzada yatıyorum. Tuvalete gidenlerin ya da merdivenden çıkanların ayak seslerini duyuyorum yalnız.

Yatınca sıkıntımdaha da büyüyor. Koridordan içeri sızan loş ışık gözlerimde parıldıyor, beynimin en ücra hücrelerine kadar yansıyor. Kıpırdaştırınca göz kapaklarımı duvarlar daha da yaklaşıyor, ranzalar kıpırdanıyor, pencere ikiye açılıyor üzerime üzerime geliyor. Başımı camları arasına alıyor, öldürürcesine sıkıyor... İçimin bulandığını hissediyorum. Elimi ağzıma kapatıyorum. Olmuyor. Doğruluyorum. Başımı ellerim arasına alıyorum. Sırtımı ranzanın demirlerine veriyorum. İçimin bulantısı beynimi allak-bullak eden uğultu yavaşlıyor. "Ne yapabilirim?" diyorum kendi kendime. "Anam, babam... beklentileri..?" Anam canlanıyor gözlerimin önünde. Yumuyorum gözlerimi, hayır çukurlarına gömercesine sıkıyorum. Görmek istemiyorum anamı. Gözkapaklarıma yerleşiyor yaşlı çamın kabuğu gibi pörsümüş yüz. Zorluyor. Açmıyorum gözlerimi. "Yavrum" diyor. "Hayır, hayır" diyorum. Uzaklaştırmaya çalıştıkça yaklaşıyor. "Yavrum, Şahin'im, umudum" diyor. "Artık umudun yok" diyorum. Hızla atlıyorum ranzadan....

Güçlükle duruyorum ayakta. Gözkapaklarımı aralıyorum korkarak. Pencereye, perdeye, duvarlara, ranzalara, dolaplara, dolapların üzerindeki valizlere bakıyorum, hepsi yerli yerinde. İçimde bir zerrecik umut parlamadan sönüyor. Kapıya yürüyorum. Kola elimi atmadan vazgeçiyorum. Pencerenin önüne geliyorum. Dışarısı zifiri karanlık. "Umutlarım gibi" diyorum. Açıyorum camı. Kapkara nemli bir esinti yalıyor yüzümü. Derin derin soluyorum. Sigara içme isteği uyanıyor birden. Ceplerimi arıyorum. Ranzanın üzerinde olduğunu hatırlıyorum. Yakıyorum, üst üste soluklanıyorum. Ciğerlerimde uzunca bekletiyorum dumanı. "Üüfff" ediyorum sonra aynı uzunlukta.

Hafifçe çiseliyor yağmur. Gökyüzünde ne yıldız, ne ay var. 'yurt'un etrafını aydınlatan lambalardan kimisi sönmüş, kimisi yanıp sönüyor. Ölgün ışıklar su birikintilerinde güçlükle parıldıyor. Elele yürüyen sevgililerin ayak sesleri karanlığa ağıyor. Rektörlüğün önünde güçlü iki far parıldıyor. Aç bir canavara benzeyen motorun sesi tüm sessizliği yutuyor...

Başımı içeri çekiyorum. Motor sesi sürekli dolaşıyor kampüste. "Yurt değil toplama kampı" diyorum. İçimde yeniden sıkıntılar fışkırıyor. Anam gözüküyor camdan. Geri geri gidiyorum. Üzerime geliyor. "Yavrum" diyor. Arkamı dönüyorum. "Şahin'im rahat ol" diyor. "Saçımı süpürge edip seni okutacağım." Parmaklarımı kulaklarıma tıkıyorum. Beynim uğulduyor. Kulak zarlarımın parçalanır gibi olduğunu hissediyorum. Başımı duvara hızla vuruyorum. Vargücümle "Oğlun mühendis olmayacak. Atıldı be atıldı" diyorum. Odanın kapısı hızla açılıyor. Yan odadaki öğrenciler doluyor içeri. Kollarımdan tutuyorlar. Zaptedemiyorlar. Kanlar duvara fışkırıyor. "Tutun be sıkı tutun" diyor biri. Çullanıyorlar üzerime. Kalkamıyorum alttan. Dizlerim çözülüyor. Yıkılıyorum odanın ortasına.

Islak bir serinlikle kendime geliyorum. "Tamam, daha su serpme" diyor başucumda oturan. Doğruluyorum. Başım dönüyor, herşey dönüyor. Gözlerim kararıyor. Ayağa kalkıyorum. Kapıya yöneliyorum. Önüme geçiyorlar. Biri

sertçe kavrıyor yakamı. "Atılan bir sen misin, kırkbin kişi var" diyor. İtekliyorum. Hızla açıyorum kapıyı. Merdivenleri üçer-beşer atlayarak iniyorum aşağıya. Bekçi kanları görünce irkiliyor. Engel olmak istiyor, başaramıyor.

Koşmaya başlıyorum.

Çiselti sağnağa dönüyor. Motor gürültüsü büyüyor, ayak sesleri çoğalıyor...

Koşuyorum olanca gücümle. Kaçmak istiyorum insanlardan, okuldan, yurttan. Kendimden kaçmak istiyorum kısaca.

Yağmur hızlanıyor bu ara. Kamçı gibi değiyor vücuduma. Tepeden tırnağa ıslanıyorum. Toprak yol kayıyor ayaklarım altında. Çamurlar saçlarıma kadar sıçrıyor. Su birikintilerine bastıkça dengem bozuluyor. Aldırmıyorum. Taşa takılıyor ayağım bu kez. Çörekleniyorum çamura. Kalkıyorum hemen. Ayakkabımın tekini arıyorum bilinçsizce. Bulamıyorum. Ötekinide fırlatıyorum..

Ardımdaki motor sesi gittikçe yaklaşıyor, yaklaştıkça büyüyor, büyüdükçe yağmurun dinlendirici hışırtısını yutuyor. Farlar küçültüyor gölgemi. Sıkıntım ona inat.

Yoldan çıkıyorum. Dağlara sapıyorum. Önüm dikleşmeye başlıyor hafiften. Katran gibi bir karanlığa gömülüyorum. Motor sesi deyön değiştiriyor,benimle. Boğuk boğuk horluyor. Susuyor sonra. "heeyyy, dur" diye bağırıyor bir ses. Durmuyorum. Sesler çoğalıyor. "Koşun yakalayın" diyor biri. Tedirginleşiyorum. Seyrekleşen adımlarımı sıklaştırmaya çalışıyorum. Gücümün çekildiğini anlıyorum. "Dur, dur..." sesleri gittikçe yaklaşıyor. Sürünüyorum, dizlerim üzerinde. Dayanmıyor bacaklarım. Yüz üstü uzanıyorum. Yaklaşıyor sesler. Kalkmaya çalışıyorum. Olmuyor. Hızlı hızlı soluyorum. Nefesim kesilecek, kalbim duracakmış gibi hissediyorum... Başucumda duruyor sesler. Enseme güçlü bir el yapışıyor. "Kalk ulan" diyor. Kalkamıyorum. Digeri de tutuyor kolumdan. Kaldırıyorlar ayağa. "Yürü diyor biri. Yarım adım atıyorum. Gücüm bedenimi taşımaya yetmiyor. Yüzüstü kapaklanıyorum yere. Sertçebir tekme iniyor kıçıma. "Kalk ulan piç" diyor birisi. "Koşmayıbiliyor da yürümeyi bilmiyor musun? Engel oluyor diğeri.

"Vurma be Mustafa, zaten onunki ona yeter" diyor. Ses çıkarmıyor diğeri.....

Yök Buhranları ve Sistemin Çöküşü

ATİLLA ÖZDEMİR
İST. TIP FAKÜLTESİ

Üniversiteli gençlik ve öğretim üyelerinin büyük bir çoğunluğu, YÖK ve ondan kaynaklanan bir dizi sorunu yıllardır yaşıyor. "Yüksek öğretim kanunu" ve "Yüksek öğretim kurulu"nun kısaltılmış adı olan YÖK'ün öğrenciler arasında alışılmış kısa adı ise "Yüksek öğretim kazığı"dır.

YÖK'ün amacı neydi ve niçin böyle bir kuruma ihtiyaç duyuldu? Yasanın amacı nispeten özgür ve eleştirel bir düşünce ortamının hakim olduğu üniversite yapısını —özgür ve eleştirel bir düşünce ortamının hakim olduğu böyle bir yapıda bilim adamları ve öğrenciler özellikle bilim üretirken yurt ve dünya sorunlarıyla da ilgilenmiş, kendilerine sunulan herşeyi tartışmasız ve mutlak bir biçimde kabul eden, silik, kişiliksiz, donuk ve suskun bireyler yetişmesine karşı çıkmış ve üniversitede uyumlu bir çok sesliliğin oluşmasına çalışmışlardır— kaldırıp yerine YÖK üniversitelerini —özellikle özgür ve eleştirel düşünce ortamını yok edip YÖK tipi öğrenci yaratma amacı güden üniversitelerdir ki bu öğrenci tipinin karekteristiği bencil, bireyci, köşedönücü bir anlayışa sahip olup bu niteliklerinin doğal sonucu olarak yurt ve dünya sorunlarına ilgi duymayan, dünyasının sınırları vize ve final sınavlarıyla belirlenen, ders ve ders dışı konularda kitap okumayan veya okuyamayan, hiçbir şekilde bilim üretemeyen, bezgin, yılgın, en önemlisi kendisine ait düşünceleri savunamayan öğrencilerdir— kurmak olmuştur.

Ayrıca amacı kavramak için yüksek öğretim kanununu çıkaran kimseleri geçmişleriyle de değerlendirmek yeterlidir. YÖK kurulunun oluşturuluş biçiminde yasanın amacı hakkında tek başına fikir verici niteliktedir.

12 Mart 1971 sonrası yapılan anayasa tadilatına uygun olarak oluşturulan YÖK yasasında da yüksek öğretim kurulu ön görülüyordu. 1973 yılında oluşturulan I. YÖK yasası özerkliğe taban tabana karşıt olduğundan iptal edilmiştir. Bugün ise belli bir dönemin sınırsız ve sorumsuz yetkilerle donatılmış olan II. YÖK yasası, anayasal bir kurum halini almıştır.

Toplumun yaşadığı olağanüstü dönemin özdeyişi haline gelen "Terör ve anarşinin kaynağı fabrikalar ve üniversitelerdir" özdeyişi, YÖK'ün hazırlanmasında temel olan mantığı kolayca açıklar. Daha açık söyleyişiyle bir dönemin anarşi ve terörünün doğrudan sorumluları işçi ve öğrencilerdir. Fabrikaların temel çalıştırıcı unsuru işçileri belli bir kalıba sokmak için yapılanlar ciltler dolduracağı ve bu yazının kapsamı dışında kaldığı için burada işlenmeyecektir. Ancak üniversitelerin varoluşunun temel elemanlarından olan öğrencileri belli bir kalıba sokmak için hazırlanan temel yasa YÖK yasasıdır.

YÖK yasası üniversiteleri öldürerek yerine sancısız bir şekilde YÖK üniversitelerini doğurmuştur. YÖK üniversitesi ise ülkemizde üniversiteye ağır darbeler indirmiştir; şöyle ki:

I— Üniversiteleri birer yüksek lise —ki buna yüksek meslek lisesi diyemeyeceğim, çünkü buralara girenlerin büyük çoğunluğu meslek sahibi olamıyor— haline getirmiştir.

II—YÖK'ten önceki nispeten özgür ortamda zaten sınırlı olan bilim üretimi, bu üretimin nesnel şartlarının ortadan kaldırılmasıyla imkânsız hale gelmiştir. Bilim üretilemeyişinin sonucunda üniversite hocalarının bilimsel eserlerinin sayısı düşmüştür. Bu bilimsel eserlerden 1984 yılında ODTÜ tarafından yayınlanan iki tanesinin adı: a) Rusların Orta Asyayı Ele Geçirme Planı, b) Çin'deki İslam Cemaati.

III—YÖK Üniversitesinin temel yasası olan YÖK yasası üniversitenin sorunlarını çözemeyip, aksine arttırmıştır. Hatta ve hatta YÖK yasası kendi içinde çelişen birçok maddelerle ve fıkralarla YÖK üniversitesini dahi yönetemeyeceğini göstermiştir. Bunun kanıtı, YÖK kurmaylarının kendi çıkardıkları yasayı yine birçok yönetmeliklerle kendilerinin değiştirmeleridir.

IV—Yasanın anti - Demokratik İçeriğinin pratikteki en iyi göstergelerinden olarak da öğrenci gençliğin örgütlenme sürecinde önüne çıkarılan engellerden, YÖK yasasının bazı maddelerinin birinci sırayı alması gösterilebilir.

Artık şunu söyleyebiliriz: Öğrenci gençlik ile mevcut yüksek öğretim sisteminin amacı arasındaki —ki YÖK üniversitesinin amacıyla örgütleniş biçimi arasında paralellik vardır— temel çelişki YÖK ve onun uygulamalarından kaynaklanmaktadır. YÖK sisteminin yapısı gereği zaman zaman düşmek zorunda olduğu buhranlar, aynı zamanda sistemin çöküşünü de beraber getirecektir. Bu süreç sonunda ise temel çelişki, YÖK üniversitelerinin yerini Özerk ve Demokratik Üniversiteye bırakmasıyla çözülecektir. O halde şimdi aynı zamanda YÖK sisteminin çöküşünü de beraber getirecek olan buhranları inceleyelim.

I— KONTENJAN ARTIRIMI: Kontenjan artırımı ilk bakışta YÖK uygulamalarının olumlu yönlerinden biri gibi gözükmektedir. 1976'da üniversite sınavına giren 6 öğrenciden 5'i öğrenim dışı kalıyordu. YÖK' den sonra kontenjanların ilk yıl % 33 ve ikinci yıl % 28.6 arttırılışının sebepleriyle kontenjanların büyük bir bölümünü emen fakülteler gözönüne alınırsa, gerçeğin böyle olmadığı görülür. Kontenjan arttırılmasının iki önemli nedeni vardı.: Birincisi YÖK öğretim üyesi kıyımını gerçekleştirirken üniversitenin en dinamik kesiminden —öğrencilerinden— gelebilecek sesi kesmek istemişti. İkincisi 24 Ocak ekonomik modelinin sonucu sayıları gittikçe artan işsizlere —GEÇİCİ— bir iş verecek onları diplomalı işsiz duruma getirmekti. Kontenjanları emen yerler de dikkat çekecek kadar ilginçtir. Batıda ve özellikle Doğuda henüz inşaat halinde ya da araç-gereçsiz, öğretim üyesiz, gördüğü boş binaların kapısına asılan üniversite tabelasına güvenilerek kontenjanlar arttırılmıştır. Arttırılan kontenjanların büyük çoğunluğunu emen yerler ise AÖF ve Eğitim yüksek okullarıdır.

Eğer ekonominin demokratik planlanmasıyla birlikte bir eğitim planlaması yapılsa idi, kontenjanlar düşülerek eğitimin kalitesi yükselti-

lirdi ki kaygısı eğitim olmayan YÖK'den bunu beklemek hayalciliktir.

II— PARALI ÖĞRETİM: Yüksek öğretim herkesin özgürce yaşamak kadar doğal bir hakkı olduğu halde, YÖK'ün getirdiği paralı öğretim sistemi yüksek öğretim kapılarını başta işçi ve köylü çocukları olmak üzere çalışan sınıf ve kesimlerin çocuklarına kapatmaktadır. Yani harçlar az çok farklı sınıfsal nitelikler gösteren üniversiteli gençliğin homojenleştirilmesi amacına yöneliktir. Bir yandan harçlara her yıl enflasyonun üzerinde zam gelmesi, bir yandan da bilkent'lerin kurulmasıyla yüksek öğretimin seçkinci niteliğini keskinleştirip onu elit toplumsal kesimlerin yararlandığı bir lüks haline getirecektir. Çok değil 2-3 öğretim yılı sonra yüksek öğretim de tekelleşecek tekeller ülkemizde eğitim gibi yeni bir pazar daha kazanacaklardır.

Harçlar 24 Ocak ekonomik sisteminin ve YÖK'ün buhranıdır. Çünkü harçlar yoluyla öğrencilerden toplanan paraların ne olduğu belli değildir. İlk yıl 5, ikinci yıl 9 milyar toplanan harçlar hükümetin mi, YÖK'ün mü denetimindedir? Konu YÖK yetkililerince açıklanmamıştır. Toplanan paralarla YÖK'ün .... nolu maddesi gereği öğrencinin sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerini karşılamak amacıyla bir fon kurulacaktır. Fonun kurulup kurulmadığı ve nasıl denetlendiği de açıklanmış değildir. Harçlar YÖK sistemiyle okuldan atılamayan öğrencinin ekonomik gerekçelerle okuldan uzaklaştırılması amacına yöneliktir. Yoksa eğitimde kalitenin yükselmesi amacıyla öğrencinin yararına kullanmak için değil. Eğer eğitimin kalitesini yükseltmek amaçsa bu amacı gerçekleştirecek en önemli unsurlar —öğretim üyeleri— neden harcanmıştır? Sistem her yıl bir miktar daha fazla olarak ailenin sofrasından alıp harcın yatıramayacak öğrencilere, kredi alıp devlete borçlanarak parasız eğitim yapıyormuşcasına kendini kandırmasını da önermektedir. Borçlanma ya da kredi alma devamlı sürmeyebilir. Olayın bir olumsuz yönü: Geleceğimizi ipoteğe verdiğimizin farkına varamıyoruz. Çünkü hiçbir güçlüğe göğüs gerip mezun olsak bile bağımsız olarak üretimdeki yerimizi alamayacağız. Öğrenim hayatımız esnasında belli bir ücret karşılığında ipoteğe koyduğumuz geleceğimizi ipotekten kurtarmanın tek yolu sermayenin bizi kullanmasına izin vermememizdir. Kısaca paralı eğitim sistemi, bizleri ucuz ve kalifiye işçi olarak üretimde —o da katabilirse— sermayenin hizmetine vermektedir. Paralı yüksek öğretim sistemi ekonomik sistemin ucuz kalifiye işçi sağlamasının sigortasıdır. Bu sigorta öğrencilerin kararlı mücadeleleri sonucu arttırılabilir.

III—ATILMALAR: Madalyonun nispeten iyi görünen yüzünü çevirip de öteki yüzüne bakalım. Borçlanarakta olsa yüzüp yüzüp kuyruğuna gelerek tam fakülteyi bitirecekken atılıvermek yok mu?... Atılmalar YÖK'ün eğitim politikasının temelini oluşturur. Çünkü YÖK 82-83' ten itibaren "çok adam al — çok adam at" ilkesini benimsemiştir. Bu ilkenin benimsenmesinden sonra atılmalar kurumlaşmış ve tam bir öğrenci kıyımına dönüşmüştür. Atılmaların sebepleri farklı olup, bu farklı sebeplere karşı verilecek mücadele biçimleri de farklı olacaktır. Ülkemizde üniversitelerin kaderi devamlı üniversite dışında unsurlarca belirlenmiştir. Özerk, demokratik ve katılımcı üniversitenin oluşması, üniversitenin işçi ve emekçi sınıflarla tam demokratik güçlerle güç birliğini geliştirmesine sıkıca bağlıdır. YÖK bu güç birliğini önlemek için öğrenci kıyımına da en az öğretim üyesi kıyımı kadar önem vermiştir. Atılmaların en önemli sebeplerinden biri bir dersten iki yıl üst üste başarısız olmadır. YÖK yasasının 44. maddesi değiştirilirken, yasa taslağında olmayan bu olay YÖK kurmaylarının telkinleriyle M.G.K.'de benimsenmiştir. Ayrıca atılmaları düzenleyen 44. madde hukuksal dayanaktan da yoksundur. Hele hele maddenin değiştiği 1983 yılından önce kayıtlı öğrencilere uygulanmaya kalkınması tamamen hukuki dayanaklardan yoksundur. YÖK yasasının devamlı öğrenci aleyhine yorumlanması, devamlı değişen ders ve sınıf geçme yönetmelikleri de atılmaların sebeplerindendir.

YÖK sisteminin çöküşü, buhranlarının derinleşmesine ve üniversiteli gençliğin yasanın anti-demokratik içeriğini kavrayıp yasal tüm haklarını sonuna kadar kullanmasına bağlıdır.

Günümüzün moda deyimiyle çeyrek porsiyon demokrasinin yeni yeni yerleşmeye başladığı ülkemizde 86-87 öğretim yılına, YÖK üniversitesinin getirdiği sorunların daha da ağırlaştığı, ancak ağırlaşan sorunlara rağmen çözümsüzlüklerin yerine bir çözüm umudunun yavaş yavaş yaşama geçirilmesiyle giriyor öğrenci gençlik. Yani YÖK karşısına öğrenci dernekleri ile çıkıyor. YÖK üniversitelerinin alternatifi olan özerk ve demokratik üniversite konusunda yıllardır tartışılmış ve birtakım ortak noktalar açığa çıkmıştır. Özerk ve demokratik üniversite mücadelesini toplumun demokratikleşmesi mücadelesinden ayrı düşünmemek lazımdır. Evet, üniversitelerin demokratikleştirilmesi toplumun demokratikleştirilmesidir. Öğrenci gençlik, öncelikle özerk ve demokratik üniversitenin 100 metre koşusu olmadığını, engelli bir koşu olduğunu kavrayıp bu bakış açısı altında dernekleriyle bütünleşmelidir. Dernekleri aracılığıyla özerk ve demokratik üniversite mücadelesini verirken neye karşı çıktığını ve yerine neyi koymayı çalıştığını çok iyi bilmek zorundadır. Bu bağlamda YÖK üniversitesinin alternatifi olan özerk ve demokratik üniversiteden ne anladığımızı açıklamalıyız.

Herşeyden önce özerklik ve demokratiklik kavramlarının, aynı zinciri tamamlayan farklı halkalardan olduklarını belirtelim. Yani birinin yokluğu diğerini anlamsız kılar.

Tarihsel gelişimin bize verdiği ders, sınıflı toplumlarda eğitim sistemiyle siyasi mekanizma arasında zamana göre dolaylı/dolaysız bir ilişki olduğudur. Eğitim sistemi ile siyasal mekanizma arasındaki ilişkinin en çok hissedildiği kurumlar bilim üretilmesi gereken kurumlar olan üniversitelerdir. Üniversiteler politik iktidarın ve üniversite dışı kurumların ne kadar çok etkisi altında ise o kadar az bilim üretilir ya da üretilen bilimin halkın büyük çoğunluğunun yararına olacak yerde tekellerin, büyük sermaye sahiplerinin çıkarlarına hizmet eder.

Halktan yana bilimin üretilebilmesi ancak demokratik bir yapıda mümkündür. Yani ancak ve ancak demokratik bir kurumda demokratik bir eğitimden bahsedilir. O halde nedir demokratik eğitimden, yapıdan (üniversiteden) anladığımız? Demokratik üniversiteyi betimleyen sabitler nelerdir?

Birincisi; demokratik eğitim, herkesin eğitim hakkını elde edebilmesi ve bir meslek sahibi olabilmesidir.

İkincisi; eğitimin amacının üretim ve yaratım olduğu unutulmadan, eğitim süreciyle üretim sürecinin bütünleştirilebilmesi için üretim esnasında eğitim verilmelidir.

Üçüncüsü; eğitimin içeriğinin demokratikleştirilmesidir. Bunun sağlanması için öğrenci ve öğretim üyesi kıyımına derhal son verilmeli, eğitimin gerici ve tutucu yönleri törpülenmeli, —bu bağlamda üniversitelerde sağcı ve faşist kadrolaşma önlenmelidir— barış eğitimini de kapsamalı, insanlık tarafından suç kabul edilmiş faşizm ve savaş kışkırtıcılığına karşı bir niteliğe bürünmelidir.

Demokratik eğitimin amaçları bunlar olduğundan, bu amaca uygun bir örgütleniş gereklidir ki bunu sağlayacak ilkeler de merkezi planlama ve katılımdır. YÖK üniversiteleri de merkezi planlamaya dahildir. Bu bir olumluluktur ancak YÖK'ün merkezi planlaması üniversiteyi oluşturan birimleri işlevsiz kılıp, onların insiyatifleri dışında gerçekleştiğinden canlı ve ilerici değil tam aksi niteliktedir.

Merkezi planlamanın canlı ve ilerici nitelikte olmasını belirleyen temel unsur ise katılımdır. Katılım; üniversitenin en aşağıdan en yukarıya kadar —seçimle işbaşına gelen ve seçimle görevden giden— tüm unsurlarının merkezi planlamaya katılımıdır. Demokratik katılım ilkesinin belirleyici karakteristiği üniversitenin karar ve yönetim organlarının, üniversitenin canlı unsurlarının —öğretim üyesi, öğrenci, üniversite çalışanı— tümünün seçimi sonucu göreve gelmiş olmalarıdır. Yoksa atamalar yoluyla değil.

Tüm bu sayılan kriterlerin pratikte aksamadan işleyebilmesi, üniversitenin özerk olmasını gerektirir. Üniversite özerkliği birincisi; üniversitenin siyasi iktidarların baskılarından kurtarılması, üniversite dışı ve üstü kurumların müdahelelerine maruz kalmaması, ÖDleri aracılığıyla öğrencilerin yönetimde söz sahibi olmaları biçiminde somutlayabileceğimiz idari özerklikten,

İkincisi; üniversite bütçesinin genel bütçeden ayrılmaması dolayısıyla üniversiteyi siyasal iktidara göbekten bağlayan bağın kesilmesi; elde edilen kaynağı kullanma yönünde seçimle işbaşına gelmiş yönetime tam yetki verilmesini gerektiren mali özerklikten ve;

Üçüncüsü; özellikle bilim adamı ve öğrenciler yaptıkları bilimsel/düşünsel çalışmalardan dolayı üniversite dışından hiçbir kişi ve kuruma karşı hesap vermek durumunda olmaması, üniversite içimde her türlü yayın ve araştırmanın özgür olması, hiçbir bilimsel çalışmanın suç sayılmaması kriterleriyle belirleyebileceğimiz bilimsel özerklikten oluşur.

LEVENT ÖZBAY
İ.Ü. İST. TIP FAK.
Ö.D.

RUHİ SU

20 Eylül günü sabah Zincirlikuyu Mezarlığı'nda yürüyen insanların yüzlerinde keder yoktu, ama aynı yüzlerde derin bir öfke okunuyordu. Mermer mezar taşları arasında ilerlerken, tahtadan yapılmış, ölümün soğukluğunu unutturan, etrafına ışık saçan bir mezarlığa geliyordu bu insanlar; büyük ozan ve eylem adamı Ruhi Su'nun mezarına. Ailesi, dostları, yazarlar, sanatçılar ve genç insanlar ölümünün birinci yılında çiçeklerle dolduruyorlardı bu büyük insanın mezarını.

Daha sonra Adnan Cemgil toplanan kalabalığa dönerek herkesi saygı duruşuna davet etti. Saygı duruşundan sonra yaptığı konuşmada Ruhi Su'nun sadece bir halk sanatçısı olmadığını aynı zamanda bir eylem adamı olduğunu söyleyerek halk müziğine kazandırdığı kimlikten söz etti ve O'nun halk müziğini bozduğunu söyleyenleri eleştirdi.

Gerici çevrelerin Ruhi Su'ya sürekli getirdikleri eleştiri O'nun, halk müziğini yozlaştırdığı şeklindedir. Orhan Kemal'le yaptığı söyleşide Ruhi Su bu eleştiriyi şöyle yanıtlıyor:

"Bu söz bence basmakalıp bir sözdür ve muhakkak ki birtakım endişelerin şevkiyle söylenmiştir. Aldığım müzik kültürü beni hammaddede kalan bir taklitçi durumunda bırakamazdı. Daha açık bir deyimle, ben halk türkülerini oldukları gibi değil, olması lazım geldiği gibi almaya mecburdum."...

"Sonra, türküleri bozmak diye birşey yok ki, türküler, masallar gibi, fıkralar gibi, anonimdir. Yıllar boyu bozulup düzüle en iyi biçimlerini alırlar."...

Halk biliyor ki her aşığın kendine mahsus bir tavrı vardır. Bunun da benim tavrım olduğu kanısında. Yaptığım işin asıl söz sahiplerini, yani halkı yadırgatmadım da. Halk beni asla yadırgamadı."...

20 Eylül günü öğleden sonra Dostlar Tiyatrosu'nun önünde Zincirlikuyu'daki kalabalığın iki katı kalabalık toplanmıştı. Herkes Ruhi Su'yu izlemeye gelmişti. Kalabalık salona sığmadığından dışarıya da ses verildi ve konser iki kez gösterildi.

Kürsüye ilk olarak Zeynep Oral geldi. Zeynep Oral gençlere 6 Şubat 1983'de yapılan Abdi İpekçi Gecesi'ndeki konseri anlattı. "Şan Tiyatrosu'nun koca sahnesinde, O, elinde sazı öylece duruyordu. Ve alkışlar dinmiyordu... O, öylece duruyor, kâh çarpan ellere, yüreklere bakıyor, kâh başını öne eğiyor, alkışların bitmesini bekliyordu... Sonunda baktı ki, bu çarpan, çırpınan yüreklerin duracağı yok sazına davrandı. O anda bin kişi soluğunu tuttu. (O güne dek ben böyle bir sessizlik duymamıştım). Neden sonda sahneden gelen ses, oradakilerin sesi, soluğu oldu.

Daha sonra Genco Erkal Ruhi Su'dan şiirler okudu. GÖRÜNEN: "Almanya'da topraklar/Aynı bizimki gibi/ Ağaçları görgüsüz cahil/Ne Beethoven'i bilen var ne Spartakistleri/Nerde dünya durdukça duran/Çınarlar bizimki gibi.

Bir adam gördüm Frankfurt'ta/Noel ağacının dibinde/Kasketini açmıştı gözleri yerde/Yoksulluğun utancı aynı bizimki gibi.

Memleketim diye kucakladı işçilerimiz bizi/Biri ağladı usul usul boynumda durdu/ Uykuda kaymış da sanki yüzleri/Bıyıkları aynı bizimki gibi.

Ellerim ayaklarım gibi buldum/Hiçbir şeye şaşmadım da/Neden takılıp kaldı aklım/Bizim bebelere Almanya'da/Adları kalmış ancak/Söylenen bizimki gibi

EZGİLİ YÜREK: "Hangi taşı kaldırsam/Anamla babam/ Hangi dala uzansam/Hısım akrabam/Ne güzel bir dünya bu/İyi ki geldim/Süt dolu bir torbayla/Şöylece çıkageldim/Kime elimi verdimse/Döndürüp yüzümü baktımsa/Kısmet kapıyı çaldı/ Kör pınara su geldi/Ben şakıyıp durdukça öyle/Gülün kokusu geldi/Bebesi olmayana/Bunalıp da kalmışa/Acılarla yüklü/ Dargın yüreklere/Yetiştim geldim/İyi ki geldim."

GELDİK: "Hepimiz bir yerlerdeydik/Başka bir yere geldik/Değişen dünyanın sürecinde/Karanlık bir sudan geldik.

Ne gül eski güldür şimdi/ Ne beygir eski beygir/Kırmadan incitmeden/Maymundan insana geldik.

Bakmayın siz bu bencil/ Bu hayvansal kavgaya/Değişen dünyanın içinde/İnsana biz yeni geldik."

Genco Erkal "Seferberlik" şiirinden sonra, Hasan Hüseyin' in Ruhi su ile ilgili şiirini okudu.

Son konuşmacı Onat Kutlar'dı. Onat Kutlar, Ruhi Su ile ilgili anılarını anlattı. "Ruhi Su genelde çok sakin bir insandı. Onu bir kez bağırıp, küfrederken gördüm, çok şaşırdım. Sebebi; Yapı ve Kredi Bankası'nın halk oyunlarını yaşatma programı çerçevesinde, Ruhi Bey'den halk oyunlarını ve türküleri seçip notaya alması ve arşiv yapması istenmişti. Ancak daha sonra Ruhi Bey'den hazırladığı kitap başka bir imzayla yayınlanmıştı."...

1970'li yıllarda, (...) sanat kurullarında, toplantılarda birlikte görev almıştık. Biri, Ruhi Su'ya, "Hafif Batı Müziği konusunda ne düşünüyorsunuz?" diye sordu. Ruhi Su, "Çok kaliteli yapılırsa hiçbir itirazım yok" dedi. O, hangi türden olursa olsun, kaliteli müziğe karşı çıkmıyordu. Ruhi Su'nun o yanıtı çok kimseyi şaşırttı...

Konuşmalar bittikten sonra Ruhi Su'nun 1981'de Avustralya'da verdiği konser video-banttan sahnedeki perdeye yansıtıldı. O ana kadar büyük bir suskunluk içinde olan insanlar Ruhi Su ile birlikte gülmeye, kızmaya ve türkü söylemeye başladılar. Film bittikten sonra ise Dostlar Tiyatrosu'ndaki alkışlar bitmek bilmiyordu. Ve yaklaşık on dakika sonra kalabalık isteksizce dışarıya çıkmaya başladı.

Yazımı onun sanat hakkındaki görüşlerini içeren 1968'de Ant Dergisi'nde Osman Arolat ile yaptığı söyleşiden alıntılarla bitirmek istiyorum:

"Bir toplumun sanatı, o toplumdaki gelişmelere uygun olur. Olmamak elinde değildir. Çünkü o gelişmeleri hazırlayan öğelerden biri de sanattır."...

Dünyadaki bütün büyük gelişmeler, dünyanın dışında olmayan bütün toplumları er geç etkiler. Sanatçı hem dünyadaki, hem de kendi toplumundaki gelişmelerin dışında kalamaz; fakat sanatçıyı da, sanatı da yapan asıl bir toplumun kendi kültür ve koşullarıdır."...

ATANUR DOĞAN

Röportaj: EMİN BEBEK

"Amatör sanatçılar olarak sesimizi duyurmanın tek olanağı örgütlü dayanışmamızdır."

Bir oğlum olacak adı Temmuz
Öfkede benden fırtına
Sevgide deniz.
Hasan HÜSEYİN

Memleket isterim
Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun
Olursa bir şikayet ölümden olsun.
Cahit Sıtkı TARANCI

ÖĞRENCİ POSTASI: Bize kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

ATANUR DOĞAN: 1966 Kars doğumluyum. İzmir'de büyüdüm, halen Buca Eğitim Fakültesi Resim Bölümü heykel dalı son sınıf öğrencisiyim.

Ö.P.: Kart bastırmak nereden aklınıza geldi?

ATANUR: Uzun zamandır resim çalışıyorum. Resimlerin büyük bir kısmını köylere gidip, gerek fotoğraf çekerek, gerek konuşarak onların duygu ve düşüncelerine yaklaşmaya çalışırım. Yaptığım bu resimleri daha geniş bir alana yayılmasını istiyordum. Resimlerimi kart haline getirip diğer insanlara daha iyi ulaşabileceğimi düşündüm.

Ö.P.: Ne gibi zorluklarla karşılaştınız?

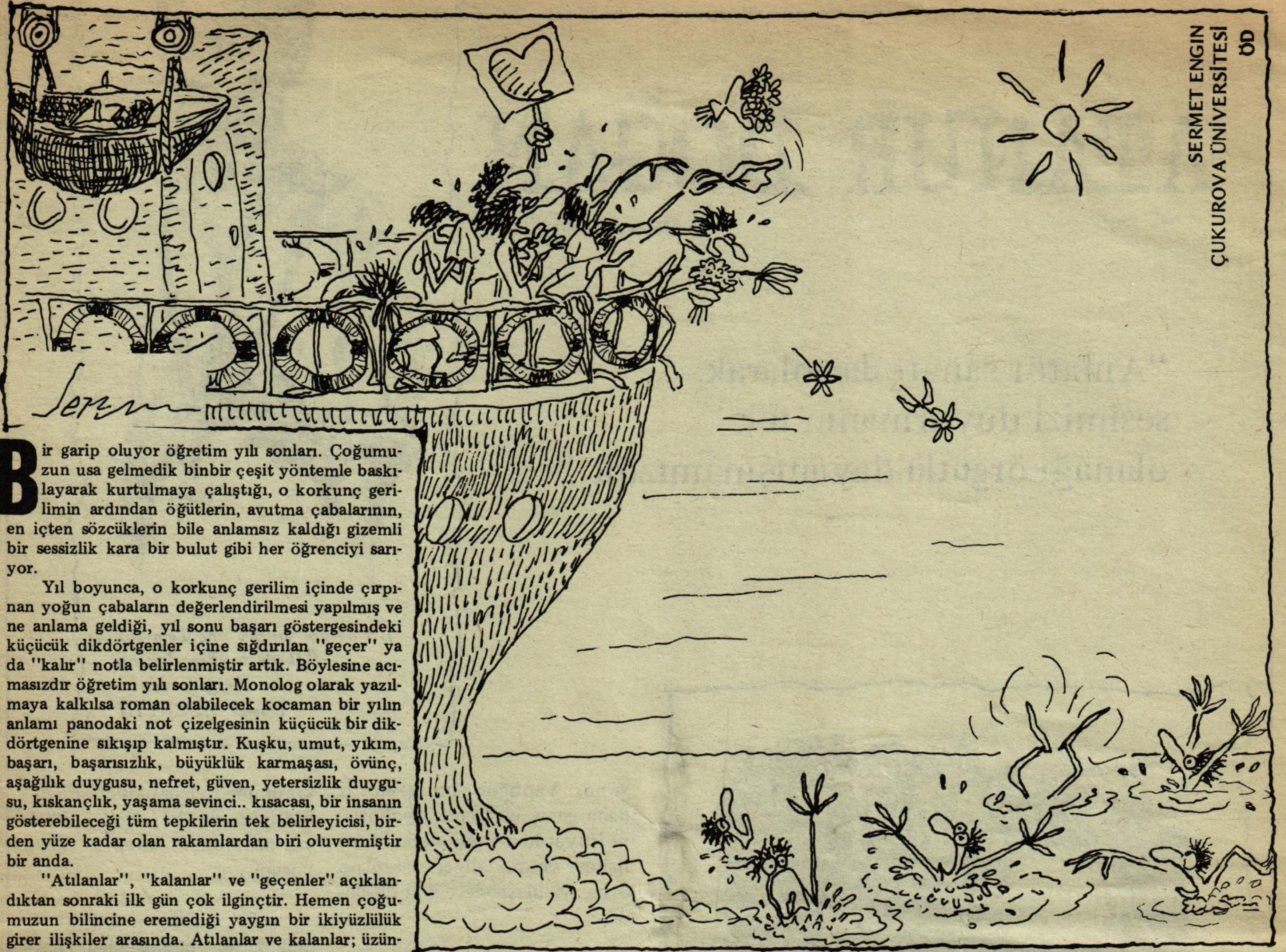
ATANUR: Kart olayının bana düşen kısmını zorlanmaksızın hazırladım. Esas önemli olan ve zorlayan kısmı basım yönü oldu. Ekonomik sorunlar nedeniyle istediğim çeşit ve sayıda basamadım. Klişe fiyatlarının yüksek oluşu, sayının az olmasıyla kart maliyetinin yükselmesi, kart piyasasının büyük kart şirketlerinden oluşması ve bunların düşük maliyetlerle piyasaya niteliksiz ve yoz kart sunmaları sorunlarımızdan bir kısmını oluşturmakta. Bunların yanısıra kart satıcılarının karşılıksız (konsiye usulüyle) verdiğimiz halde satmakta tereddüt etmeleri. Daha önceki yıllarda siyah beyaz kart satmalarından dolayı kartlarına el konup gözaltına alınmaları ve benzeri eziyetler görmeleri bize öcü gibi bakmalarına neden olmaktadır. Satıcılara bütün samimiyetimizle kartlarımızın siyah ve beyaz lekelerden oluşmasından başka hiçbir yasadışı (!) yönünün olmadığını, resimlerden birisinin annem olduğunu, bir kısmının köylüm olduğunu, hiçbirisinin de kimseye kötülük yapmadığını anlatmaya çalışıyorum.

Ö.P.: Kartlarınızda şiir ve desenlerin bütünlüğünü nasıl sağlıyorsunuz?

ATANUR: Resim yönüm ağır bastığı için öncelikle kompozisyonu oluşturup daha sonra o kompozisyona uygun en duygulu, en etkili kısa şiirler ararım. Şair ayrımı yapmam, yazıları hariç... Örneğin desenlerime Nazım Usta'nın şiirlerini koymayı istedim, deneyimleri olan insanların uyarıları, etrafta kol gezen Nazım düşmanlığı siyaha ve beyaza olan düşmanlıkla birleştiğinde başıma gelebilecekleri hatırlattılar. Haklılar mıydı bilemem...

Ö.P.: Kartlarınızın satışını nasıl sağlıyorsunuz?

ATANUR: Kartlarımın satışını önemli ölçüde çeşitli öğrenci derneklerinden arkadaşlar üstlendiler. Bu yardımları ekonomik olarak güçlenmemi, yeni çeşitler ve yeni baskılar yapmama neden oldu. Benzer çalışmaları olan arkadaşlar da bizim dayanışmamıza benzer birliktelikler kurabilirler. Amatör sanatçılar olarak sesimizi DUYURMANIN tek olanağı örgütlü dayanışmamızdır.

SERMET ENGIN
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
ÖD

Bir garip oluyor öğretim yılı sonları. Çoğumuzun usa gelmedik binbir çeşit yöntemle baskılayarak kurtulmaya çalıştığı, o korkunç gerilimin ardından öğütlerin, avutma çabalarının, en içten sözcüklerin bile anlamsız kaldığı gizemli bir sessizlik kara bir bulut gibi her öğrenciyi sarıyor.

Yıl boyunca, o korkunç gerilim içinde çırpınan yoğun çabaların değerlendirilmesi yapılmış ve ne anlama geldiği, yıl sonu başarı göstergesindeki küçücük dikdörtgenler içine sığdırılan "geçer" ya da "kalır" notla belirlenmiştir artık. Böylesine acımasızdır öğretim yılı sonları. Monolog olarak yazılmaya kalkılsa roman olabilecek kocaman bir yılın anlamı panodaki not çizelgesinin küçücük bir dikdörtgenine sıkışıp kalmıştır. Kuşku, umut, yıkım, başarı, başarısızlık, büyüklük karmaşası, övünç, aşağılık duygusu, nefret, güven, yetersizlik duygusu, kıskançlık, yaşama sevinci.. kısacası, bir insanın gösterebileceği tüm tepkilerin tek belirleyicisi, birden yüze kadar olan rakamlardan biri oluvermiştir bir anda.

"Atılanlar", "kalanlar" ve "geçenler" açıklandıktan sonraki ilk gün çok ilginçtir. Hemen çoğumuzun bilincine eremediği yaygın bir ikiyüzlülük girer ilişkiler arasında. Atılanlar ve kalanlar; üzüntü, pişmanlık, kıskançlık, yıkım gibi normal tepkilerini baskılayarak geçenler için neşeli bir tablo çizmeye çalışırken, geçenler; atılanlar ve kalanların hüznünü yüklenirler. Düşüncelerde çok şey değişmiş olmasına karşın bir gün öncesine göre hiçbir şey değişmemiş gibi davranmak ister öğrenciler.

Masum, hatta erdemli bir ikiyüzlülük olayıdır bu. Öyle ki, öğrenciler arasında, dışarıdan bakan dikkatli bir gözlemcinin gözlerini yaşartacak kadar derin bir dayanışma tablosu sergilenir. Soyuttur bu dayanışma, düşüncelerle uyumsuzdur. Hiç bir maddesel kökeni dolayısıyla sonuç verebilecek bir anlamı yoktur. Ama yine de çok güzel bir ortam oluşur. Yalancı da olsa, ikiyüzlü de olsa öğrencilerin verileri kaydeden ve istenildiğinde sunmaya çalışan birer robot olmaktan kurtulup, insana yaraşır davranışlar sergilediği, kendilerini birbirlerinin yerine koyarak düşünmeye çalıştığı bir ortamdır, bu. Yıl boyunca yoğun bir bireysellikle insan tanımından uzaklaşarak ders kitapları arasına gömülen öğrencilerin, öğretim yılı sonunda, panodaki not çizelgesinin önünde insana yaraşır birlikteliği sergilediği bir ortamdır bu.

Ama ne yazık; umut verici, yüz güldürücü tek şey, bu ortamın varlığı, gerçekliğidir. Çünkü yaşanan bu birlikteliğin, dayanışmanın anlamı yine o küçücük dikdörtgenin çerçevesiyle sınırlıdır. Gönül isterdi ki her birimiz yaşadığımız bu gerçekliğin ve bu gerçek içinde sergilediğimiz davranışların anlam ve içeriğinin bilincinde olabilelim.

İlişkiler arasına giren bu erdemli ikiyüzlülük, genellikle aynı günün akşamına doğru yavaş yavaş çözülmeye başlar. Bu kısacık günde hemen hemen tüm öğrenci kitlesi her bir öğrencinin düşüncesini doldurmuşken, akşama doğru ilgiler, daha önceden özelleşmiş gruplara indirgenir. Neden atıldığı, neden kaldığı, nasıl geçtiği.... birbirinden habersiz küçük gruplar arasında tartışılmaya başlamıştır artık. Bizim fakültedeki atılanlar ve kalanların sayısı, oluşan bu küçükgrupların çoğunda "avutanlar" ve "avutulanların" varolabilmesine yetecek kadar olduğundan, sadece başarılarını kutlamak amacıyla, eylenmek için biraraya gelen grup sayısı oldukça azdır.

Kimi gruplar arasındaki tartışmalar öylesine yoğunlaşır ki, uykusuz geçen gecenin sabahında geçen yılın tüm eleştiri ve özeleştirisi yapılmış olur. Ancak ne yazık ki eğitim öğretim sistemimizdeki her bir uygulamanın ve doğurduğu sonuçların konuşulupeleştirildiği, olumlu olumsuz yönlerinin belirlenip, nasıl "en iyi" ye ulaşılabileceği yolunda düşünce üretildiği, böylesine yetkin tartışmaların yapılabildiği grup sayısı oldukça azdır. Çoğu grupta kısır bir döngü içindedir, tartışmalar. Bir önceki öğretim yılı sonunda olduğu gibi; kimi zor soru sorduğu için öğretim üyesini, kimi arkadaşını sınavda kopye vermediği için, kimi sınav öncesi moralini bozduğu için yine arkadaşını, kimi de bir diğer arkadaşını torpille geçtiği için suçlar, sürekli. Ve bu suçlalamalar nedeniyle anlamsız kırgınlıklar olur, grup bireyleri arasındaki ilişkiler sekteye uğrar, çabucak dağılıverir gruplar. Aradan belli bir süre geçince bireyler anlam veremez olanlara. Birbirlerini nasıl bu denli kırabildiklerini, "kardeş" belledikleri insanlarla nasıl yüzyüze bakamaz duruma geldiklerini kavrayamazlar bir türlü.

NEDEN OLUYOR TÜM BUNLAR?...

Neden olur tüm bunlar? Canciğer olduğuna inanılan bu ilişkiler, böylesine ipe sapa gelmez nedenlerle nasıl biter birdenbire?

Bu soruların yanıtları da yıl sonu başarı göstergesindeki o, küçücük dirdörtgenin sınırları arasındadır. Hangimiz yıl boyunca tek başımıza içine gömüldüğümüz kitapların arasından başımızı kaldırıp, ilişkilerimizi yetkin düzeyde değerlendirebilecek zaman bulabilmişizdir ki? Kaçımız yapabilmiştir böyle bir değerlendirmeyi? Ne yazık ki bu değerlendirme, öğretim yılı sonu geldiğinde her şey olup bittikten, ilişkiler zedelendikten sonraki zamana kalır. Çoğumuzun "kardeş" diye bellediğimiz arkadaşlarımızı "insan" olarak hemen hiç tanıyamadığımızı, onlarla sadece aynı ortamda olmanın getirdiği birlikteliği yaşadığımızı, içinde bulunduğumuz düzenin oluşturduğu yoğun gerilim nedeniyle zamanımızın çoğunu gerçekte tek başımıza geçirdiğimizi ve ilişkilerimize kendi yaratıcılığımızı, üretkenliğimizi katarak hiç bir yönde gelişmesini sağlayamadığımızı farkettiğimizde yılsonu gelmiş, ortamın varettiği birliktelik bizi terketmiş, ilişkiler zedelenmiştir, artık.

" (....) Öğrencilerin her etkinliğinin ortaklaşmacı nitelikte olması gerekir. Oyunlar, iş, çalışmalar ve öteki etkinlik türleri öylesine örgütlenmelidir ki, ortaklaşmacı etkinliklerin oluşumu ilerlesin, arkadaşça destek ve karşılıklı yardım ruhu gelişsin ve güçlensin, gerektiğinde kendini topluma bağımlı kılma yetisi cesaret kazansın. (....)

(....) Çeşitli yararlı toplumsal etkinliklere eşlik eden ortaklaşa duygusal deneyimler topluluğun daha iyi biçimlenmesini sağlar, öğrencileri birbirine yakınlaştırır ve onlara kendilerini başkalarının yerine koyabilmeyi öğretir." (1)

Gelgelelim bizim ortamımızda ne ortaklaşa duygusal deneyimler, ne de yararlı toplumsal etkinliklere eşlik edebilecek olumlu atılımlar var. Bunun sonucu olarak ne kendimizi arkadaşımızın yerine koyarak düşünebiliyor, ne de gerektiğinde kendimizi topluma bağımlı kılabilme yetisini kazanabiliyoruz.

Bu fakültede en önemli ve zamanımızın büyük bölümünü kapsayan işlevimiz "öğrenme eylemi". Bu öğrenme eylemi ki, her bir öğrencinin tek başına içine gömüldüğü kitaplar arasında yoğun bir bireysellikle gerçekleşiyor, ya da biz gerçekleştiğini sanıyoruz. Yani gerçekte zamanımızın büyük bir bölümü birbirimizden habersiz geçiyor. Ortak üretim içinde olmadığımız için aynı okulda, aynı sınıfta, aynı sırada olmanın, kantinde aynı masada oturup anlamsız neşeli tablolar çizmenin canciğer dost olmaya yettiğini sanıyoruz. Ne yazık, gerçeğin böyle olmadığını, sadece öyle olduğunu sandığımızı anladığımızda çok geç olmuştur artık.

Her ne kadar yirmi yaşlarında gencecik insanlar olsak ta, o korkunç gerilim ve bireysellik içindeki yıpratıcı çalışmamız nedeniyle saçlarımız ağarmış, dökülmüş, otuzbeşinde göstermemize karşın yaşamımızın en güzel yıllarını anlamsız kılabilecek kadar tehlikeli olan "öğrenci psikolojisi" 'nden kurtulamayız, bir türlü. Bir kez olsun o psikolojiyi bilincimizin süzgecinden geçiremeyiz. Sonuçta bu en güzel yıllarımızı, en verimli, en üretken yıllarımızı o olmaz olası başarı göstergesinin küçücük dikdörtgeninin çerçevesi içerisinde mahkum ederiz. Dünyaya o çerçeveden bakınca, öğretim üyeleri tanrı, arkadaşlarımızı ders çalışmaktan sıkıldığımızda dinlence için araç, ve ömrümüzün yaklaşık onda birini alan fakülte yıllarını sadece "geleceğe yatırım" olarak görmekten öteye gidemeyiz.

Öğretim yılı sonu gelip te kısa bir süre için de olsa anlamsız "öğrenci psikolojisinden" kurtulup, olayları bilincimizin süzgecinden geçirerek değerlendirdiğimizde çok geç kaldığımızı farkediyoruz. Bir gün gelipte fakülteden mezun olduğumuzda, o güzelim yıllarımızı adadığımız "geleceğin" artık olmadığını farkettiğimiz zaman ne yapacağız dersiniz?

Usumuzu başımıza devşirip gelecekte adam olmak için çabalamaktan önce yaşadığımız günleri insan olarak değerlendirmemiz gerekiyor. Bunun yolu da sağlıklı bir biçimde örgütlenmekten geçiyor. İnsanca yaşadığımızı duyumsayabilmek, bunun mutluluğunu tadabilmek için atacağımız ilk adım, birbirimiz için, sorunlarımız için, en iyiye ulaşabilmek için örgütlenmek.

1) "Topluluk ve Birey" A.V. PETROVSKİ Bilim ve Sanat Kitapları Mart 1986.

Sorunlarımız ortaktır...

ÖĞRENCİ POSTASI: Cezaevinden yeni çıktınız. Cezaevine alınmanız nasıl gerçekleşti?

HASAN TOSUN: Okuduğum okulda derste iken siyasi şube ekiplerince alındım ve gözlerim bağlı olarak bir yerlere götürüldüm. Burada kaldığım 27 gün süresinde yasa dışı bir gizli örgüt üyesi olduğum yolundaki suçlamayı kabul etmek zorunda kaldım. Bu süreden sonra Devlet Güvenlik Mahkemesi sorgu yargıcı tarafından tutuklandım. Dört buçuk ay sonra çıkarıldığım ilk mahkemede tahliye oldum.

Ö.P.: Öğrenci dernekleri ile ilgilendiniz mi?

HASAN: Kurucu üye olmamakla birlikte öğrenci derneğinin yaşama geçmesi, resmen tanınması yolunda çabalarım vardı. Bu nedenle yakın arkadaşlarım arasında dernek kurucu üyeleri ve benim gibi yoğun çabaları olanlar çoğunluktaydı.

Ö.P.: Sorgulama sırasında dernekle ilgili olmanızdan kaynaklı bir baskı gördünüz mü?

HASAN: Hayır. Ancak aynı evde birlikte kaldığım arkadaşlarım arasında kurucu üyeler vardı. Polislerce alınmanın ardından, evde birlikte kaldığım arkadaşlar ve beni aramak için evime gelen bir kurucu üye de gözaltına alındı. Onların suçları benimle aynı evde kalmak ve arkadaşım olmaktı. Ama dernek kurucusu olmaları nedeniyle yoğun baskılarla karşılaştılar. Orada kaldıkları üç gün boyunca, bir daha dernek işleri ile uğraşmamaları yolunda baskılarla ve zorlamalarla karşılaştılar. Dernek işleri ile hep yasa dışı örgütlerin uğraştığını bildiklerini söyleyerek, öğrenci dernekleri ve yasa dışı örgütler arasında bir bağ aradılar. Ve sorgulamayı bu konuda yoğunlaştırdılar.

Ö.P.: Dışarı çıktıktan sonra içeride yapılan bu tür baskıların etkilerini gözlemlediniz mi?

HASAN: Dışarı çıkalı uzun bir süre olmamakla birlikte ilk izlenimlerim bunların insanları kolaylıkla etkilemiş olduğu yolundaydı. Örneğin birlikte kaldığımız bir arkadaşın gözaltından çıktıktan sonra, artık bu evde kalınamayacağını söyleyerek ayrılması. Bir başka yönüyle birçok insanın; benim dernek çalışmalarında bulunmam ve polisler tarafından alınmamı bağdaştırarak korkmaları ve dernek çalışmalarından hatta kurucu üyelerden uzak durmaya çalışmaları, bu olayın gözaltına alınmayan kişilerde dahi etkisini göstermesi ortaya konabilir.

Ö.P.: Uzunca bir süre içerde kaldınız. İçerideki öğrenci arkadaşların öğrenci derneklerine ilgi duyduklarını söyleyebilir misiniz?

HASAN: Evet. Bilindiği gibi cezaevindeki insanların büyük bir çoğunluğunun öğrenci olması nedeniyle, dışarda yaşanan dernek olayı orada da güncelliğini ve önemini koruyor. Ayrıca en çok koşunulan ve tartışılan bir olay olmasından başka Öğrenci Postası'nın oraya ulaşması ve titizlikle okunması bunu rahatlıkla söyletebiliyor. Ve oradaki öğrenciler dışarda yaşanan olayı tazelikle izleyebilmek ve çabaların yönünü görmek açısından Öğrenci Postası'nı daha bir önemle ele alıyorlar. Bir başka taraftan içerde tartışılanlardan başka, bu konudaki görüşlerini, düşüncelerini ve eleştirilerini dışarıya iletmek için çeşitli yayın organlarına mektup ve yazı göndermeleri bu konudaki duyarlılıklarının dışardan da gözlemlenebilmesi için açık bir örnek oluşturuyor.

Ö.P.: Sizce Öğrenci Postası içerideki arkadaşlarla iletişimini nasıl daha gelişmiş konuma getirebilir?

HASAN: Kuşkusuz bu ancak birbirlerine seslenebilmeleri ile olasıdır. Bence bu konuda atılacak ilk adım, derginin içeriye düzenli ve çabuk bir biçimde ulaşması yolunda bir çaba olmalıdır. Özellikle cezaevlerindeki yaşam dışarıdan kopuktur. Bu iletişim ancak onbeş günde bir yapılan görüş günlerinde sağlanabilmektedir. Ama, görüşlerde yakın akrabalık koşulunun aranması ve görüşçülerin genellikle Ankara dışından gelmeleri nedeniyle, içeriye sağlıklı olarak kitap ve dergi gönderilmesini zorlaştırmaktadır. Tutuklulara haftada belirli bir miktardan fazla para verilmemesi nedeniyle bunu dışarıdan getirmeleri de olanaksızlaştırılmaktadır. Bu nedenle her sayının cezaevine gönderilmesi onların bu duyarlılıklarını canlı tutacağına inanıyorum.

Bundan başka, içerdekilere seslenerek onların bu konudaki görüşlerini ve düşüncelerini Ö.P.'na yansıtmak için çağrıda bulunulması ve onlara bir köşe ayrılması yapılabilecek en güzel şeylerden birisi olacaktır.

Cezaevi yaşamındaki insanların birçok konuda uğraşları olmaktadır. Bunların da çoğunluğunu edebiyat ve sanatla ilgili çabalar oluşturmaktadır. Birçok insanın öykü, şiir, tiyatro ve mizah türünden üretkenlikleri olmakta ve bunları çevresindeki insanlara çeşitli yollardan sunabilmektedirler. Onların bu uğraşlarının dışarıya yansıması ve dışardakilerle paylaşmaları, olaya daha anlam kazandıracak ve üretkenlikleri daha bir artacaktır.

Ayrıca bu yollarla birbirinden kopuk iki yaşam alanındaki öğrencilerin birbirlerini anlamaları, tanımaları ve bütünleşmelerinin sağlanacağı inancındayım.

Ö.P.: Bu çağrıyı siz olsaydınız nasıl dile getirirdiniz?

HASAN: Öğrenci gençlik her yerde öğrenci olmaktan kaynaklanan sorunlara ve duyarlılıklara sahiptir. Kuşkusuz içerdeki öğrenciler sürekli olarak orada kalmayacaklar, benim de yaşadığım gibi tekrar okullarına dönecekler ve dışardaki sorunlarla yüzyüze gelecekler. Bunun aksini söylemekte olasıdır. Bu nedenle, öğrencilerin içerde olsun, dışarda olsun sorunları ortaktır. Çözümleri de ortak olacaktır. İçerdeki arkadaşları da duyarlılıklarını dışarıya yansıtarak yapılacak güzel şeylere ortak olmaya çağırıyorum.

cezaevlerinde üniversiteliler var

AYHAN YALÇINKAYA
AÜ. SBF.

İsmail liseyi bir yıl önce bitirmiş, üniversite sınavında bir fakülteyi kazandığı halde istediği fakülte olmadığından oraya gitmek yerine bir özel dershaneye gitmeyi yeğlemişti. O gün de her günkü gibi bir gündü. İsmail sabah erkenden derse gelmek için kente inmişti. Herşey, bir fakültede öğrenci olan bir arkadaşına rastlamasıyla başladı. Fakültede sınavı olduğunu söyleyen arkadaşı İsmail'e, kendisiyle gelmesini, dersi "asmasını" sınavından sonra gezebileceklerini söyleyerek, İsmail'i derse girmekten alıkoydu. Arkadaşını fakülteye bırakan İsmail, onu beklemek üzere köşedeki bir pastahaneye doğru ilerlemeye başladı.

Sırtında meşin ceketi, omuzuna düşmüş uzun saçları, yeşil tişörtü ve ayağında play-boy çoraplarıyla fakülteli kızları seyrederek yürüyen İsmail'i bir polis otosu durduracak ve arabaya binmesini isteyerek hızla uzaklaşacaktı. Daha sonra fakülteli arkadaşı da sınav çıkışı polisler tarafından alınıp götürülecekti. Alınma nedenini poliste öğrenen İsmail'in alınma gerekçesi bizzat iddianamesine şu tümceyle geçmişti: "Polis otosunu görünce gülümsemesinden kuşkulanıldığından..."

İsmail'in hiçbir şeyden haberi yoktu. İsmail evden sabah sekizde ayrılırken ne o fakülte yöresine geleceğini biliyor, ne orada sabahın erken saatlerinde el yazmalı, yasadışı, siyasal içerikli kağıtların dağıtıldığını, ne de takvimlerin 15-16 Haziran dolaylarını gösterdiğini..."

Yukarıda anlatılan küçük olay, ülkemizde 12 Eylül 1980 sonrasında toplumun her birimine sindirilmeye çalışılan, gençliğe bakış açısını yansıtan çok küçük bir örnek. 12 Eylül öncesinin bütün sorumluluğunu kendi üstlerinden atan iktidar odakları, sorumluluğun büyük bir bölümünü gençliğe, üniversiteli gençliğe yüklüyor ve üniversiteli gençliği adeta düşman ilan ediyordu. Okuyup düşünmesinden, tartışıp sonuçlar üreterek kendince örgütlenmesinden vazgeçtik; üniversiteli gençliğin giyimi, kuşamı, yürüyüşü, birlikteliği ve olayda da görüldüğü gibi gülümsemesi bile birer suç oluşturuyor ve bütün bunlar ülkeyi bir anda yok edecek tehlikelermiş gibi kazınıp yok edilmeye çalışılıyordu. İsmail gülümsemese, suratını assa farklı mı olacaktı? Pek değil. Çünkü bu kez de ciddiyeti suç oluşturacaktı. Üstelik giyimi, kuşamı ile ciddiyeti arasındaki çelişki dikkat çekecek ve belki de kendini polise karşı kamufle etmek isteyen bir gizli örgüt militanı olduğu düşünülecekti. Kısacası ne olursa olsun, bir kere ille de bir suçlu yakalamak niyeti netleşti mi kimi görevliler, kollarını açmış üniversiteli gençliği bekliyor. Beklemekle de yetinmiyor. Bu kişiler fakültelerde adeta siyasi şubenin birer bürosunu açarak dönem dönem öğrencileri toplayıp götürüyorlar. Öğrencilerin atacakları küçük bir yanlış adım (ki her zaman bu bile gerekmiyor) bir anda kan ve gözyaşlarıyla yıkanmış çelik (!) bir emniyet duvarına çarpmaya "mahkum"(.) görünüyor.

Cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülere ilişkin olarak yayınlanan bazı istatistikler bakıldığında buralarda bulunan üniversiteli sayısının az olduğu söylenebilir. Ancak bu istatistiklerin askeri ceza ve tutukevlerini genellikle kapsamadığı ve özellikle tutukluları değil hükümlüleri içerdiği ve ayrıca kullandığı suç kategorileriyle üniversitelilerin işlediği suçlar arasındaki ilişki gözönüne alındığında istatistiklerin pek de güvenilir olmadığı açık. Örneğin Ankara'nın göbeğinde bulunan Merkez Kapalı Ceza ve Tutukevi'nde siyasal tutukluların (ki toplam sayıları 73 yatak kapasiteli bir koğuşta 80'den aşağıya hiç düşmemekte ve hatta bazen 100'ü aşmaktadır) ezici çoğunluğunu üniversiteliler oluşturmaktadır. Yine de ülkemizde bulunan ceza ve tutukevlerinde büyük çoğunluğu üniversitelilerin oluşturduğu hiç kuşkusuz söylenemez. Ama aynı şekilde söylenemez olan bir başka şey de buralardan katar katar üniversitelilerin geçmediğidir. Bunların istatistiklere yansımamasının bir nedeni bir kısmının beraat edip kısa sürede ayrılması, bir kısmının cezasının büyük kısmını uzun yıllar kaldığı tutukevlerinde tamamlayıp tahliye olması, dolayısıyla cezaevlerine gitmemesi, bir kısmının ise askeri tutukevlerinde bulunmasıdır.

12 Eylül sonrasında toplumumuzun her biriminde korku kurumsallaştırılmaya çalışıldı. Özellikle üniversiteliler tam bir korku sürecine sokularak, orada eğitildiler. Yaşadığımız geçmiş, yeni üniversiteli arkadaşlara bir canavar gibi sunulurken; alınan "önlem"ler, yeni üniversiter sistem yoluyla üniversiteli gençliğin ülkemizin sosyo-ekonomik yaşamından uzaklaştırılmasına, gelişimden yana olan eğilimlerinin bastırılıp yok edilmesine çalışıldı ve çalışılıyor. Yasaların kendilerine tanıdıkları dernekleşme hakkı bile pratikte yok edilmeye çalışılırken, bu pratik engellemeleri aşma cüretini gösterenlerin karşısına emniyet müdürlükleriyle cezaevlerinin gölgesi bir heyula gibi dikiliyor.

Daha da korkunç olan şey, toplumun en küçük birimlerinin bile üniversitelilere karşı harekete geçirilerek, en azından onlara karşı bir kuşku, güvensizlik ve korkunun yerleştirilmeye çalışılması. Ne acıdır ki bu sistemli çaba ürünlerini vermiyor değil. İktidar odakları bir yandan üniversiteliler üzerindeki her soydan baskıyı yoğun olarak üretirken, diğer yandan bu baskıyı toplum nezdinde meşrulaştırmaya çalışıyor. Yukarıda anlattığımız olayda İsmail'in Emniyet ve cezaevine düşmesinde temel etkenlerden biri, ilgili olayda görgü tanığı olduğunu bildiren bir gazete bayinin varlığıdır. Sabah altı sularında yapılan bir eylem için sabah dokuz sularında oradan geçen İsmail uzun saçlarına, meşin ceketine ve play-boy çoraplarına karşın sanık olmaktan kurtulamamıştır. Ama her nasılsa Emniyette olayın zanlısı olarak ısrarla İsmail'i teşhis eden bu tanık, duruşma heyeti karşısında aynı "kararlılığı" gösterememiştir. Sabah sekizde evden çıktığını kanıtlayan İsmail beraat etmiştir. İsmail'i zanlı olarak teşhis eden tanığın elinde olayı yapanın genç olmasından başka bir veri yoktur ama bu İsmail'i tutuklatmaya yetmiştir. Bu basit tanıklık olayı bile bireylerin gençliğe ve okuyan gençliğe karşı nasıl bir koşullandırma sürecine sokulduklarını göstermektedir. Kuşkusuz sorun bu kadar basit değildir ve herkes İsmail kadar "şanslı" olmayabilir.

İsmail kadar şanslı olmayanlar bugün ceza ve tutukevlerinde yatmaktalar. Büyük bir güç odağının, onları unutturmaya çalışmasına, ilgisizliğe mahkum etmeye çalışmasına ya da negatif bir ilgi odağı haline getirerek dışarda bulunan üniversitelilerin önüne tehdit, korku, baskı öğesi olarak sunmaya çalışmasına karşın; dışarda yaşananlarla bağlarını hiç koparmamaya çalışarak, üreterek, okuyup yazarak...

12 Eylül 1980 kasırgasının hızının kesilmesiyle birlikte cezaevlerine düşen üniversitelilerin büyük çoğunluğu yasadışı örgüt üyeliğinden yargılanıyorlar. Üzerlerine atılı ya da savlanmış herhangi bir öldürme, yaralama, gasp ya da benzeri bir suç sözkonusu değil olmamasına rağmen, silahlı çete üyeliği/yöneticiliği ya da "bir sınıfın diğer sınıf üzerindeki tahakkümünü tesise dönük "örgüt, üyelik/yöneticiliğiyle yargılanıyorlar.

Üniversiteliler belirtilen suçlamalara ilişkin verdikleri savunmalarda üniversiteli olmalarıyla yargılanmaları arasındaki bağlantıları da ortaya çıkarmaya çalışıyorlar. Yargılanan sanıklardan biri atfedilen "sınıf tahakkümüne dönük" örgüt üyeliği suçlamasına ilişkin olarak şöyle diyor: "1982'de Y.Ö.K. sistemiyle birlikte... akademik çehresi değişmiştir. İlişikte sunduğum tabloda ... ...' ün akademik yükü açıkça görülüyor. Her dersten her dönem için iki vize, bir final, bir bütünleme sınavı; yüzde yetmiş devam zorunluluğu, hazırlaması gereken ödevler, programda hiç olmayan Beden Eğitimi, Türkçe gibi derslerin getirdiği ek yükler, öğrencilerin yurt, barınma, beslenme, sosyal faaliyetler gibi sorunları buna eklendiğinde bir ... öğrencisinin yüklenmesiyle bir ortaokul-lise öğrencisinin yüklenmesi arasında fark olmadığı görülecektir. Y.Ö.K. sistemi, değil yasadışı örgütlere gitmek için, insanlara aşık olmak için bile fırsat tanımaya niyetli görünmemektedir. .... (Fakülte adı) polisiye operasyonların boy hedefi haline gelmiştir. Düşünmekten duyulan korkunun olağan sonucudur bu ama bir yanılgıdır. Yanılgıdır çünkü .... Y.Ö.K. ten sonra düşünen insanlar değil ortaokul öğrencileri mezun etmektedir. Ama bu .... üzerindeki polis baskısını hafifletmemektedir. Sivil ve resmi görevlileriyle siyasi polis ....'de şube açmıştır adeta. Tüm üniversitelerde olan polis denetimi ....'ne katlayarak yansımaktadır ....'lerin akademik düzeyde politika bilimiyle uğraşmak zorunda olması .... bizi ister istemez potansiyel suçlu durumuna düşürmektedir. Bu zihniyet değişmedikçe de böyle olacaktır bu.

....

Unutulmamalıdır ki .... bu ülkeye değerli insanlar kazandırmış bir okuldur. Her ne olursa olsun .... gençliği de tüm üniversiter gençliğimiz gibi ülkemiz geleceğinin olmazsa olmaz bir parçasıdır. .... Gençliğini mahkemelerde ille mahkum ettirmek isteyen zihniyet, ülkemiz geleceğini mahkum ettirmenin peşindedir."

Kuşkusuz, yargılanması süren üniversiteli arkadaşlar hakkında son kararı bağımsızlığı Anayasa'da teminat altına alındığı belirtilen Türk mahkemeleri verecektir. Bu alanda en küçük birşey söylemek mümkün değildir.

Bugün dışarda bulunan biz üniversiteliler için içerdeki üniversiteli arkadaşlarımız negatif bir ilgi odağı değil, pozitif bir ilgi odağı olmalıdır. Cezaevlerinin bir "okul" olmadığını biliyoruz. Ama 12 Eylül sonrası yaşadığımız acılardan ders almamız gerektiğini de biliyoruz. Bu ders alma kesinlikle kitle iletişim organlarında cezaevlerine ilişkin kapkara tablolar çizerek gerçekleşmeyecektir. O kara tabloların gerçeği yansıttığını bilmekle birlikte, o tabloların arkasında bütün sancıları, sağlıksızlıkları yanlışlarıyla birlikte pırıl pırıl insan yüreklerinin bulunduğunu biliyor, kabul ediyoruz.

Şimdi İsmail dışarda. Üniversite sınavcını kaçıracağım diye içerde çok sancılar çekmişti. Sınava cezaevinde girebildi ve bugün çevresinde o kağıtların dağıtıldığı, hemen karşısında bu eylemden dolayı polisce alındığı ve siyasal tutuklu olduğu o okulun bir öğrencisi.

İsmail bir daha polis otolarını görünce gülümser mi suratını mı asar, yapay bir ciddiyet mi takınır; bilemiyoruz. Ama herşeye karşın üniversitelilerin gülümsemeye devam edeceğini, kahkahalarının yine duvarlarda yankılanacağını biliyor ve içerdeki arkadaşlara gülüşlerimizi iletiyoruz...

23 Eylül 1986

Değerli dostlar,

Demokratik öğrenci gençlik hareketi mücadelesinin kitle ve kamuoyu iletişimindeki somut aracı Öğrenci Postası'nın, yeni dönemdeki ilk sayısını, öğrencilik yaşamını; her alanda olduğu gibi yüksek öğrenim gençliğinin de, etkilerini özünde hissettiği olağanüstü bir dönemin başlangıcında, sömürüsüz, özgür ve barış içinde yaşama isteklerinin zorbalık, işkence ve cezaevleri ile susturulmasının sonucu yitiren biz cezaevi gençliğine iletmenizdeki özveri ve içten davranışınıza, aynı nitelikteki duygularımızla yanıt vermek isterim... Özerk üniversite ve demokratik taleplerin kazanımı yolundaki kararlı, dirençli, bilinçli ve cesur adımlarınızdaki başarılarınızı bugüne değin basından, umut ve coşkuyla izledik...

Şimdi, özellikle ve öncelikle ele alınması gereken sorunları saptayıp, çözüme yönelik pratik faaliyetleri organize ve koordine etme fonksiyonunu üstlenen bu organın, Depolitizasyon uygulamaları ve YÖK yasaları ile; kişiliksiz, kendine güvensiz, dünya ve halkların sorunlarından habersiz, en küçük demokratik taleplerin öğrenim hakkının ortadan kaldırılması ile sonuçlanan, kısacası çeşitli alanlara keyifle uygulanması alışkanlık haline gelmiş "Tek tip" sorunun, artık insanlara uygulanmaya çalışılmasındaki çaba ve baskılara karşı direnişte; Demokratik hak ve taleplerin, politika ve siyasal yapılarla ilişkilerini yazılarının ve konularının içeriğinde belirlemiş, güncel, siyasal ve kültürel etkinliklere yer vermiş olduğunu, Öğrenci Postası'nı kılavuz niteliğinde görmek sevinç ve sürece yönelik umutlarımıza güç kattı...

Biliyoruz ki, önümüzdeki sorunları çözmede, yaşamın nesnel gerçeklerine

Yeni acılara çözülmelere gerek yok!..

uymayan suni uygulamaların kalıcı olamayacağına ilişkin aklın süzgecinden geçirdiğimiz bilgi, özveri, kararlılık ve dinamizm gerektirecek bu uzun soluklu savaşımda aşılması güç engeller var... Ancak inanıyoruz ki geçmiş yaşama ilişkin sağlıklı bir değerlendirme, bu sorunların çözümünde, o deney ve tecrübelerin yaratıcı ve yönlendirici gücü, sosyal pratiğimize yeni bir bakış açısı sunacaktır.

Toplumların yaşamındaki her alt-üst oluş, yakın ve uzak tarihin hem yeniden araştırılıp düşünülmesine, hem de ortaya çıkan yeni sonuçlarla yeniden yazılmasına yol açar. Bu durum toplumsal faaliyetlerin bilinç üzerindeki etkinliğinin ve belirleyiciliğinin bir ifadesidir... Siyasal ve sosyal hareketliliğin yeni biçimlenmesi, kendinin ve toplumun geçmişini her yönüyle didikleyip, toplumsal projeleri geliştirip zenginleştirmek, savaşıma yeni boyut ve araçlar katmak, yanlışlık ve eksikliğin damgasını taşıyan kurumuş otları ayıklamak zorundadır.

Öğrenci Postası'nın ikinci sayısında "Yeni Bir Dönem Başlıyor" başlıklı yazıda geçen "Birliği pekiştirmek", "Karşılıklı saygıyı esas almayan yazıların olumsuzluğu" nun belirtilmesi, soruna eleştiri ve çözüm açısından olumlu ama, halâ böyle uyarı ve istemlerin yapılıyor olmasının bizi üzdüğünü belirtmeliyim...

Ve gençlik toplumsal mücadelelerde yükümlülük taşımak, mutlu yarınlara, barışa, sevgiye, dostluğa doğru, umutlu savaşımda kendine düşen sorumluluğu bilmek ise, "aynı yazıda dendiği üzere", öğrenci hareketinin birliğini pekiştirmesi "eklenmektedir"... yığınların dileği bu...

Kısır döngülerin, derneklerin kitlesel özelliklerinin ve işlevlerinin önünde engel teşkil edici niteliğini, yanlışlık ve eksikliklerini görmek için; yeniden alt-üst oluşların, yenilgilerin olağanüstü dönemlerin yaşanmasına, yeni acılara, çözülmelere; gerek olmadığı kanısındayız...

Bu nedenle, bir dönem, aynı ilişkiler yaşanan tarih, yargılanmalıdır... Bu yargıdan objektif sonuçlar çıkarmak meselelere yaklaşımımızdaki sis'i dağıtacaktır...

Son olarak;

"Bizim Üniversitelerimiz"i, yaşatmak için, aynı umutları taşıyan yüreklerimizin sizlerle beraber olduğunu bilmenizi isteriz...

Derginize yayın yaşamında başarılar dilerken, tüm çalışanlara ve öğrenci arkadaşlarımıza en içten sevgilerimizi iletirim...

İLHAN ŞENAT
YB: 13
BUCA CEZAEVİ/İZMİR

KALKIP GİTSEM

Kalkıp gitsem geceler uyurken
görünüversem ansızın başım bulutlarda
dilleri tutulsa parkların, bahçelerin
sokakların dilleri tutulsa, meydanların dilleri
izlerimiz bilinmemiş zaman kazımış alınlarına
bir daha geçsek aynı yollardan bir daha
diz çöküp yalvarmak yok zamana
bir daha geçsek aynı yollardan bir daha
ötelerde olsak, çok ötelerde, alkışlar içinde
çıkıversek ansızın bulanmış mavilere
yıldızlar dökülse üstümüzden pare pare.

SÜLEYMAN ÖZCAN
Metris Askeri
Ceza ve Tutukevi

HALDUN ÖZEN

kalıcı çözümler örgütlü çalışma

1933 Devrek doğumluyum. İlkokulda yerli malı giysilerle dil devrimini yaşayarak okudum. Ortaokulda şiir yazma ile, sürekli okuma ile tanıştım. 1949-1952 döneminde Ankara'da eğitim gördüğüm meslek lisesi kitaplığına tüm gazeteler ve dergiler gelirdi. O nedenle yayın yasağını, kitapların yakılmasını hiçbir zaman anlayamadım. Lisede yatılı, yüksek okulda burslu okudum. Devlete yıllarca mecburi hizmet yaptım, yatılılığın ve bursluluğun karşılığı olarak. Böylece yalnızca Devlet hizmetinde çalışmayı öğrendim. 1951 yılında 86 TL. maaş ile çalışma yaşamına girdim. Fen memuru, mühendis, yüksek mühendis olarak çalıştım. 1970 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi'ne öğretim görevlisi olarak girdim. 1983 Nisan'ında istifa ederek ayrıldım, emekli oldum.
Halen eski bir arkadaşımın mühendislik bürosunda çalışıyorum. Başlıca konularım YÖK, kapatılan Türk Dil Kurumu, İnsan Hakları ve Bilgisayar destekli otomasyondur.

Kalıcı çözümler, sorunu yaşayanların örgütlü çalışmalarıyla elde edilebilir. Kalıcı çözümlere ulaşmanın birinci koşulu üniversiteden atılan ve atılmaya aday tüm öğrencilerin, öğrenci derneklerinde örgütlenerek haklarını aramalarıdır.

ÖĞRENCİ POSTASI: YÖK öncesi, YÖK sonrası terim kullanıldığı bir ülkedeyiz. YÖK'ün öyküsünü kısaca anlatırmısınız.

HALDUN ÖZEN: Bilkent adlı özel üniversitenin açılışını yakın tarihe kadar YÖK'ün yeni bir marifeti olarak algılamıştık. Halbuki Hocabey'in bu marifeti de yıllar öncesine dayanıyormuş. Bir rivayete göre 1960 yılına kadar uzanıyormuş. Özel Bilkent Üniversitesi'nin açılışında konuşan Cumhurbaşkanı Anayasa'nın kapalı kapılar ardından yapılmadığını, YÖK başkanının görüşlerinin alınması sonucu, vakıfların özel üniversite kurabilmelerine olanak tanındığını belirtmiştir. Demek ki YÖK öyküsü çok eski yıllardaki bir özel üniversite kurma hayali ile ders alınmadığı için sık sık tekerrür ettiği belirtilen bir tarihsel yaklaşımın ürünüdür. Bu yaklaşık 12 Eylül 1980'den sonra belirgin ideolojik boyutları ile yaşamımıza egemen olmuştur. 24 Ocak kararları ile dayatılan dışa bağımlı ekonomik yapıyı siyasal ve yönetsel baskı altında geliştirmek olanaklı olmuştur. Atatürkçülük adı maske yapılarak tam bağımsızlığın, laikliğin ve devrimciliğin içeriği boşaltılmıştır. İşte YÖK ekonomik, siyasal ve sosyal bağımlılığın egemen olduğu bir ülkenin yüksek-öğretim modelidir. Bu model Atatürk ilke ve devrimlerini kalkan yaparak dışa bağımlılığı tartışma konusu yapmayacak, tersine bu yolla iş bulacağı için mutlu olacak yeni kuşaklar yaratmayı, çok sayıda ve minimum yeterli nitelikte üniversite mezunları yetiştirerek dışa bağımlı sanayi ve ticaret holdinglerine ucuz işgücü sunmayı amaçlamaktadır.

ÖĞRENCİ POSTASI: YÖK'ün başarı göstergelerini değerlendirir misiniz?

HALDUN ÖZEN: YÖK'ün amaçları için olduğu gibi başarıları için de iki tür göstergeden söz edilebilir. YÖK'ün gerçek amaçları doğrultusunda başarılı bir yol aldığını açıklıkla kabul etmeliyiz. YÖK 24 Ocak ve 12 Eylül ile bütünleşik olan amaçlarına ulaşabilmek için başarı ile çalışmaktadır. Artık üniversitelerimiz ile YÖK dönemi mezunlarını da vermişlerdir. Niteliğin değil niceliğin, sayının öncelikli olduğu görülmektedir. Yüksek öğretim her yıl biraz daha pahalılaşmaktadır, tümüyle paralı olacağı müjdesini de özel üniversitenin açılışında büyüklerimizden almış bulunuyoruz. Artık üniversitede öğrenci olabilmek için de, öğrenci olduktan sonra 3-5 bin TL. burs ya da kredi alabilmek için de, yurtlarda kalabilmek için de güvenlik soruşturması önkoşuldur. Öğretim üyesi ya da öğretim yardımcısı olabilmek için de, olduktan sonra akademik yükselmeleri alabilmek için de güvenlik soruşturması yapılması kurumlaştırılmıştır. Kaldırılmasını değil belki biraz yumuşatılmasını düşünebilmekteyiz.

Ayrıca, binlerce öğretim üyesi, öğretim yardımcısı, yönetim personeli ve öğrenci sıkıyönetim koşullarında görevden ya da öğrenimden çıkarılmış, birçoğu üniversite bölgesi dışına zorunlu olarak gönderilerek öğretim, yönetim ve öğrenim haklarından alıkonulmuş, birçoğu baskı altında istifaya ya da öğrenimi bırakmaya zorlanmıştır. Bütün bunlar YÖK'ün gizli amaçlarının başarı göstergeleridir.

YÖK'ün Anayasa'da ve yasada belirtilen görünür amaçlarına ve bunların başarı göstergelerine sıra gelince iş değişmekte, YÖK'ün başarısızlığı Cumhurbaşkanı'nın desteği ile, YÖK Başkanının engin deneyleri, esnekliği ve her soruya yalnız kendi isteği yanıtları verme başarısı ile de örtülemeyecek hale gelmektedir.

Bir kez YÖK, Yükseköğretim Yasası'nın bazı maddelerini askıya almaktan, uygulamamaktan ya da yanlış uygulamaktan sorumludur. YÖK yasaya aykırı olarak öğretim üyeleri hakkında soruşturma yapmaktan, ihbarcı ve iftiracı öğretim üyeleri hakkında ise soruşturma açmamaktan sorumludur.

YÖK hülle yaparak uygulamış göründüğü, gerçekte uygulamadığı yasa maddelerine aykırı olarak kayırdığı adamlarını aynı yerde profesör yapmaktan, sonra da foyası ortaya çıkınca acele bir reformla(!) yasa maddesini değiştirmek için hükümet ile pazarlığa oturup yine yasaya aykırı olarak Hükümet-YÖK işbirliği komitesi kurmaktan sorumludur.

YÖK, üniversite kadrolarını tek taraflı olarak ilericilerden temizlerken halka şirin görünebilmek için üniversite öğrenci kontenjanlarını hepapsızca arttırmaktan, sınıflar öğrencileri almayınca geriye yürütülen ve yasaya aykırı yönetmelik hükümleri ile öğrencileri üniversiteden atmaktan sorumludur. Öğrencilerin yasal hakları olan altı yıllık öğrenim haklarını kullanmadan her yıl topluca üniversitelerden atılmasından ve onların yerine yeniden hesapsızca öğrenci alınarak haklarının gasbedilmesinden sorumludur.

sorunu yaşayanların
...larıyla elde edilebilir

YÖK, öğretim kadrosunun en nitelikli kesimlerinin öğretim kadrosundan ayrılmasından, öğretimin niteliğinin düşürülmesinden, taraflı yönetimden, yüksek öğretim planlamasını beş yıldır yapamamaktan, yüksek öğretim istatistiklerinin yayınlanmasını engellemekten sorumludur.

YÖK, yasal görevlerini yapmamaktan, yasal yetkilerini kullanmamaktan, yetkilerini yasaya aykırı olarak YÖK başkanına kaptırmaktan sorumludur. YÖK, TBMM'ne çizme ile geleceğini söyleyebilen bir YÖK üyesi ile ilgili soruşturmayı savsaklamaktan, ilgili kişi ölünce de dosyayı kaldırıp hala TBMM'den özür dilemeyi bile düşünmemekten sorumludur.

YÖK, Anayasayı, yasayı ve başkanlık yetkilerini kendi özel üniversitesini kurmak için alet eden, bir taraftan Devletin 27 üniversitesini öğretim üyesiz bırakırken, diğer taraftan kendi özel üniversitesini Devletin altyapılarının üstüne konduran ve Devletin olanaklarını şirketleri ile sömüren, Devlet üniversitelerinden attığı öğretim elemanlarının özel üniversite kurmasını engelleyerek insan haklarını çiğneyen, kendi özel üniversitesinde zorunlu olduğu halde Yükseköğretim Yasası hükümlerini uygulamayan, ders programlarını ve ders kitaplarını üniversite programlarına aykırı olarak yurtdışından getiren, Devlet üniversitelerindeki öğretim elemanlarını istifa ettirerek kendi özel üniversitesinde göreve alıp Devlet hizmetlerini aksatan, üniversitelerde öğretici basına öğrenci oranını 10'dan 30'a çıkarırken kendi özel üniversitesinde bu oranı 5'e indiren, sakal bırakmayı ve bulucin giymeyi Devlet üniversitelerinde yasaklayıp kendi özel üniversitesinde serbest bırakan YÖK başkanını istifaya çağırmamaktan sorumludur.

ÖĞRENCİ POSTASI: Üniversitelerden atılmaların nedenleri ve kaynakları nelerdir?

HALDUN ÖZEN: Burada, ideolojik amaçlı olan, 12 Eylül 1980' den beri uygulanan ve daha önce değindiğimiz atılmaları değil YÖK dönemindeki öğrenci atılmalarını söz konusu ediyorsunuz. Nedenlerin basında öğrenciye sürekli bir gözdağı vermek vardır. YÖK ne istiyorsa öğrencinin atgözlükleri ile yalnız ona bakması istenmektedir. Öğrenci dernek kurmamalı, öğrenci hiçbir derneğe üye olmalalı, hiçbir kişisel etkinlik göstermemeli, yalnız YÖK' ün beyin yıkama faaliyetlerine katılmakla yetinmelidir. Yoksa bir yolu bulunacak üniversiteden atılacaktır. Bu duyguyu öğrencinin 24 saat yaşamasını sağlamak, böylece onu sürekli 'terbiye etmek' atılmaların temel nedeni ve kaynağıdır. Bir diğer neden, YÖK'ün hesapsızca öğrenci alması, öğrenci sayısına fiziksel kapasitelerin yetmemesidir. YÖK kamuoyu desteğini sağlamak için sürekli her yıl daha çok öğrenci almak zorunda kalmıştır. Bu durum atılmaların birkaç yıldır adet haline gelmesine neden olmuştur. Atılmaların bir diğer nedeni öğrencinin yasal haklarını algılayamamış olmasıdır. YÖK ve üniversiteleri yasaya aykırı, öğrenciyi düşman gören, öğrenci haklarını nedensiz kısıtlayan tutumlar alırken öğrenci bir tek yönetmelik maddesini öğrenememekte, dilekçeleri işleme konulmamakta, öğrencinin hukuk yollarına başvurması engellenmektedir.

Yükseköğretim Yasası'nın 44. maddesinin her değişiklikte daha karmaşık bir biçimde yazılmasına özen gösterilmesi, yasal olarak getirilen her yeni olanağın öğrenci zararına işlemlere dönüştürülmesine yol açmakta, öğrenci ya atılma korkusuyla, ya da yasal haklarını bilemediği için hakkını arayamamaktadır.

ÖĞRENCİ POSTASI: Atılmalar sorununa kalıcı bir çözüm getirilebilir mi?

HALDUN ÖZEN: Her soruna olduğu gibi atılmalar sorununa da kalıcı bir çözüm getirilebilir. Ancak, kalıcı çözümler sorunu yaşayanların örgütlü çalışmalarıyla elde edilebilir. Dolayısıyla kalıcı çözümlere ulaşmanın birinci koşulu üniversiteden atılan ve atılmaya aday tüm öğrencilerin öğrenci derneklerinde örgütlenerek haklarını aramalarıdır.

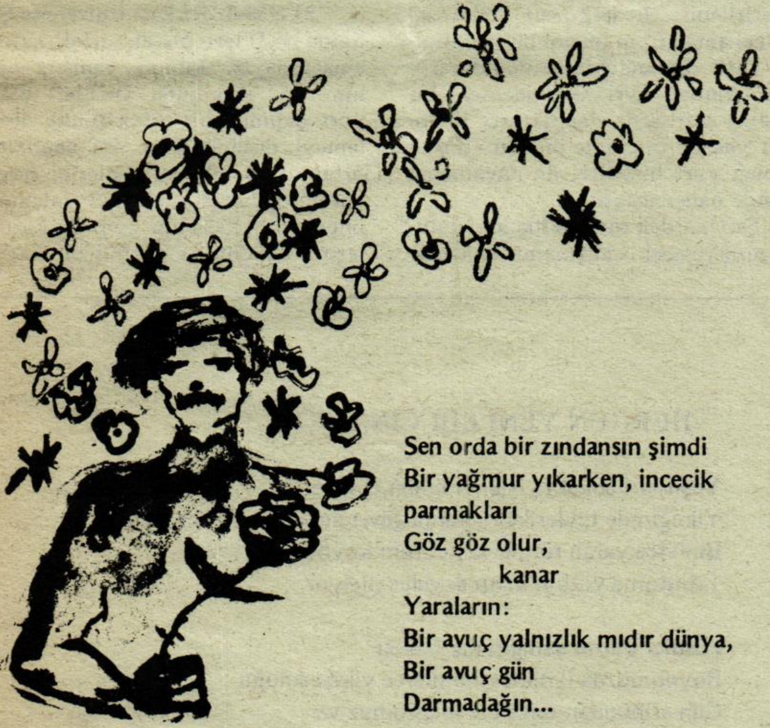
Öğrenciler kendi üniversiteleri ve fakülteleri üzerinde sürekli bir denetimi örgütleri aracılığıyla gerçekleştirmelidirler. Atılma sorunları önce derneklere duyurulmalı, dernekler bu konuda danışmanlık yapabilmeli, dava açılmasına yardımcı olabilmelidir.

Atılmalar sorununa kalıcı çözüm ancak ciddi bir yükseköğretim planlaması ile bulunabilir. YÖK böyle bir planlamayı yapamamış, beceriksizliğini sergilemiştir. Kalıcı çözüm bu nedenle YÖK'ün de 'yok' edilmesinden geçecektir.

ÖĞRENCİ POSTASI: Son olarak söyleyecekleriniz?...

HALDUN ÖZEN: 12 Eylül 1980' den sonraki deneyler bir kez daha göstermiştir ki; herkes gibi öğrencilerin sorunlarının çözümü de politik çözümlere bağımlıdır. Politik iktidara ağırlığını koyamayan bir öğrenci kitlesinin sorunlarının ikincil ellerde ikincil önceliklerle ele alınacağı unutulmamalıdır. Bu nedenle hem öğrenci sorunlarının hem de ülkemizdeki insan hakları sorunlarının üniversite öğrencilerine ve 18 yaşındakilere oy verme hakkının kazanılmasıyla çözülebileceğine inanmaktadır.

Ülke yönetimine katılabildikten sonra, gençlere politikacıların ve üniversite yöneticilerinin bakış açısının değiştiğini büyük bir hayretle göreceğiz. O zaman öğrenciler de öğretim elemanları da demokratik ve özerk bir üniversite için verimli bir çalışma ortamı bulmuş olacaklardır.

SEN ORDA

Sen orda bir türküsün şimdi
Nerde başlar
Nerde biter
Bilinmez kuytulukların.
Gelincikler değil,
sesindi habercisi
Sabahlar kadar diri mutlulukların

Sen orda bir zındansın şimdi
Bir yağmur yıkarken, incecik
parmakları
Göz göz olur,
kanar
Yaraların:
Bir avuç yalnızlık mıdır dünya,
Bir avuç gün
Darmadağın...

Sen orda bir yüreksin şimdi
Çelikten direnci sevdalıların
Sendedir şimdi
gök mavisi güvercin
Sendedir şu gül,
şu öfke,
şu yalım
Ve en güzel kederi gözbebeklerinde
Arkadaş delikanlıların...

Y. BAĞRIŞEN

İzmir Öğrenci Dernekleri Kültür ve Sanat Birimleri Rapor ve Çalışma Programı

Yaşadığımız yıllar, toplumun tümünde ve yaşamın tüm alanlarında önemli değişiklikler gündeme getirdi. Değerler altüst edildi, anlayışlar değiştirildi. Üçkağıtçılığın akıllılık, havadan para kapmanın çalışkanlık, politikliğin erdem sayıldığı bir dönemden geçmekteyiz. Ancak bu ortam kendiliğinden gelişmedi. Bu ortamı yaratan anlayış, T.V.sinden gazetesine, sinema salonundan gazino sahnelerine dek uzanan bir araçlar yığınıyla kendini yarattı.

Bu değişimi bir kültürel yozlaşma olarak tanımlayabiliriz. Kültürü en temelinde bir toplumun yaşam anlayışı olarak belirtirsek, bu anlayış önemli değişiklikler geçirmiştir denebilir.

Toplumsal yaşama aktif katılım yerine bireycilik, bencillik pompalanmış, yanlışlara duyarlı olmak yerine adam sendecilik dayatılmış, dayanışmanın yerine başkasının kuyusunu kazmak baştacı edilmiş en önemlisi, en yüce değer olan emeğin yerine para kullanma, adam kullanma, insan sömürme toplumun birincil anlayışı haline getirilmiştir.

Çok açıktır ki bu yaklaşım topluma dayatılan ekonomi-politiğe doğrudan ve sıkıca bağlıdır.

Bu politikanın ana hedeflerinden biri de gençliktir. Gençlik toplum sorunlarından ayrı düşürülmeye, insiyatifsiz, evet efendimci, korkak kılınmaya çalışılıyor. Y.Ö.G'nin kültürel-sanatsal çalışmaları da bu amaca yönelik olarak kısılıyor, yönü değiştiriliyor. Okul kantinlerinde çalınan müziğin seçiminden, tiyatro kollarının hazırlayacakları oyuna, duvar gazetelerinde çıkacak yazılara dek tüm çalışmalar okul yönetiminin atadığı kişilerin denetimi ondan öte yönetimi altında sürdürülüyor.

Y.Ö.G'nin içine sürülmeye çalışıldığı bu ortamı, yaşamı bütünsel değerlendirme olanağı sağlayan, gerçek kültürel ve sanatsal değerlerin ortaya çıktığı, bu değerlerin demokratik çalışmalarla üretildiği bir ortama dönüştürmek gerekiyor. Y.Ö.G'nin öz örgütlenmesi Ö.D lerine bu anlamda önemli bir görev düşmekte, Y.Ö.G içinde kültürel-sanatsal çalışmaları düzenlemek, bunları yaygınlaştırıp, kitleselleştirebilmek. Ö.D'leri bunun ancak konuya özel birim çalışmalarıyla sağlanabileceğini biliyor. Bu çalışmalar bugün pek çok dernekte oluşturulmuş durumda. Ancak açık ki birim derneklerdeki çalışmalar yeterli kapsayıcılık ve güçte değil. Bu nedenle İzmir Ö.D'leri kültür-sanat birimleri eşgüdümlü bir çalışmaya başladılar. Buna başlanmasında Dikili Festivaline katılma kararının ve gerçekleştirilmesinin ise ortak bir çalışmaya olanaklı olmasının payı vardı. Ancak bugün bu ortak çalışma kendini kanıtlamış, süreklilik kazanmış ve yapabilecekleri konusunda bir plan çıkarmıştır.

Bugüne dek yapılanlar:

İzmir Ö.D'leri Kültür-Sanat birimlerinin kısa bir geçmişi olan ortak çalışmasının en önemli ürünü Dikili 1.Kültür ve Sanat Festivali'ne resmen katılabilmekti. Festivale tümü ortak pek çok etkinlikte katıldık. Bunlardan biri çağdaş ezgiler seslendiren ortak koroydu. Bu koro bugün süreklilik kazandı. Bunun yanısıra Dikili'den görüntüler ve insan manzaralarının yer aldığı fotoğraf sergisi, Şiirli müzikli bir slayt gösterisi, bir karikatür sergisi düzenledik. Hazırlanan "Barış Panosu" festivalin anlamını tamamlayan bir panolar bütünüydü. "Barış Mendilleri" ise festivalin simgesi halini aldı. Dikili Belediyesi İzmir Ö.D'lerine bir onur belgesi verdi. Basında Ö.D'lerinin bu etkinlikleri yer aldı.

Dikili Festivalinin Ö.D'leri açısından önemi halkla doğrudan ilişki olanağının sağlanması ve toplumsal yönden önemli bir kazanım olmasıydı.

İzmir Ö.D'leri bu somut etkinliğiyle de gördü ki tüm toplum için olduğu gibi Y.Ö.G'liği için de sağlıklı bir kültürel ortam yaratmak ve bunu kurumlaştırmak önemli bir hedeftir. Ancak bunun Özerk-Demokratik Üniversite hedefinden bağımsız olmadığı biliniyor. Çalışmalarımıza tam bir yetkinlik kazandıracak ortam Özerk-Demokratik Üniversite ortamıdır. Bu ortamın kültür-sanat çalışmaları için belirleyici yönü ise; okul yönetiminin her türlü denetleyici baskısından uzak, insiyatifin öğrencilere ve onun doğal temsilcisi öğrenci derneklerine ait olduğu etkinlik alanları sağlaması. Ancak bugün, okullarda böyle bir çalışmayı zorlayabilmek için Ö.D'lerinin kendi bünyelerinde oluşturacakları bağımsız etkin çalışmalar gerekiyor. Bu çalışmaların ürünlerinin sergilenmesi ve konuya yaratıcı yaklaşımlar derneklerin kitleselliğinde önemli dayanaklar olacaktır. Çalışmaların gücünü kanıtlaması, bunların okulda elde edilecek kazanımlarla birleştirilmesiyle birlikte en son aşamada bizi, okulda sürdürülecek tek ve Ö.D'lerine bağlı kültür-sanat çalışmalarına götürecektir. Bu ise Özerk ve Demokratik Üniversite' nin belirleyici yönlerinden biri olan, "öğrencilerin her alanda yönetime katılmasının sağlanması" anlamında önemli bir kazanım olacaktır.

Kısaca, bugün derneklerde sürdürülen çalışmaların yukarıdaki ilkeler doğrultusunda okullardaki çalışmalarla birleştirilmesi hedefi gözden kaçırılmamalı.

Çalışmalarımız bu iki eksende yürürken öğrencilerin bir kısmının yaşamlarının büyük bir bölümünü birarada geçirdikleri yurtlardaki etkinliklerin önemini unutmamak gerek. Sağlıksız, baskıcı ve her türlü saldırıyla karşılaşılabilen yurt ortamında geliştirilebilecek bağımsız kültür-sanat çalışmalarının önemi büyük. Bunlar yurt öğrencilerinin demokratik istemlerinden ayrı düşünülemez. Bu nedenle yurtlarda demokratik taleplerin yükseltilmesinde önemli etkinliği olan yurt birimleri ile dayanışma halinde çalışılacaktır.

Şu ana dek sayılan ilkeler ışığında sürdürülecek çalışmanın ana başlıklarının şunlar olması öngörülüyor.

1) KURSLAR: Bunlar ortak düzenlenecek eğitim ve üretim çalışmaları. 4 ana konuda gerçekleştirilecek. Tiyatro, Halk oyunları, Müzik, Fotoğraf

2) ŞENLİKLER: Üniversite Şenliğine Ö.D'leri olarak ortak katılma amacındayız. Bunun yanısıra öğrenim yılı sonunuda Ö.D'leri olarak yurt çapında bir ortak şenlik düzenlemeyi düşünüyoruz. Bu şenliklerin ortak çalışmaların ürünlerini sergileyerek, hem kurumlaşma anlamında önemli bir kazanım hem de kitleselleşme anlamında önemli bir kaynak

– HERGÜN YENİ BİR CİNAYET –

Yeşilyurt sokakta işlendi bütün cinayetler
Yüreğimde tüyler kaldı yaralı güvercin kanadından
Binlerce yaralı rüzgâr taşıyorum koynumda
Tabutuma yüzbin kıvırcık gülüş ilişiyor.

Pusular kurdu şafağın nar bakışı
Boynumuzda ilmikleşti binlerce yürek soluğu
Gün atımından önce bir soluğumuz var
Varsın nöbet tutsun hücrelerin kapısında infaz tutanakçıları.

Bir ilkyaz daha çürüdü günlüğümüzde
Suç unsuru oldu göğsümde buharlaşan karanfil soluğu.
Ne kadar sevsem yamalanmaz parçalanan yürek,
Giyilmeyen tek tip bir elbisedir sevmek.

Şimdi sıradan intiharlar giriyor hayatıma
İncelen bir yerim olmalı koparmak için
Bütün cinayetleri ben işledim, sevdaları yaktım,
İtiraflarımla idam edilmeliyim çekik gözlü sabaha.

REMZİ DEMİR
SBF

olacağına inanıyoruz. Bunun yanısıra Kasım ayında Dünya Gençlik Haftası içerisinde bir Şenlik düzenlemek amacındayız. Bunun için Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi salonlarından yararlanmak üzere İzmir Ö. D'leri olarak gerekli başvuru yapıldı. Biz bu tür şenliklerin Türkiye çapında düzenlenebileceğine ve bunların derneklerin gücünü ve kitleselliğini arttıracağına inanıyoruz. Ayrıca tiyatro, müzik gibi özel konulu şenlikler de düzenlenebilir.

3) FESTİVALLER: Ülkemizde yer alan nitelikli festivallere katılmayı sürdüreceğiz. Bu konuda kısa vadede ilk girişim yapıldı. 3—5 Ekim tarihleri arasında yapılacak Muğla 3. Kültür Sanat Şenliğine katılmak için başvurduk. Bu festivallere Türkiye öğrenci dernekleri olarak katılmak çok daha yetkin bir ürün ortaya çıkaracaktır.

4) ÖĞRENCİ POSTASI: Y.Ö.G' nin ortak yayın organı dergimiz için sürekli ve düzenli yazı gönderilecek Ö.P'da ürünlerin sergilenmesini, çalışmaların duyurulmasını amaçlıyoruz. Kitleselleşmenin temel dayanaklarından biri olan Ö.P'sının yaygınlaşması birim derneklerin ve ortak çalışmanın gücünü arttıracak. Derginin dağıtımında ve yaygınlaştırılmasında Basın-yayın birimi ile ortak çalışma sürdürülecektir.

5) GEZİLER: Kültür ve sanat birimleri olarak düzenlenecek gezilerde çeşitli etkinlikler sergilenecek, öğrenciler arasında dostluk bağlarının güçlendirilmesine çalışılacak. Bu geziler diğer birimlerle birlikte düzenlenebilir.

6) Kültür ve sanat etkinliklerinin duyurulması ve bunların izlenmesi için çeşitli organizasyonlar düzenlenmesi.

Sayılan tüm bu etkinliklerin diğer kültür ve sanat dernekleri, kurumları sendikal yapıların bu yöndeki çalışmalarıyla dayanışma içinde güçleneceğine inanıyoruz. Bu amaçla çeşitli meslek odaları, İzmir Senfoni Orkestrası, İzmir Devlet Opera ve Balesiyle ilişkiye geçilerek ortak etkinlikler düzenlenmesi amacındayız.

Kısaca kültür-sanat çalışmalarının artan öneminin bilincinde olarak bu yöndeki çalışmaları tüm olanakları kullanarak kitleselleştirmek amacındayız. Bu çaba ancak ortak çalışmaların yaşama geçirilmesi, ürünlerinin sergilenmesi ve tüm bunların demokratik öğrenci hareketi mücadelesine bağlanmasıyla olanaklıdır.

ÇAĞRI.....

Biz İzmir öğrenci dernekleri tüm sanat birimleri olarak, ortak hedef için birlikte çalışmanın somut ürünlerini almaktayız. Ve inanıyoruz ki pek çok alanda olduğu gibi kültür-sanat çalışmaları alanında da yurt çapında birlikte çalışmak olanaklı. Bu ortak düzenlenecek şenlikler, sergiler ve alanı yaratıcılığımızla genişleyecek bir birliktelik olacaktır.

Demokratik Öğrenci Hareketinin başarısı için birliğin öneminin bunun olabilen her alanda sağlanması gerekliliğinin bilinciyle, yukarıda sunduğumuz raporu Öğrenci Postasında değerlendirmeye açıyoruz. Bu konuda ilgili tüm dernekler ve öğrencilerden eleştiri ve öneriler bekliyoruz. Tüm bunların ışığında çalışmaların yetkinleşeceğine ve ülke çapında oluşturulan birliğin bu alanda da sağlanacağına inanıyoruz.

İZMİR ÖĞRENCİ DERNEKLERİ KÜLTÜR ve SANAT BİRİMLERİ

MUĞLA KÜLTÜR ve SANAT FESTİVALİ'NDEN...

Muğla 3'ncü Kültür ve Sanat Festivali, 5 Ekim günü düzenlenen eğlentiyle sona erdi. Festival komitesinin, halkın ve öğrencilerin istemlerini dikkate almadaki olumsuz tutumu, festivalin sönük geçmesine yol açtı. Açık oturumlara, düzenlenen söyleşilere gelenlerin sayısı, parmakla sayılacak kadar azdı. Öğrenci Postası ve öğrenci derneklerinin birlikte düzenleyecekleri "Yüksek Öğrenim Gençliği Sorunları ve YÖK" konulu Panel, önceden izin alındığı halde, gerekçesiz olarak iptal edildi. Panelin iptal gerekçesini öğrenmek için, Belediye Başkanlığına giden öğrenciler, "öğrencilerin festivalde işi ne?" türünden sorularla karşılaştılar. Öğrencilerin festivale katkılarını etkisizleştirme çabaları yalnız bununla kalmadı. Halk Müziği sanatçısı, DTCF öğrencisi Nurettin Rençber, sahneden indirilerek dinletisi engellendi. Programda olmasına rağmen, İzmir Öğrenci Dernekleri Korosu da, sahneye çıkarılamadı. Nurettin Rençber'in sahneden indirilme gerekçesi, festival komitesinin türkü sözlerini emniyet makamlarına vermemiş olmasıydı. İzmir Öğrenci Derneklerinin sahneye çıkarılmama gerekçesi açıklanmadı. Yaratılan tüm bu olumsuz koşullara, içine itildikleri tüm olanaksızlıklara karşın, öğrenci dernekleri, aydınlar ve bir kısım Muğlalı, festivali bir kültür ve dayanışma ortamına dönüştürme çabalarından vazgeçmediler.

İzmir Öğrenci Dernekleri, Karma Fotoğraf Sergisi ve Barış Panosu oluşturdular. Öğrenci Postası bir sergi açtı. Bunlardan başka, Avni Odabaşı'nın "Dışarıya Merhaba" Karikatür Sergisi, Yarın Dergisi'nin Gençlik Sergisi, Ankara Ürün Merkezinin Kültür Sergisi, Ankara Karikatürcüler Derneğinin Karma Karikatür Sergisi, İzmir Kaken Sanatevinin Karma Resim Sergisi, Muğla Kültür ve Sanat Şenliği içerisinde yer alan karikatür yarışmasına katılan eserlerden oluşan bir karikatür sergisi, Alev ve Bihrat Mavitan'ların resim sergisi, İrfan Ertel'in resim sergisi, ilgi gören etkinlikler arasındaydı.

Bu sergiler arasında, halkın en çok ilgisini çeken Avni Odabaşı'nın "Dışarıya Merhaba" adlı Karikatür Sergisi oldu. Cezaevinden yeni çıkan Odabaşı, bugüne kadar 6 kişisel sergi açtı. Genç karikatürist, çizgilerinde, 12 Eylül 1980 ile birlikte yaşamımıza damga vuran cezaevi olgusunu anlatmakta. Özellikle cezaevlerinde yakınları olan, cezaevi acısını içlerinde duyan insanlar, "Dışarıya Merhaba" sergisini defalarca izlediler. Bu ilgi, toplumun cezaevi olgusuna karşı taşıdığı duyarlılığı, Muğla Kültür ve Sanat Festivalinde bir kez daha kanıtladı.

Bu tür Kültür Festivallerinde, Öğrenci Dernekleri, kendi üzerlerinde yaratılmak istenen tüm olumsuzlukları aşarak, halkla sıcak ilişkiye giriyor, halkın gözünde saygın bir yer edinmeyi sürdürüyor, üniversite öğrencisinin üretkenliğini kanıtlıyor.

3'ncü Muğla Kültür ve Sanat Festivali'ne İlişkin İzlenimleri Sunuyoruz:

- ☐ Sosyal Demotrat Halkçı Parti'sinin girişimiyle Köyceğiz' de BARIŞ YILI'nda TÜRKİYE konulu bir panel düzenlendi.
- ☐ Strotoniceo yıkıntılarına düzenlenen gezintide Aziz Nesin Ekmek ve Hak Dilekçesi'ni okuyarak imzaya açtı. Nesin dilekçeyi okurken, "kimseyi imza atmaya zorlamıyoruz. Baş ağrısına, dis ağrısına, kalp ağrısına birebirdir. Bel gevşekliğine de iyi gelir" sözleriyle espri yaptı.
- ☐ Muğla Belediyesi yerel yemeklerin halka dağıtıldığı bir toplu sünnet töreni düzenledi. Törene çeşitli halk oyunları toplulukları, Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği ses sanatçıları katıldı. Eğlence geceleri ve kukla gösterileri yapıldı.
- ☐ Stroteniceo yıkıntılarına düzenlenen gezide Ord. Prof. Ekrem Akurğal bu antik kentin tarihini ve önemini anlatan bir konuşma yaptı.
- ☐ Diğer bir gezi, ünlü Muğla Evi'nin klasik mimarı biçiminin korunarak yapılan ve Gökova'da bulunan iki eve düzenlendi. Öte yandan Şenlik sırasında "En İyi Korunan Muğla Evi ödülü" verildi.
- ☐ Alev ve Bihrat Mavitan'ın gözetiminde çocuklar şehir merkezindeki boş duvarlara resimler yaptılar. Bu cıvıl cıvıl etkinlik gerek şehre, gerek festivale canlılık kazandırdı.
- ☐ Strotonicea'da KÜLTÜRÜMÜZDE YEREL FESTİVALLER konulu bir panel düzenlendi. Panele konuşmacı olarak Aziz Nesin, İlhan Selçuk, Güngör Dilmen, Melih Cevdet Anday, Ekrem Akurğal, Cengiz Bektaş, Ali Sirmen, Mustafa Ekmekçi katıldılar.
- ☐ Aziz Nesin, festivale ilgisizliğe karşı tepkisini "Ben dans bile etsem kalabalık seyirci isterim" sözleriyle ifade etti.

YEMEKHANEDE ACILI ADANA

Üniversiteye başladığım ilk günü hatırlıyorum. Yemekhaneyi sormuştum. Kapı önündeki uzun kuyruğu gösterdiler. O gün bugündür ne zaman bir kuyruk görsem ağzım sulanıverir.

Uzun kuyruktan şikayetlerimiz üzerine çözüm bulmakta gecikmediler. İlk etapta kapı önüne labirent inşa etmeyi uygun gördüler. Resmi olmayan rakamlara göre günde ortalama yüz kişinin labirentte kaybolması kuyrukta rahatlamalar sağladı. Bununla yetinmeyen yetkililerin kapı önüne yemek listelerini asması, çıplak gözle bile görülür gelişmeler sağladı.

Yemekhane aşçımız listeyi ilgilendiren bir konuşmasında, "bazı çevreler yemek listesindeki 'rüsto, fayren' gibi ifadelerle Hayriye hemşireye şifreli mesajlar gönderdiğini iddia etmektedir. Bu iddialar, kesinlikle yalandır." dedi.

Kuyruğu kısaltma çalışmalarına aşırı ilgiden dolayı, yıl sonuna doğru kuyruğu uzatma ve yaşatma girişimlerinde bulunulmaya başlandı. Henüz ilk önlem bile öğrenciler arasında büyük ilgi görünce, diğer çalışmalara da yeni bir azimle başlandı.

İlk girişim için görüşünü aldığımız bir arkadaşımız "pilavdaki taşların büyütülmesi çok iyi oldu. Artık yemek sofrasında 'beş taş' oynarken taşların parmak aramdan kaçması diye bir sorunum olmayacak." dedi.

Çalışmalardan biri de 'Hoppala' isimli ikramiyeli çekiliş oldu. Kısa sürede sevilmesine rağmen eleştiri de alıyordu. "Ben otuz tane sinek toplayıp 'Londra'ya bedava uçak bileti' çekilişine katılmak için başvurdum. Ama yetkililer inceleme yaptıklarını ve sineklerden üçünün çorbada boğulmadan önce kalp krizinden ölmüş olabileceğini iddia etmeleri üzerine çekilişe katılamadım. Hakkımı yediler.

Tüm yapılanların ardından bazı ardaşlarımızın, yağmurlu günlerde iç kapıdan geçerken yemek tepsisine yağmur sularının damladığını ulu orta söylemeleri üzüntü yaratıyordu. Oysa yetkililer, yaptıkları açıklamalarda kapıdan damlayanın yağmur suyu olmadığını, sağ taraftan limon suyu, sol taraftan ise sirkenin kendilerince damlatıldığını defalarca vurgulamışlardı.

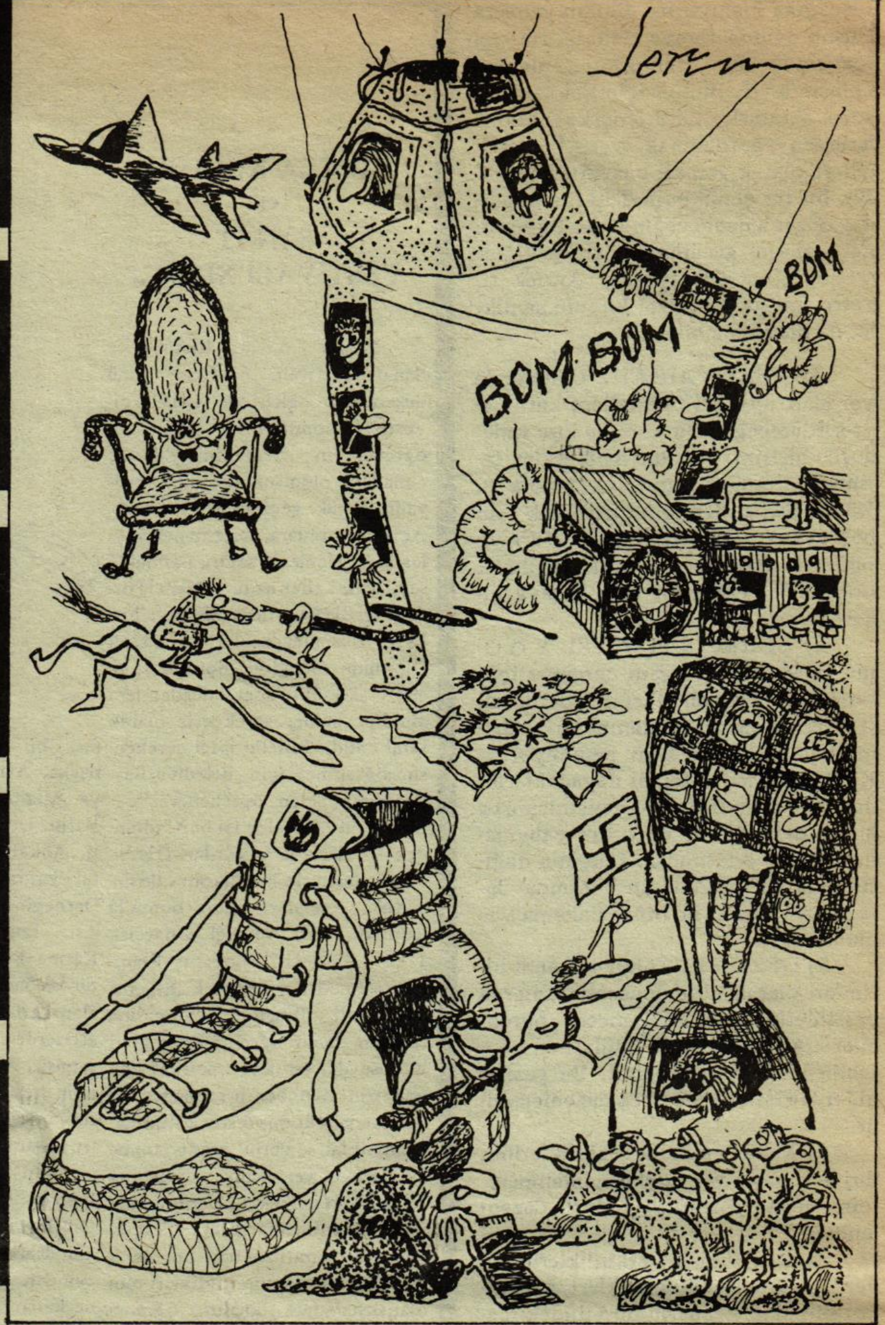
Yıl içinde yemekhane personeli de bazı şikayetlerde bulundu. En önemlisi ise öğrencilerin birden fazla çatal-kaşık alması ve bunların bir kısmının kaybolmasıydı. Öğrenciler yakınmalara verdikleri yanıtlarda genellikle çatal-kaşıkların yağlı olduğunu, yemek esnasında ellerinden fırlayıp gittini, hatta birçok arkadaşın yara aldığını, bu yüzden bundan sonra ayrıca kalkan olarak kullanmak amacıyla fazladan yemek tepsisi alacaklarını söylediler.

Yine de bu konuda çeşitli önlemler alındı. Daha önce sadece kimlik denetimi yapılırken sonradan çatal-kaşık denetimine de başlandı. Böylece öğrenciler arasında yeni şüpheler belirdi. Bazı öğrenciler yakında erkeklerin saçını, kızların da çoraplarını denetleyen kişilerin ortaya çıkacağı öne sürdüler.

Bakalım zaman neler gösterecek?

SEYFİ DURMAZ
E.Ü. Tıp. Fak. 2. Sınıf

NASIL BİR GENÇLİK İSTİYORLAR

Hüseyin KARATAŞ İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Bir Ülkenin gençleri ülke gerçeğinden kaynaklanan toplumsal çelişki ve çatışmalardan kendini soyutlama, izole etme çabası bile ülke gerçeğinin bir yönünü ifade eder. Genç, içinde bulunduğu konumu anlama çabasına girdiğinde veya toplumsal yelpazede yerini ve konumunu tanıma ve düşünme faaliyeti bile kişiyi çelişkinin toplumsal temeline götürür. Yani Üniversite gençliği, toplumsal mesajlarla çepçevre sarılmış durumdadır. Bir yandan mevcut durumdan rahatsızlık hisseden, değişmesini isteyen toplumsal güçler, diğer yandan var olanın korunmasını ve devamını isteyen, her fırsatta memnuniyetini belirten ve bütün varlığıyla mevcut koşulları savunan, çıkar uman güçler. Üniversite gençliği bu büyük çelişkinin yaşandığı düzlemde yerini belirlemelidir, mücadele etmelidir. Toplumsal adalet, hak ve özgürlüklerin mücadelesinde kitlelerle bütünleşmelidir, ki "Darwinist geçitlerden" geçebilsin?

Oysa bugün olağanüstü bir dönemin ardından olağan ötesi bir gençlikle karşı karşıyayız. Yönetici güçlerin ve sosyal grupların olağanüstü dönemde üretmek istedikleri olağanötesi gençlerle gayesi ne idi? Şunu özellikle belirtmek isterim, olağanötesi kişi yetiştirme öğrenci gençliğe yönelik bir politika olarak kalmadı, tüm halkı apolitize etme çabasınıda kapsadı. Bu nedenle bugünlere şöyle bir kuşbakışı bakma gereğini duyuyorum. 6 Kasım 1983 genel seçimler, 25 Mart 1984 yerel seçimlerin yapılmasıyla, bazı çevreler demokratikyönetime geçildiğini ifade ettiler. 1980 eylülünde askerler yönetime el koyarken, işlemeyen demokrasinin normal işleyişini sağlamak için harekete geçtiklerini, demokrasiyi ortadan kaldırmadıklarını, aksine demokrasiyi koruduklarını ve sağlıtıklarını söylediler. Ama bilinen bir gerçek var hala demokrasi tartışmalarının sürüp gittiği.

1986'nın şu günlerinde kabataslak iki grup görmekteyiz. Bir kısım kamuoyu (hükümet ve hükümet yanlıları) 6 kasım seçimleriyle siyasal yaşamın normal demokratik işlevinin başladığını söylerken, kamuoyunun diğer kesmi ise yürürlükteki kanun çerçevesinde batılı anlamda demokrasinin olamayacağını; bunun için sendikalar ve dernekler kanunu; grev ve lokavt kanunu; yüksek öğretim kanunu başta olmak üzere anti-demokratik kanun, kurum ve kuruluşların demokratikleştirilmesini savunmaktadır.

Siyasal arenadaki bu tartışmalar genele yansıdıkça demokratik hak ve özgürlüklerin kazanılması için —cılızda olsa— belli bir muhalefetin varlığı inkar edilemez çapa ulaştı.

Geniş halk yığınları demokratik istenimlerini dile getirdiğinde hükümet ve bazı çevreler anarşi ve terörün tekrar geri geleceği tehdidiyle suspus edilmek istenmekte. Öyle bir psikoloji yaratılmak isteniyor ki, insanlar susmaya alıştırılıyor. Abdülhamit ruhuyla hareket eden hükümet, demokratik yükselişi hissettiği yerde polisiye güçlerle ve kanunlarla sistemli şekilde duyarsızlaştırmaya ve pasifize etmeye çalışmaktadır. Türkiye'de insanlar yeniden terör hortlar adı altında belli bir ikilem yaratılarak, bir yandan devlet terörü estirmekte, diğer yandan suskunluğun erdemlerinden dem vurmaktadır. Amaç genel bir korkuyu ve suskunluğu meşrulaştırmaktır. Devlet, politikacı olarak kabul ettirilmesidir. Fakat enflasyonun başını alıp gittiği, zamların günlük sorun haline geldiği, sefaletin, açlığın, yoksulluğun bu kadar yaygınlaştığı günümüzde, artık terör edebiyatı işlemez oldu. Hükümet yukarıda açıkladığımız gibi susan, istemeyen ve kişisel toplumsal haklarını kullanmada tereddütlü insan tipini meşrulaştırma çabasındadır. En ufak bir demokratik kıpırdanıştan ürken hükümet ve bazı çevreler —öküz altında buzağı arar gibi— "yabancı parmağı var" demogojisiyle kamuoyunu heyecanlandırmaya çalışıyor.

Yukarıda açıkladığımız gibi hükümet, kabakuvveti devlet politikası olarak kabul edip, bu temelde sopayla sindirmeye çalışırken, diğer yandan TRT'siyle basınıyla, resmi ağızlarıyla çok yönlü sosyo-kültürel saldırılarıyla beyinlerde önemli gedikler açmaya çalıştılar.

Düşüncenin kendini üretmesi, açılıp gelişmesinin önünü tıkadılar. Düşünmenin suç olduğu bir dönemi yaşattılar. Dahası Üniversite gençliğinin kendisini bulamaması, olgunlaşmaması ve düşünmemesi için ellerinden gelen her türlü yola başvurdular. Erdemle yaşam olarak amaçsızlığı ve kişiliksizliği pohpohladılar.

Şu son altı yıllık dönemi tek yönlü politikaların üretildiği, politik yaşamın boşluklarla donatıldığı bir süreç olduğunu söylersem abarttığımı sanmıyorum. Sosyal, kültürel yaşamda yaratılan bu boşluğu, siyasi ve kültürel sefaletle doldurmaya çalıştılar. Bir yandan Üniversitelerin bilimsel özünü yontarken, diğer yandan beyinler üzerinde baskıları yoğunlaştırarak bunca süre dilsiz yaşamaya zorladılar. Ağzı olup dili olmayan bir kamuoyu yaratmaya çalıştılar.

Demokratik hak ve özgürlüklerin mücadelesine kulak asmayan ve bu süreçte yerini belirleyememiş bir Üniversite gençliği yaratma gayesi güdüldü. Bir çok üniversite genci intihar sürecine itildi. Kendi ufacık dünyasına çekilmiş, bocalayan, amaçsız, inançsız ve vize sınavlarının ağır yükü altında bunalan, bir türlü yatağını bulamamış, çelişkiler yumağı içinde boğulan Üniversite gençliğini amaçlıyordular.

Çevremizde hergün gördüğümüz yaşama sevinci ve isteği katledilmiş; "entel" diye isimlendirdiğimiz kendi gerçeğinden korkan, romanların hülyasında yaşama arzusu arayan okumuşlarımız; psikolojik dengesini kaybetmiş hastalarımız; dünyadaki ve türkiyedeki siyasi, iktisadi ve sosyal gelişmelerin dışına itilmiş gençlerimiz... İstedikleri, arzuladıkları Üniversite gençliği buydu.

"Silah ve şarkı ben bütün karanlıkları bunlarla yendim"

bir vazgeçilmez silah

H. SERHAN SARIKAYA
AÜ EBFÖD Kurucu Üyesi

Dile en yalın tanımıyla "insanların duygu ve düşüncelerini anlatmak için kullandıkları imler, daha çok da ses imleridir" diyebiliriz. Dil konusunda değinmek istediğim noktaya geçmeden önce onun önemini kavramamız açısından, üzerinde biraz bilgi vermenin yararlı olacağına inanıyorum.

Günün her saatinde, düşümüzde bile kullanmadan edemediğimiz, düşünmemizi ve düşündüğümüzü açıklamayı sağlayan araç niteliğindeki dilin doğuşunu öğrenebilmek için ilk insanların ortaya çıkışına kadar inmemiz zorunlu. Hayvanlarla aramızdaki ayrımın çokca belirginleşmediği bu çağlarda kullanılan dilin de onlarınkinden ayrı olmadığı kesin. "YÖK bir reformdur" diyebilecek yetkinliği gösteremeselerde, acıktıklarını, kaygılarını, öfkelerini kendilerine özgü dilleriyle anlatabiliyorlar.

Dilbilimciler insanların kullandığı ilk sözcüğün gereksinmeye en çok duyulan organımız "ele" verilmiş olabileceğini ileri sürmekteler. El bir ölçüde emeğinde simgesi olduğuna göre bu varsayıma pek yanlış da denemez. Emeğin öncelik taşıması çok doğal görünüyor. Elin ardından kullanılmaya başlanan sözcüklerin ise su, güneş, yemek, av ve gök olduğu düşünülmüş.

İlk insanlar anlatacakları şeyleri açıklamakta güçlük çekince varlıkların birçoklarının seslerini yansılamakla bir ikinci yol bulmuşlar. Havlamak, üfürmek, çıngırak, patlamak gibi sözcüklerde buna örnek oluşturuyor. İnsanlar dillerini geliştirdikleri süre içerisinde gizlerini çözemedikleri olguları da adlandırmışlar. Bunlardan da soyut isimler doğmuş. Yıllar süren bu aşamalardan sonra insanlar ad koydukları somut varlıklara nitelik de aramışlar. Bu arayış sonucunda da ön adlar ortaya çıkmış.

Konuşma dilinin, daha doğrusu dillerinin belirli bir merkezden değil de birçok merkezden, insan topluluklarının yaşadıkları yerlerde ayrı ayrı ortaya çıktığı yargısı egemen. Dil kaynaklarının çeşitliliği de ancak böyle düşünmekle açıklanabilir. Araştırmalara göre her bölgede doğan sözcükler, çağlar geçtikçe, topluluklar yer değiştirdikçe, ayrıldıkça gidilen yerlerde farklılıklara uğrayarak yeni bir dilin daha doğmasına neden olabiliyordu.

Dilde de tüm oluşumlarda olduğu gibi Herakleitos'un "oluş" ırmağının akışına uyan bir sürekli değişim gözlenmekte. Bu ırmağın akışına uymamak hiçbir varlık için olası değil zaten. Dilde yeni yeni sözcükler oluşup anlam genişleyebiliyor, yeni anlatma yolları belirebiliyor. Sözcüklerin biçimlerinde de özlerinde de değişmeler olabiliyor. Değişmelerin ise iki gerçekleşme yolu var. Dilin kendi gelişme süreci içerisinde, uzun dönemde kendini yenilemesi (evrim) ilki. Aydınların dil bilimcilerin dilde bilinçli olarak yaptığı değişmelerde (devrim) ikincisi. Örneğin bugün müselles mütesaviyen adla (eşkenar üçgen), Şıryanışezen (soluk borusu) ya da müddeiumumi (savcı) sözcüklerini kullanmıyoruz. Bunlar bilinçli bir etki sonucunda olan değişmeler.

Dilbilimciler dilin bağlı olduğu toplumun hizmetinde devingenliğini sürdürdüğünü ve onun toplumun ortak düşünüşünü yansıttığını belirtiyorlar. Ayrıca dilin, üzerinde, topluluk ve bireylerin bilinçli ya da bilinçsiz olarak yaptıkları tüm incelikleri yansıttığını da ileri sürüyorlar.

Dilimizin geçmişine göz gezdirdiğimizde Anadolu'da kullanılan en eski Türkçe'yi Selçuklularda görüyoruz. Selçuklu Sultanı Karamanoğlu Mehmet Bey divanda, dergahta, barigahta, mecliste ve meydanda Türkçe'den başka dil kullanılmamasını buyuruyor. Sultanın bu çabası daha sonraki yıllarda islamında etkisiyle uzun süreli olamıyor. Arapça ve Farsça kapıları zorluyor. Aydınların bir kısmı kendi dilleri dışında yapıtlar veriyorlar. Sözgelimi Mevlana yapıtlarını Farsça yazıyor.

Şimdi gelelim günümüze. Dilimizdeki gelişme aşamasına baktığımızda geçmişte kullandığımız dilde yüzde kırküç Türkçe sözcüğe karşın yüzde elliyedi yabancı sözcük varken bugün kullandığımız sözcüklerin yüzde yetmişikisinin Türkçe olduğunu görüyoruz. Herkes birbirinin dilinden anlar duruma gelmiş bulunuyor.

12 Eylül sonrasında ise özleşme için yoğun çaba harcayan ve çok değerli ürünler ortaya koyan Türk Dil Kurumu'nun gerici saldırıların boy hedefi durumuna geldiğini gördük. Atatürk'ün kuruma bağışladığı varlığı İş Bankası'nın anaparasını yükseltmesiyle azaldı. Radyo ve Televizyonda öztürkçe sözcüklerin kullanılması yasaklanmaya başlandı. Yani kısacası kurum önce yalnız bırakıldı sonra yalnızlıkla suçlandı. Daha sonra da Danışma Meclisi'nde kurumun türettiği dilimize kazandırdığı sözcüklerde kullanılarak kurum suçlandı ve kapatıldı.

Burada görmemiz gereken nokta kuruma yöneltilen saldırıyla yalnız bırakılmak istenenin dilimiz olmasıdır. Aramızdaki iletişimi sağlayan araçtır yokedilmek istenen. Yasaklar yalnızca radyo ve televizyonda da olmadı. Ders kitaplarında da gördük aynı uygulamayı. Bizi "talebe" olarak gören üniversite mualimlerinden Osmanlıca kullanmamız için baskılarla karşılaştık ve karşılaşıyoruz çoğu kez. Bekçi murtaza gibi görmüşler kurs almışlar terbiye. Öğrencileri her sınıfa girişlerinde ayağa kaldırarak, baskıyla Osmanlıca sözcükler kullandırarak edecekler disiplin.

Dilin yaşamsal önemini herkes çok iyi bilir. Aydın olmaya aday herkes ise çok iyi bilmek zorundadır. Kamuoyunun tepkilerini gözönüne alarak toplumu yavaş yavaş geriye götürmek için hazırlanmış oyunun bir bölümü dilde de uygulanmaya çalışılıyor. Uzun süren savaşımlar sonucunda bu aşamaya gelmiş dilimizin üzerinde durmanın ana nedeni burada. Nasıl YÖK ile bilimsel düşünüşe sekte vuruluyorsa bilinçli olarak aynı saldırı dile de yöneltiliyor. Zorlanarak televizyon sunucularının örgüt yerine teşkilat demesi neden? Ya da devrim yerine inkılâp, yanıt yerine cevap? Örnekler çoğaltılabilir. Sözcükler çok önemli. Çağdaş yerine muasır bilim yerine ilim demek, şeriatçı bir yönetime geri dönmeyi istemekle eşanlamlıdır. Bu türden çabalar ise örgütlü bir şekilde sürmektedir.

Öğrenci dernekleri olarak bizim yapmamız gereken, kulluk anlayışını egemen kılmak isteyen bu çabalara örgütlü bir güç olarak karşı çıkmak ve tutumumuzu belirlemek olmalıdır. Çünkü dil öğrenci gençliğin ve toplumun "sosyal ve kültürel etkinlikleri" arttıran bir araçtır. Silahtır yani. Bir vazgeçilmez silah. Bu silahı en iyi şekilde kullanmasını bilmek zorundayız.

Demokrasiyi, demokratik kurumları korumak düşüncenin oluşumunda büyük etkileri olan dili korumak ve geliştirmekten de geçer. Çünkü düşünce üretilmeyen bir toplumda demokrasi kavramının da yeri olmayacaktır.

Süreç içerisinde Kaşgarlı Mahmut ve Ali Şir Nevai gibi dilcilerin övgüye değer bireysel çabaları dilimizi Arapça ve Farsça kıskacından kurtarmaya yetmemiştir. Örgütsüz yürüyen çabaların sonuç vermemesi de çok doğal. Sonunda "Arap'a söylesen anlamaz, Acem'e söylesen anlamaz, Türk'e söylesen anlamaz" denerek alay konusu edilen Osmanlıca çıkıyor ortaya. Halktan kopmuş saray takımının güzel duyusuyla ilgilenen "münevverler" bu anlaşılması güç karma dille yapıtlar vermeye başlıyorlar. "Geh nâz ü geh kirişme vü geh işvedir işin/Cânın sevenler olmasa yeğ aşna sana." Yine bu yapma dil devlet işlerinde de kullanılmaya başlanıyor.

Halk ile saray arasındaki uçurumun ayrımına aydınlarımız Tanzimat döneminde varabiliyorlar ancak. Bu ayrımsayış ise Yalçın Küçük'ün Aydın Üzerine Tezler II'de de belirttiği gibi aydınların toplumun kurtuluşu için halkı uyandırmaktan başka bir çözüm göremediklerinde ortaya çıkmış. Halka ulaşmanın yolu halk gibi konuşmaktan yani dilin özleşmesinden geçiyor. İşte bu dönemde dilde özleşme bir bilinçli çabaya dönüşürken Namık Kemal, Ali Suavi, Ziya Paşa, Şemsettin Sami gibi yazarlar dilin özleşmesi yolunda savaşım veriyorlar.

Toplumumuzda III. Selim döneminden beri çağdaşlaşma çabası gözlenmektedir. Tanzimat ya da meşrutiyet dönemlerinde olsun bu çabalar başarıya ulaşamamıştır. Bugün de öyle. Geçmişe oranla durumumuzun olumlu olmasına karşılık günümüze oranla yetersizliğimiz açık. Her ileri atılan adımda gerici güçlerle çatışmanın kaçınılmaz zorunluluğu, ileriye işleyen süreci uzatıyor. Dilde özleşme çağdaşlaşmanın da bir parçası sayılmaktadır. Sürekli Osmanlı dönemi hayranlarının engellemeleriyle karşılaşmasına rağmen Cumhuriyet sonrası dönemde gerçek başarısını göstermiştir.

Yazı devrimi günümüzde kullandığımız Türkçe'nin gelişmesinde ilk aşamayı oluşturdu. Ardından ise 1932 yılında Türk Dil Kurumu kuruldu. Dilde devrim bu kurumun çabalarıyla gerçekleşti. Atatürk kurumu kurduktan sonra kurumun geleceğinin güvencesi açısından varlığının bir bölümünü de kuruma bağışlamayı ihmal etmedi.

Konuş,
dudakların varken daha
sözcükler güneş
sözcükler ırmak olur.
Kapılar açılır sözcüklerle
köprüler kurulur.
Silah gibi kuşananlar
çoğaldıkça sözcükleri
sonu gelir zalimlerin
Konuş konuş
dudakları varken
konuşmuş olanlara
borcundur konuşmak.

Helge Henschen

KİTLESELLE ÖRGÜT YAPISIN ODTÜ-ÖD

GÖKHAN DİNÇER
ODTÜ ÖD

Yıllardır izienen baskı ve sindirme politikasına karşın, akademik, ekonomik, demokratik istemler çerçevesinde öğrenci derneklerinde örgütlenen öğrenciler, toplumsal-siyasal yaşama katılabilme savaşımı içerisindedirler. Bir yanda keyfi ve yasadışı uygulamalara, aleyhte yürütülen tüm kampanyalara karşın ÖD'lerde kurulma ve yaşama savaşımı verilirken, diğer yanda da kitleselleşme sürecinin içinde barındırdığı çelişkilerin çözümü için savaşım verilmektedir.

Öğrenci hareketinin bugün geldiği yeri değerlendirirken, şu ana kadarki kazanımları, dernekleşme düzeyini, aralarındaki doğrudan ilişkiyi bir an bile gözden kaçırmamamız gerekir. Türkiye'deki dernekleşme düzeyi, henüz kurulma aşamasında olan veya kuruluş çalışmaları yürütülen derneklerden, tüzel kişiliği yargıda olanlara, uzunca bir süredir üye kaydederek çalışma yapan ama genel kurul yapması engellenenlerden, genel kurul yaparak olağan işleyişe geçen derneklere kadar uzanan geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Dernekleşme düzeyinin, ülkemizin değişik yerlerinde böylesine farklılıklar göstermesi, doğrudan öğrencilerden kavnaklı değil; aksine devlet tarafından izlenen baskı ve sindirme politikalarının niteliğinin ülke düzeyinde aynı olmasına rağmen, uygulamada niceliksel olarak farketmesindendir. Bu farklılaşma, ülkenin değişik yerlerinde demokrasi savaşımının geldiği aşamalarla, yerel kazanımlarla doğru orantılıdır. En son tahlilde, devlet tarafından izlenen bu baskı, sindirme politikasının ve YÖK aracılığıyla yürütülen eğitim politikasının niteliğinin aynılığını, merkeziliğini ve belirleyiciliğini her yönüyle görmek olanaklıdır. Nitekim, izlenen politikalara ve YÖK'e karşı, dernekleşme sürecinin başından beri, dernekler birlikte hareket etme zorunluluğunu duymuşlar ve birlikte hareket etme süreç içerisinde kurumsallaşmış bir yapıya dönmeye başlamıştır. Bu süreç yaşanırken, merkezi düzeyde üretilen ve ülke kapsamında yürütüler politikalara karşı, bütün ülke düzeyinde eğitime, örgütlenmeye, yönetime katılıma kadar birçok konuyu içeren somut politikaların ÖD'leri tarafından üretilmesi ve merkezi olarak uygulanabilmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Kurumsallaşma sürecinin belli bir aşamasında, öğrencilerin akademik, demokratik ve ekonomik istemleri çerçevesinde savaşım veren, öğrenci hareketinin ve dernekleşme sürecinin yaşamsal örgütlenme ve propaganda aracı olan, üretilen alternatif politikaların tartışılacağı, mesleki, sendikal nitelikli Öğrenci Postası yayın yaşamına girmiştir.

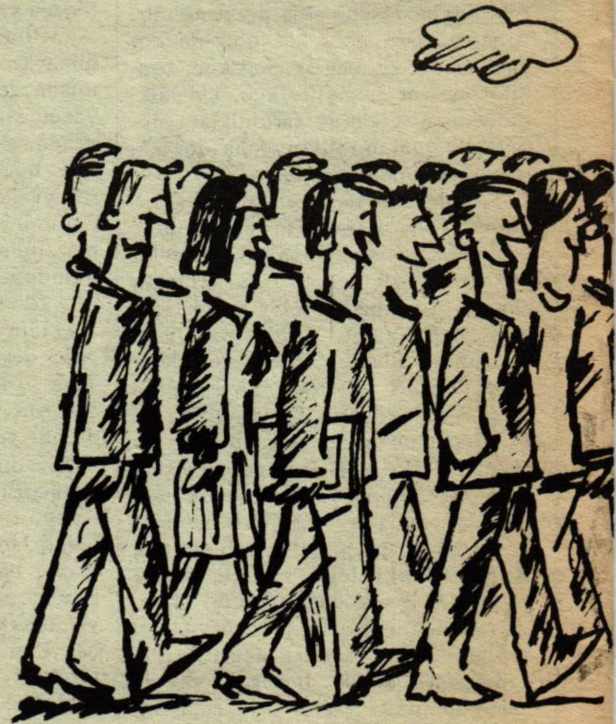
Türkiye öğrenci hareketi bugün en önemli savaşım araçlarını kazanmıştır. ÖD'lerince üretilecek alternatif eğitim politikaları, demokratik ve ekonomik istemlere ilişkin politikalar, ÖD'lerinin oluşturduğu ülke düzeyinde gitgide kuramsallaşan üst yapı tarafından ÖD'leri ve Öğrenci Postası aracılığıyla yaşama geçirilecektir. İşte burada önemle vurgulanması gereken nokta, politikaları üretecek ve yaşama geçirecek olan ÖD'lerinin kitleselleşebilmesi ve öğrenciler için yaşamsal olabilmesidir. Çünkü ÖD'leri hareketin can damarlarıdır.

ÖD'lerinin kitleselleşebilmesinde iki faktör rol oynamaktadır: Birincisi, ülke düzeyinde merkezileşmiş, yılların deneyimine sahip güce, onun YÖK'üne, eğitim politikasına, baskı politikalarına, ülke düzeyinde ÖD'lerinden oluşan merkezileşmiş bir yapının üreteceği somut politikalarla yanıt vermektir. İkincisi ve en az birincisi kadar önemli olansa, ülke düzeyinde oluşma sürecinde olan merkezi üst kurumu, onun gelişimini ve onun son aşamada belirginleştirip yürürlüğe sokacağı politikaları kendi ürettikleriyle, deneyimleriyle koşullandıran ve aynı ölçüde merkezi üst kurum tarafından gelişimi, üretimi koşullandırılan ÖD'lerin, kendi alanlarında ve ülke düzeyinde politika üretmek, onu yaşama geçirebilmek ve uygulanabilir kılmak için etkin, sağlıklı ve işlevsel örgütlenme yapıları oluşturmasıdır. İşte tam burada üye kaydı yapan, olağan işleyişe geçen derneklere büyük görev düşüyor. Çünkü, onların örgütlenme sürecinde yaşadıkları olumluluklar, olumsuzluklar, kuruluş aşamasında olan veya henüz üye kaydedemeyen derneklere yalnızca bir deneyim aktarımı olarak kalmayacak, onun da ötesinde Türkiye öğrenci hareketinin deneyimi, kazanımı olacaktır.

Sağlıklı ve etkin bir örgütlenmenin nasıl oluşturulacağını tartışmadan önce, bir örgütün ne olduğunu, yapısını incelememiz gerekiyor. Örgüt, en genel tanımıyla, önceden tanımlanmış bir amaç için —bu siyasi olabileceği gibi dernekler veya diğer demokratik kitle örgütlerini şekillendiren, ortak sorunlardan yola çıkan çıkar birliktelikleri de olabilir— bireylerin oluşturduğu yapılanmalardır. Örgütün bireylerinden oluşması, bireylerin aritmetik toplamından (nicelik) oluştuğu anlamına gelmez. Aksine, örgüt, bu niceliğin niteliğe dönüştüğü —yukarıda bahsettiğimiz önceden tanımlanmış amaç— niceliksel toplamdan daha üst ve farklı bir düzeyde güç ifade etmektedir. Daha somut olarak örneklersek, ülkemizde 500.000'e yakın üniversite öğrencisinin sorunlarının ele alınmasının ve istemlerinin dernekleşme hareketi öncesindeki ve bu kadar öğrencinin oldukça az bir kesimini içinde barındırmasına rağmen, bu sorunlar ve istemler çerçevesinde ÖD'leri tarafından üretilen araçlarla (Öğrenci Postası gibi) ve oluşturulan kamuoyuyla bugünkü duruma baktığımızda önemli yol alındığı görülür. Yalnızca bu örnekle bile, yığınsal ayrık bireyin örgütlü kitle durumuna geldiğinde ne kadar büyük bir güç olabileceği, sorunumuzun yaşamsallığını vurgulamaya yeterlidir. Çünkü örgüt, bireyler tarafından üretileni diyalektik bir süreç içerisinde ortak üretime ya da örgütsel üretime, bu niceliksel birikimi niteliğe dönüştüren güçtür.

Niceliğin niteliğe dönüşmesi, yani bireysel üretimin örgütsel üretime dönüşmesi sürecinde, bu üretimin ve dönüşümün koşullarını belirleyen üretim ilişkilerinin niteliği yani örgütlenme yapısının sağlıklılığı, işlevselliği bugün için en önemli sorunlarımızdandır. Çünkü kitleselleşebilme sağlıklı örgütlenme yapıları oluşturmaktan geçer. Örgütsel üretim sürecinde önemli olan kitlenin bu sürece katılımını sağlayabilmektir.

Örgütsel üretim sürecini ve bu sürece katılımı, karar alma ve uygulama sürecine katılım olarak iki aşamada inceleyebiliriz. Üretim sürecinin belli bir aşamasında, uygulanacak politikaya ilişkin değişik görüşler belli bir netliğe ulaşacak ve artık somut

ŞEBİLMEDE
IN ÖNEMİ VE
DENEYİMİ

adımlar atmak için çoğunluğun eğilimini yansıtan politikanın yaşama geçirilmesi için karar alınacaktır. Bu ana kadar yaşanan sürece karar alma süreci diyoruz. Artık alınan karar uygulamaya konacaktır ve bir uygulama süreci yaşanacaktır. Uygulamadan elde edilen deneyimler, sonuçlar ve değişen koşullar, yeni kararların alınma ve uygulama süreçlerini etkileyecektir. Yani karar alma ve uygulamanın sürekli birbirini koşullandırdığı diyalektik bir süreç, üretim süreci yaşanacaktır. Ama özellikle gözden kaçırılmaması gereken, kitlenin uygulama sürecine etkin katılımının sağlanması, uygulamanın işlevini görebilmesi için, uygulamaya ilişkin karar alma sürecine de en etkin biçimde katılımının sağlanmasının biricik koşul olduğudur.

Buraya kadar genelinde örgüt, onun varlık koşulları, dinamikleri, içinde barındırdığı çelişkileri hakkında söylediklerimiz ÖD'leri için de geçerlidir. Çözümlememiz gereken en önemli sorun da, derneklerin üretim sürecinde örgütlenme yapılarını (üretim ilişkileri) kendi kitlelerinin (üretici güçler) birlikte üretmedeki gelişkinlik düzeyiyle uyumlu olarak oluşturmalarıdır. Çünkü üretim süreci yaşanırken, bir an gelebilir, bu süreci düzenleyen üretim ilişkileri yani örgütlenme yapısı üretici güçlerin gelişkinlik düzeyinin, dinamizminin gerisinde kalabilir; o andan sonra da üretici güçlerin gelişmesini engellemeye başlar; üretim sürecini sekteye uğratır. Artık, üretici güçlerle üretim ilişkileri arasında ortaya çıkan karşıtlık uzlaşmazlık noktasına varmıştır. Bu karşıtlık ya üretici güçler lehine, gelişkinlik düzeyine uygun biçimde yeni ve daha işlevsel üretim ilişkileri (örgütlenme yapısı) yaratarak çözümlenecek ya da derneğin yok olma sürecine girmesine neden olacaktır. Dolayısıyla örgütlenme yapısını oluştururken de üretim sürecinin yani karar alma ve uygulama sürecinin başarıyla sonuçlanmasında zaman açısından en kısa, en sağlıklı, en etkin ve üretici güçlerin gelişkinlik düzeyine en uygun yapı düşünülmelidir. Burada dikkat etmemiz gereken bir başka nokta ise, istenildiğinde kâğıt üzerinde oldukça karmaşık, bürokratik yapılanmaların hazırlanabileceği, ama bunların da yine üretici güçlerin yani dernek üye kitlesinin birlikte üretmedeki gelişkinlik düzeyine denk düşmeyebileceğidir.

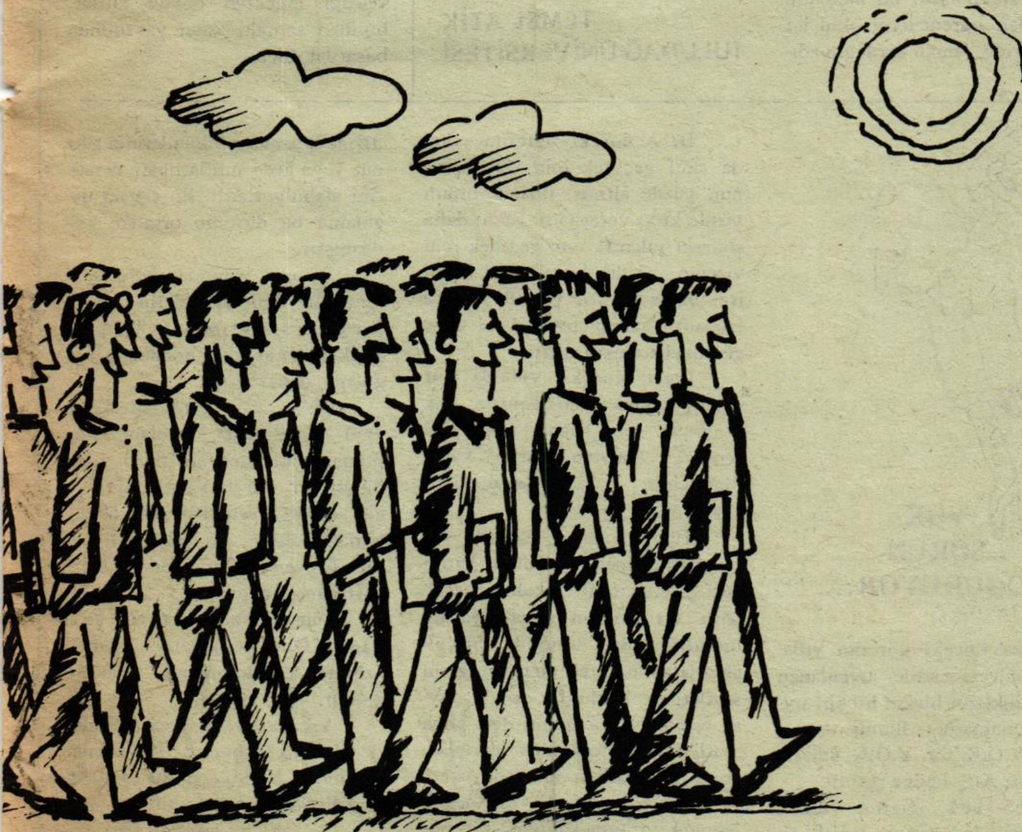
Yukarıda bahsettiğimiz süreçleri, dinamikleri, bugüne kadar yaşadığı süreçleri ve örgütlenme yapısını incelediğimizde ODTÜ-ÖD'de de görmemiz olanaklıdır. Ekim 1985'te çalışmalarına başlayan ODTÜ—ÖD, kısa bir süre içerisinde 1000 üyeye varan bir genişliğe ulaştı. İkinci yarı yılın başlarına (Mart 86) kadar da üyelerle olan ilişkiler ve dernek adına politika üretimi, yönetim kurulu ve az sayıda gönüllü üyenin çabalarıyla ama kurumlaşmadan sürdürülmeye çalışıldı. Örgütlenme yapısı —üretim ilişkileri— yalnızca dernek yönetim kurulunda somutlandığından, üyelerin büyük çoğunluğunun dernek üretim sürecine katılımı söz konusu olamıyordu. Alınan kararların uygulanması sağlanamadığı gibi, üyelerin eğilimini, istemlerini yansıtan kararların alınması da, varolan üretim ilişkilerinin ya da örgütlenme yapısının gelişmemişliği yüzünden sağlanamıyordu. Bu süreç yaşanırken, dernek ortaya çıkmadan önce de kendine özgü koşullara ve örgütlenme zeminine sahip ODTÜ'ye bağlı bölümlerde ve yurtlarda kimi çalışmalar başarıyla yürütülüyordu. Ama bölümler arası deneyim aktarımı ve birlikte hareket etme yeterince sağlanamıyordu. Sonucunda, üyelerin, ODTÜ ve diğer derneklerle birlikte Türkiye çapında izlenecek politikaların üretim sürecine, buna ilişkin kararların alınma ve uygulanma sürecine katılımı, bunun gerçekleştirilmesini sağlayacak örgütlenme yapısı olmadığından başarılamamıştı. Artık öyle bir aşamaya gelinmişti ki örgütlenme yapısı üye kitlesinin birlikte üretmedeki gelişkinlik düzeyinin onların dinamizminin gerisinde kalmış, gelişimini engelleyici bir rol oynamaya başlamış, bu gelişkinlik düzeyiyle uyum halinde olan yeni bir örgütlenme yapısının geliştirilmesi zorunluluk haline gelmişti. Bütün bu sürecin sonucunda, ikinci yarıyılın sonlarına doğru (Mayıs 86) iki ay süren tartışmalar sonunda, üye kitlesinin gelişkinlik düzeyiyle uyumlaşan yeni ve gelişmiş bir örgütlenme yapısı doğmuştur.

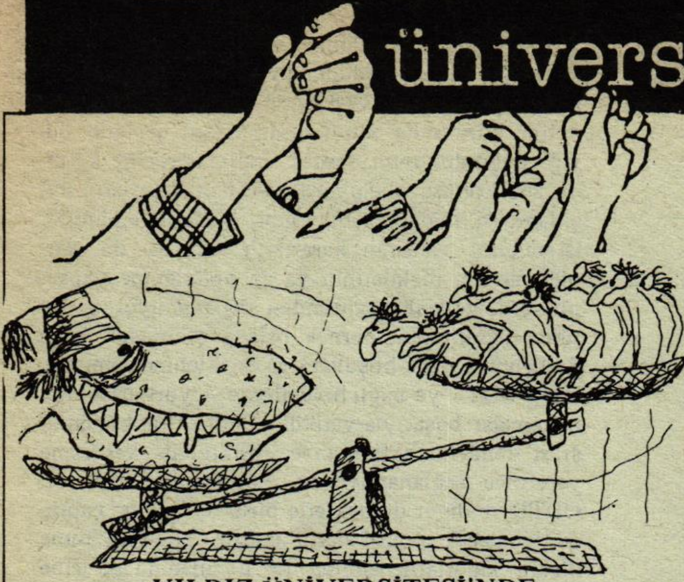
Yeni örgütlenme yapısı, daha önce de değindiğimiz kendine özgü koşullara ve örgütlenme zeminine sahip ODTÜ'ye bağlı bölümlerdeki dernek üyesi öğrencilerin özgür iradeleriyle, belirli periyotlar için seçtikleri ve istedikleri an değiştirebilecekleri bölüm temsilcilerinin oluşturdukları kurul aracılığıyla, dernek üyelerinin karar alma ve uygulama sürecine katılımını amaçlamaktadır. Temsilcilik mekanizması hem bölüm (birim) düzeyinde hem de üye sayısıyla orantılı olarak oluşturulmuştur. Çünkü bölümlerdeki üye sayıları eşit değildir. Kimi bölümler örneğin 50 civarında üyeye kimisi ise 150 civarında üyeye sahiptir. Böylesi bir durumda 150 üyeye sahip bölümle 50 üyeye sahip bölümün aradaki orantıyı koruyarak temsil edilmeleri gerekir. Böylece hem aynı üniversitede olunmasına karşın yine de kendine özgü koşullara sahip bölümlerin, hem de üyelerin eğilimleri sayılarıyla orantılı olarak daha adilane biçimde temsil edilebilecektir.

Temsilciler, düzenli yapılan bölüm toplantılarında izlenecek uzun ve kısa erimli politikalar için tartışma sürecini başlatmak, beliren eğilim doğrultusunda temsilcilerin oluşturdukları kurulda son ve bağlayıcı kararları alıp ilk elde yürütmeye sokmak, bunun için gerekli alt örgütlenmeleri kurmak, denetlemek ve aynı zamanda aldıkları her kararın, yaptıkları herşeyin hesabını vermekle yükümlüdürler.

Temsilcilere bağlı olarak çalışan, alınan kararlara ve uygulamaya üyelerin katılımını sağlamak için, yine bölümler düzeyinde alt birimler (sınıf sorumluları gibi) ve beli bir konu için belli zaman diliminde gönüllülük temelinde biraraya gelmiş çalışma grupları (ders kitapları ve notları çoğaltma gibi) oluşturulmuştur. Bölümler kendilerini ilgilendiren konularda karar alma ve yürütme yetkisine sahiptirler, yani özerklikleri vardır. Ama bu özerklik yalnızca o bölümü ilgilendiren konularla sınırlıdır.

Son olarak böylesi bir mekanizmanın mutlak olmadığını, değişen koşullara göre kendini geliştirmesi gerektiğini belirtmek isteriz. İnanıyoruz ki, Türkiye öğrencileri yakın gelecekte akademik, demokratik ve ekonomik istemler çerçevesinde öğrenci derneklerinde örgütlenerek ulusal düzeyde birliğini pekiştirecek ve haklarını bir daha geri alınamaz biçimde kazanacaktır.

YILDIZ ÜNİVERSİTESİ'NDE HAKSIZ UYGULAMALAR

6 Ekim, 29 Eylül - 3 Ekim arası, % 70 devam, 26-35 saat uygulaması, harçlar, noter senetleri, % 50 zamlılık, ders alma dilekçeleri, farklı uygulamalar ve yorumlar. Bunların hepsi Yıldız Üniversitesi'nde son zamanlarda özellikle 29 Eylül - 3 Ekim arasında ve bu tarihleri takip eden daha sonraki günlerde en çok konuşulan ve öğrencileri daha detaylı düşünmeye iten konulardı. Fakat bunların birden güncelleşmesi ve asıl niyetlerini belli etmesi, bölüm başkanlıklarında asılan "Alt sınıftaki dersin bir saatiyle çakışsa bile üst sınıftaki dersin alınamayacağını" bildiren duyurulardı.

Bir öğrenci örneğiy'e bunları açıklamaya çalışırsak: Öğrencimiz okulun açılma tarihinden 1 hafta önce okula gelmek; harç ile ilgili işlemlerini bitirerek, bunu ilgili bölüme ispatlamak ve "ders alma dilekçesini" alma hakkına sahip duruma gelmek zorunda (harç işini halledememiş olana ders alma dilekçesi verilmiyor). "Ders alma dilekçesi"ni alan öğrenci asılı duyuruyu ilk planda tutarak; gündüz bölümünde ise 35, gece bölümünde ise 26 saat, haftalık ders saatini geçmeyecek şekilde bu formu dolduracaktır, daha doğru doldurmaya çalışacaktır. Çünkü sözü edilen duyuru uygulandığı takdirde öğrencinin alacağı ders saati sayısının 35 veya 26 saate ulaşmasını engellemektedir. Örneğin: Öğrenci 3. Sınıfın A dersini (haftada 3 saatlik) ve 4. Sınıfın B dersini (haftada 6 saatlik) alıyor olsun. B dersinin 1 saati bile A ile çakışırsa öğrenci B dersini alamayacak (öncelikle alt sınıfın dersini almak zorunda). Bu demektir ki B'ye % 85 yakın devam sağlayabilecek öğrenci bu dersi alamayacak.

Formunu bunları gözönüne alarak doldurmakla sene kaybetmek eşdeğer bir olay.

Fakat Y.Ü. mimarlık bölümü kayıt tarihini 29 Eylül-3 Ekim arasından 13 Ekim'e kadar uzattı. Çünkü mimarlıkta % 50 devamı kurtarana bile dersi alma hakkı veriliyordu. Öğrencileri bir oldu-bittiye getirmek için bir nedeni yoktu. Diğer bölüm başkanlıkları ise oldu-bittiyi uygulamak için adeta yarıştırlar. Böylelikle işin içyüzünü ve getireceği sene kaybını anlayan öğrenciye "Geçti Bor'un Pazarı" diyebileceklerdi.

Bu süre içerisinde gerçeği gören, sene kaybetmekle karşı karşıya gelen veya 35 saat (gece ise 26 saat) hakkı olup ancak 20 saat (gece ise 10-15 saat) alma durumunda olan öğrenciler. Bu haksızlığın giderilip, durumun düzeltilmesi isteğiyle dilekçe vermek için bölüm başkanlıklarına başvurdular. Ne yazık ki, sözüm ona "Dünyanın en özerk üniversitelerinden" biri dilekçeleri almamak için elinden geleni yaptı. Fakat dilekçe vermek ve durumun düzeltilmesini istemekte kararlı olan öğrenciler karşısında, Y.Ü. rektörlüğü 3 günlük bir diretmeden sonra dilekçelerin nasıl ve nereye alınabileceğine karar verdi. Böylelikle öğrenciler dilekçelerini vererek haklarını savunmak yolunda bir adım daha attılar.

Yine Y.Ü.'de harcını yatırmadığı için kaydı silinen öğrenci, lise diplomasını tekrar almak istediğinde lise diplomasının ancak —kaydı silinse dahi— harcını yatırdığı takdirde kendisine verileceği, son sınıf öğrencilerinin kayıt süresi bittiği halde sınav notları belli olmadığı için, kayıt yaptırıp, yaptırmayacaklarını bilmemeleri, öğretimin artık meşrulaşmış aksaklıkları haline geldi.

Sonuçta; YÖK gerçek amacı olan "öğretim süresini fiili olarak uzatmak" ve "sorunların olabildiğince ileri bir tarihte ortaya çıkmasını ve bunun sorumluluğunu ilerideki yönetmelik ve uygulamalara yüklemek yolunda hararetle çalıştığını ispatladı. Ama Y.Ü. öğrencileri de artık YÖK'ü,karşı durmak gerektiğini anlayacak kadar tanıdı.

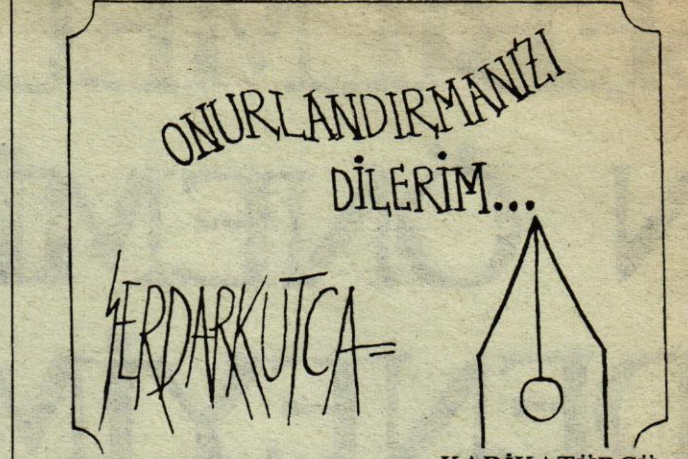
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ İ.B.Ö.D. KURUCULARI YÜRÜTMEYİ DURDURMA İSTEMİ İLE MAHKEMEYE BAŞVURDULAR.

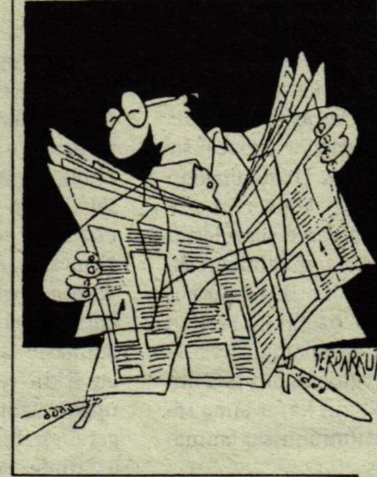
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi sekiz kurucu üye ile 24-3-1986 tarihinde başvurularını yapan ve o günden beri çeşitli baskılarla karşılaşan İ.B.Ö.D. kurucuları son olarak yürütmeyi durdurma istemi ile Bursa Valiliği aleyhine dava açtılar.

Başvuru sırasında alındı belgesinin verilmemesi ile başlayan haksız uygulama, sonraki günlerde çelişkili ve keyfi uygulamalarla devam etmiş ve derneğin tüm faaliyetleri (gerek emniyet gerekse okul idaresi tarafından) engellenmeye çalışılmıştır. Gerekli yasal süre içerisinde kurucuların istenmeyen rektörlük izni, yasal sürenin çok sonrası bir zamanda, dernek merkezinde atılan öğrencilerle yapılan bir söyleşi sırasında istenmiş ve söyleşi dağıtılarak kurucuların ifadesi alınmıştır. Valiliğin gönderdiği belgede "İ.B.Ö.D. Kurucu Heyetine" ibaresi kullanılırken bir başka belgede ise "kurmak istediğiniz dernek" ibaresine yer verilerek derneğin kurulunu tamamlamadığı iddia edilmiştir. İlke olarak karşı çıkılan ama yinede istenen rektörlük izni Rektör tarafından "bana tüzel kişilik hakkında herhangi bir resmi yazı gelmedi" denilerek reddedilmiş, aynı şekilde Valilik de rektörlük izni olmadığı gerekçesiyle böyle bir resmi belge vermekten kaçınmıştır. İki ateş arasında kalan öğrencilerin okul içi faaliyetleride "aman derneğin adını kullanmayın", "dernek yok" gibi sözlerle engellenmiş, öğrenciler ile bütünleşmenin önüne geçilmeye çalışılmıştır.

Tüm bu ve benzeri haksız uygulamalar karşısında kurucu üyeler son çare olarak 27-5-1986 tarihinde Bursa İdare Mahkemesine başvurmuşlardır. Dava dilekçesi YÖK'ün 59. maddesinin geçersiz olduğu ve rektörlük iznine gerek olmadığı ile tüzel kişiliğin başvuru anından itibaren kazanıldığı konularını kapsamaktadır.

TEMEL ATİK (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

KARİKATÜRCÜ SERDAR KUTCA ÜÇÜNCÜ KİŞİSEL SERGİSİNİ AÇTI

Karikatürcü Serdar Kutca Üçüncü Kişisel Sergisi'ni Ankara'da açıyor.

Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden 1982'de mezun olan Serdar'ın ilk karikatürü, 1978 yılında GIRGIR Dergisi'nde yayınlanmış, daha sonra çizgileri birçok dergi ve gazetede yer almıştı. Mustafa Öncül, M. Ali Türkmen, Sefer Tabakoğlu, Sefa Sofuoğlu ve Serdar Sayar ile Adana Karikatürcüler Topluluğu'nu kuran Serdar'ın 1986 yılında yayınlanmış İKİ NOKTA ÜST ÜSTE adlı bir kartpostal albümü bulunuyor.

Karikatür sanatına ilgi duyan öğrenci arkadaşlarımızın 18 Ekim-2 Kasım tarihleri arasında Kızılırmak Sineması'ndaki sergiyi gezmelerini öneririz. Üreten, düşündüren bir sanatçı olan Serdar Kutca'nın doyumsuz çizgileriyle tanışacaklar.

ÖĞRENCİ POSTASI, genç karikatürcüyü, karikatür sanatına verdiği emekten dolayı, kutlar, bundan sonraki sanat yaşamında başarılar diler.

YÖK SORUN DOĞURUYOR...

Daha önceki öğretim yıllarında üniversitelerde uygulanan yönetmeliklerin bugün hiçbiri uygulanmamaktadır. Bunun temel nedeni Y.Ö.K.'tür. Y.Ö.K. üniversiteleri bir A.Ş. haline getirdi.

1983-1984 öğretim yılında üniversitelerde ilk öğretim paralı oldu. İlk yıl belirlenen miktar ikinci yıl yüzdeyüz artış gösterdi.

Daha önceki öğretim yılında sınıf geçmek için vize notunun yüzde altmışı final notunun yüzde kırkı yeterli idi. Fakat daha sonraki yıllarda sınıf geçmek için vizenin yüzde kırkı final notu ise yüzde altmışı yeterli olmaya başladı. Bunun tek sebebi sınıf geçmeyi zorlaştırmaktır.

Daha önceki yıllarda bir dersi vermek için sınırsız hak tanınmış iken daha sonra iki sene bir dersten üstüste kalan öğrencinin okulları ile ilişkileri kesiliyor.

Tüm bunların yanında bir yıl uygulamaya konulan kararlara göre alt sınıftan çakışan derslerin üst sınıftan alınamayacağı bildirildi. Bu durumda birçok arkadaşın haftalık ders program saatlerinde boşluklar doğdu. Aynı zamanda maximum ders alma saatlerini de dolduramadılar. Dolayısı ile okulları bir sene uzadı ve harçlarını yüzde elli zamlı ödemek zorunda kaldılar.

Daha önceki senelerde öğrenciler toplam ders saatlerinin dışına taşmadan bölümlerinin gündüz veya gece sınıflarından derslerini alabiliyorlardı. Bu seneki uygulama bu durumu ortadan kaldırmıştır.

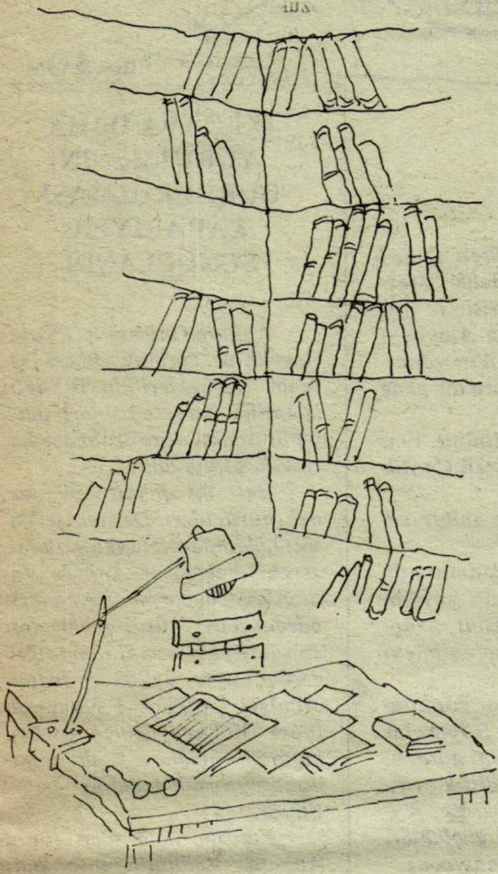
Bunun yanında üniversitelerimizin tüm bölümlerine uygulanan bu seneki yönetmeliğin değişikliği mimarlık bölümüne uygulanmamaktadır.

Çukurova Ün versitesi'nde aynı yönetmelik uygulanmasına rağmen alt sınıftan dersi olan öğrenciler hocaları ile anlaşarak alt ve üst sınıftaki derslerini alabilmektedirler. Ne yazık ki Yıldız Üniversitesi'nde bu anlayış gösterilmemektedir.

Tüm bu sorunların ana kaynağı Y.Ö.K.'ün sağlam bir temel üzerine oturtulmamış olmasındandır.

Arkadaşlar, öğrenci aleyhinde olan bu tutum ve uygulamalar sonunda Y.Ö.K. nasıl sağlam temeller üzerine oturabilir?

Yıldız Üniversitesi'nden bir grup öğrenci

BARIŞ ve SAĞLIK KONULU FOTOĞRAF, KARİKATÜR, ŞİİR YARIŞMASI AÇILDI

Ankara Tabip Odası, Eczacı Odası ve Diş Hekimleri Odası tarafından bir fotoğraf, karikatür ve şiir yarışması açıldı. Konusu BARIŞ ve SAĞLIK olan yarışmaya son katılma tarihi 1 Şubat 1987. 15 Şubat 1987'de açıklanacak sonuçlardan sonra derece alan yapıtlar, Sağlık Haftası'na rastlayan 9–15 Mart tarihleri arasında sergilenecek. Yarışmada ödül olarak her dalda birincilere 100.000.– TL. ve Oda Plaketleri, ikinci ve üçüncülere Oda Plaketleri, bunların yanı sıra çeşitli kuruluş ve basın organlarının özel ödülleri verilecek.

Seçici kurul şu isimlerden oluşuyor:

Fotoğraf: Vahit Aras, Rıza Arat, Alp Aydın, Ateş Erinanç, Çerkes Karadağ.

Karikatür: Nezih Danyal, Ferruh Doğan, Hatay Dumlupınar, Kâmil Masaracı, Ümit Öğmel.

Şiir: Behçet Aysan, Muzaffer İlhan Erdost, Seyyit Nezir, Ali Püsküllüoğlu, Tahsin Saraç.

KARADENİZ ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ DERNEĞİ'NDEN BİR SESLENİŞ

Karadeniz Üniversitesi öğrenci Derneği için; 1985-86 öğretim yılının Mart ayında, öğrencilerin beslenme, barınma, sosyal-kültürel etkinliklerde bulunma, kuruluşlar karşısında temsil edilme ve ihtiyaçların karşılanması amacı ile biraraya gelerek öğrenciler içerisinde tartışılıp konuşularak, tamamen öğrencilerin kendi sorunlarına eğilerek, sorunların öğrencilerin tek tek sorunu olmayıp genel olduğu kanısında birleşerek, tamamen yasal olan öğrenci derneği için başvuruda bulunduk. Daha önceki açıklamalarda da belirttiğimiz gibi başvurumuzdan bir hafta sonra yasa dışı yollarla derneğimizin başvurusu reddedildi. Bu gelişmelerden sonra yasal haklarımızın hayata geçirilmesi için Ankara barosundan bir avukatla Trabzon idare mahkemesine yürütmeyi durdurtmak için dava açtık. Yaklaşık altı aydır süren davamız halâ devam etmektedir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, tamamen öğrenci arkadaşlarımızın çalışmaları sonucu böylesi bir demokratik kuruluşa sahip olmak için birçok yasa dışı, fiili engellerle karşılaştık. Yasal olmayan bu engeller dernekleşme çalışmalarımızı durdurmadı. Tam tersine bütün öğrenci arkadaşlarımız tarafından gelişmeler ilgi ile izlenip dava sonucu beklenmektedir. Karadeniz üniversitesi için özel bir durum söz konusudur; Sayın rektörümüz tarafından, bölümlerin çalışkan öğrencilerinden oluşturulğu iddia edilen derneğin kurulduğu ilân edilerek çalışmalara başladığı ilân edilmiştir. Bu halde öğrenci arkadaşlarımızın dikkatleri başka yerlere çekilmeye ve sorunlarından uzaklaştırılmaya çalışılarak, dernek istiyorsanız işte size dernek diyerek, içi boş tamamen kof olan bir tüzel kişilik sunulmaya çalışılmaktadır.

Biz Karadeniz Üniversitesi Öğrenci Derneği (KÜÖD) kurucuları olarak bu durumun anti-demokratik olduğunu savunuyoruz ve yasal haklarımızın bir an önce hayata geçmesi için dava sonucunu beklemekteyiz. Öğrenci arkadaşlarımızda bu durumun bilincinde olarak olaya yaklaşmaktadırlar. Geçmişin sorumlusu olarak ilân edilen biz gençlerin bugünlerde de kimler tarafından kullanılmaya çalışıldığı ortadadır. Bu oyunları bozacak olan, kimsenin kuklası olmayacak olan yine öğrenci arkadaşlarımızdır.

Yasaların, öğrencilerden başka kimseye öğrenci derneği kurma hakkı vermediği açıktır. Bu gelişmelerin ışığında öğrenci arkadaşlarımız bu durumu değerlendirerek olaya yaklaşmaktadırlar. Sorunlarının bilincinde olan gençlik hiçbir zaman hataya düşmeyecektir.

Geçmişin faturası üzerine yüklenmeye çalışılan gençlik, sorumluluğunun bilincinde olarak, kendi öz haklarını yaşama geçirmek için bütün oyunları bozarak görevinin başındadır; ve başında olacaktır. Öğrenci arkadaşlarımız desteğimizdir, desteğimizi yükseltelim.

K.Ü.Ö.D. Kurucuları

MÜFÖD Bültenini Çıkardı

MÜFÖD (Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Öğrenci Derneği) bülteni ilk sayısını 15 Haziran'da çıkardı. MÜFÖD üyeleri araya yaz aylarının girmesiyle yayının kesintiye uğradığını belirtip mesleksel konuların yanı sıra, öğrencilerin demokratik istemlerini ve bu konudaki çalışmaları içeren ürünlerin yer aldığı bültenlerini çıkarmaya devam edeceklerini söylüyorlar. Çalışmalarının amaç ve hedeflerini, "Bültenimizde akademik-demokratik hakların savunulması temelinde tüm sorunların çözüm yollarının dile getirildiği, tartışıldığı, kendi ürünlerimizin yer aldığı bir iletişim alanı olacaktır. Bilindiği gibi, çalışmaların istenen sonuçlara ulaşması her düzeyde geniş ve etkin katılımdan geçiyor. Bu noktada bülteni hepimizin ortak sesi kılmak için ürünlerimizle çalışmaları birlikte omuzlayalım." sözleriyle açıklayan dernek üyeleri bültenin sayfalarında şu konulara yer vermişler:

Dernekleşme Üzerine MÜFÖD'ün görüşleri, Gençliğe ve Demokratik Örgütlenmese Yönelik Saldırılar, Üniversitelerin Sınav Merkezine Dönüşmesi, Öğrenci Atılmaları, Paralı Eğitim, Eğitimin Anti-Demokratikliği, Tekstil Sanayiine Kısa Bir Bakış, Yurtlar, Sanatın Gerekliliği, Öykü, Şiir ve Kitap tanıtımları.

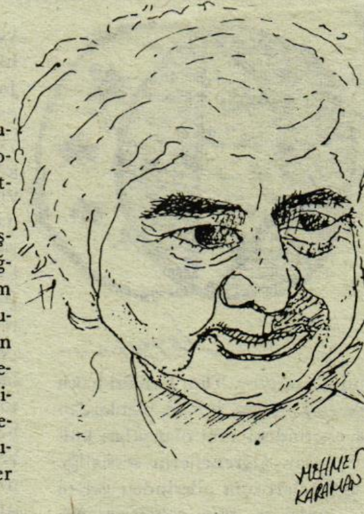
MÜFÖD üyelerinin bu özverili çalışmalarının ürünlerini alacağına inanıyoruz.

BİLAR A.Ş. ANKARA'DA BİR "BİLİM MERKEZİ" KURDU

BİLAR A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Aziz Nesin'in yaptığı basın açıklamasının tam metnini aşağıda veriyoruz.

"BİLAR A.Ş. ana sözleşmesinde öngördüğü amaçları doğrultusunda Ankara'da bir "Bilim Merkezi" kurmuştur. İleride kurulması düşünülen üniversitenin nüvesini oluşturmak üzere faaliyete geçecek ve şimdilik bir okul niteliğinde olmayan Merkez, akademik takvim boyunca sürekli çalışacak bir programlı seminerler dizisi oluşturmuştur.

Bugün üniversitelerimizde bilimsel araştırma ve üretim ortadan kaldırılmıştır. YÖK Başkanı Doğramacı da ilk özel üniversiteyi kurma girişimini başlatarak Türkiye'de YÖK üniversitelerinin yetersizliğini itiraf etmiş olmaktadır. Bulduğu çözüme katılmamız olanaklı olmamakla birlikte, teşhisine bizler de katılıyoruz. Gerçekten de, bugün ülkemizde YÖK üniversiteleri Çağdaş anlamda bilim ve düşünce özgürlüğüne yer vermeyen totaliter bir çerçeve içine sıkıştırılmış ve giderek çağdışı sözde akademik mektepler düzeyine indirilmişlerdir.

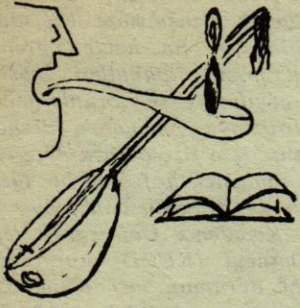
Bizim bu girişimimiz, ülkemizde düşünce, bilim, sanat ve kültür ortamını yozlaştıran koşulların ortaya çıkardığı gereksinimi, çok kısıtlı maddi olanaklarımızla bir ölçüde de olsa karşılamaya yöneliktir. Bugün geçerli olan yasalara göre, üniversite kurulması YÖK iznine bağlı bulunduğundan şimdilik bir alternatif üniversite kurma olanağından yoksunuz. İleride Türkiye'de gerçek üniversite kurulma olanağı ortaya çıktığında, bu düşüncemizi de gerçekleştireceğiz.

Bilim Merkezimizi kurma girişimimizde yasal dayanağımız, anayasanın 27. maddesi ve "herkesin bilim ve sanatı serbestçe yayma özgürlüğü" ilkesidir. Ana kaynağımız ise devlet olanakları değil, yüksek öğretim süreci dışında bırakılmış, büyük bir potansiyel oluşturan, ülkemizin yüzakı bilim adamlarımız ve uzmanlarımızdır.

İçinde bulunduğumuz akademik yıl boyunca sürdürülecek olan programımızın ayrıntıları ve seminerlerimizin kesin başlangıç tarihi 26 Ekim günü yapacağımız basın toplantısında kamuya duyurulacaktır.

Program, iktisat, hukuk, basın-yayın, toplum sağlığı, Siyaset Bilimi, Kamu Yönetimi, Doğa Bilimleri, Dış Politika, Şehircilik, Sosyal Politika, Mimarlık ve Tarih bölümlerini kapsamaktadır. Öğrencilere ve halka açık Merkez'de her bölüm kendi alanındaki konularda birbirini bütünleyen seminerleri içerecektir.

Kıvançla belirtmek isterim ki, bu programımız üniversite dışında ve içinde bulunan bilim adamlarının geniş ilgi ve desteğini görmüştür. Daha şimdiden, seminerlerimizin yüzlerce seçkin bilim adamı ve uzmanın katılımıyla gerçekleştirileceğini söyleyebilirim."

DİL BAYRAMI KUTLANDI

Dil Bayramı, Mülkiyeliler Birliği'nce düzenlenen bir programla kutlandı. Türk Dil Kurumu'nun Türkçeyi çağdaş, gelişkin bir dil yapma yolundaki uzun yıllara dayalı çalışmaları yok sayılmak, gelenekleri unutturulmak isteniyordu. 1980'den sonra çıkarılan bir yasayla TDK kapatılmış, yerine "Türk Dili ve Tarihi Yüksek Kurulu" adlı bir organ oluşturulmuştu. TDK'nın kapatılması Türkçeyi ulusal, çağdaş bir dil yapma çabalarını engelleyemedi. Eski TDK üyeleri, dilbilimciler, sanatçılar TDK'nın geleneklerini sürdürdüler.

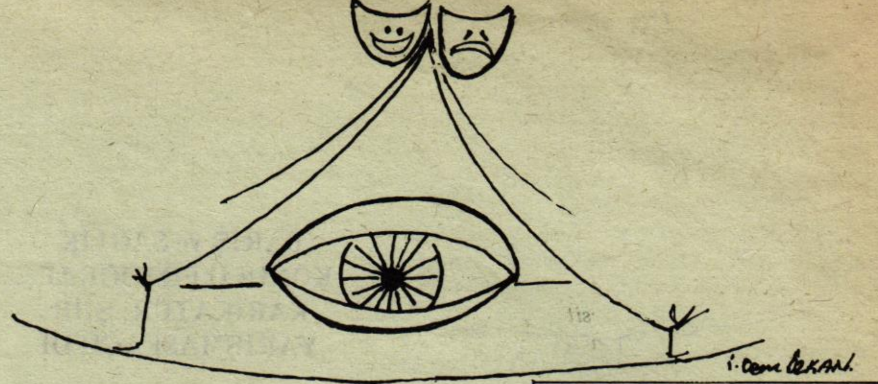
26 Eylül'de Çağdaş Sahne'de sergilenen programa özellikle gençlerin coşkuyla katıldıkları görüldü. Yapılan konuşmalar dakikalarca alkışlanıyor, okunan şiir ve türkülere hep birlikte eşlik ediliyordu.

Program, Jülide Gülizar'ın Dil Bayramı'nın anlamına değinen ve TDK'nın ilk kuruluş çalışmalarını anlatan konuşmasıyla başladı. Gülizar konuşmalarını program aralarında, Nutuk'tan yapılan alıntıları da ekleyerek sürdürdü. Ömer Asım Aksoy'un konuşmasından sonra Cahit Külebi, Ali Püsküllüoğlu ve Gülten Akın şiirler okudular. Dinleyiciler arasında bulunan bir anne Gülten Akın'dan Ellerini Özledim Oğlumun adlı şiirini okumasını istedi. Kendi oğlunun da yedi yıl zindanda kaldığını söyleyen Gülten Akın daha sonra hapishanelerdeki gençler için yazdığı Onları Geri Ver adlı şiirini okudu ve dakikalarca alkışlandı.

Eski TDK üyelerinden, yurttaşlardan, siyasi parti liderlerinden, yazarlardan, sanatçılardan, DTCF Öğrenci Derneği, Muğla İşletmecilik Yüksek Okulu Öğrenci Derneği, Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Derneği ve Öğrenci Postası'ndan gelen mesajlar okundu.

İlhan Selçuk ve Aziz Nesin'in katıldığı açık oturumda ulusların çağdaşlaşmasında dilin önemi üzerinde duruldu ve TDK'yı kapatmak için çıkarılan yasanın gerici, anti-demokratik özü vurgulandı.

Sadık Gürbüz'ün dinletisi programın en coşkulu bölümlerinden birini oluşturuyordu. Türkülerinde gençlerin kendisine eşlik etmesini isteyen Gürbüz, bu isteğine gelen içten yanıtla dinletisini tamamladı.

ÇENTİK OYUNCULARI KASIM AYINDA PERDELERİNİ AÇIYOR...

1983 yılından bu yana çalışmalarını sürdüren Çentik Oyuncuları Gençlik Tiyatro Topluluğu iki perdelik "Meşguldü Şekspir Baba" adlı oyunu Kasım ayı içerisinde Ankara Sanat Tiyatrosu'nda sergileyecekler. Funda Alaybeyi ve Özcan Yağcı tarafından yazılan, Orhun Şemin'in yönettiği "Meşguldü Şekspir Baba" geçen yıl Ankara'da gene Çentik Oyuncuları tarafından sergilenmişti.

Dekorundan kostümüne, yazımından yönetimine tüm üretim aşamalarını kendi emekleriyle gerçekleştiren Çentik Oyuncuları üniversite öğrencilerinden oluşuyor.

Çentik Oyuncuları çalışma amaçlarını şöyle anlatıyorlar:

"Gençlik tiyatrosu alanında katılımın sağlanmasında önayak olmayı, tiyatro sanatının gençlik arasında yaygınlaşmasını, yaratıcılığı, kısıtlayıcı setlerin aşılmasını, gençliğin sanat anlayışını ortaya koyacak ürünler verebilmeyi amaçlıyoruz.

1982 yılında Hacettepe Üniversitesi Tiyatro Topluluğu bünyesinde çalışmalarımızı sürdürüyorduk. Böyle bir ortamda özgün ve yaratıcı yapıtlar verilemeyeceğini gördük. Tiyatro çalışmaları okul yönetiminin denetimi altındaydı. Kendi bağımsız topluluğumuzu kurmaya karar verdik. Ayrıca Türkiye'de amatör tiyatroların pek çok güçlükleri var. Bu güçlüklerin elele verilerek aşılacağına inanıyoruz."

Çentik Oyuncuları geçen yıllar içerisinde Aşık Veysel Anma Programı, Ayı Masalı, Meşguldü Şekspir Baba" adlı oyunları sergilemişlerdi.

İKİ DAVA DAHA YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARIYLA SONUÇLANDI

Ankara Üniversitesi Veterinerlik ve Tıp Fakülteleri Öğrenci Dernekleri'nin valiliğin işlemine karşı açtıkları dava yürütmenin durdurulması kararıyla sonuçlandı.

Her iki fakültenin dernek kurucuları, Dernekler Yasası hükümlerine uygun olarak gerekli belgelerle Ankara Valiliği'ne başvurmuşlar, ancak başvuruları "kuruluş belgeleri arasında rektör izni olmadığı" gerekçesiyle valilikçe reddedilmişti. Ankara I Numaralı İdare Mahkemesi'nce verilen kararda "işlemin açıkça hukuka aykırılık taşıdığı" belirtiliyor.

Kararın ilamından sonra Ankara Valiliği'nden alındı belgelerini temin eden dernek kurucuları üye kaydına geçip çalışmalara başladılar.

O.D.T.Ü. ÖĞRENCİLERİ KENDİ SORUNLARINA SAHİP ÇIKIYOR

Yeni bir öğrenim yılına başlarken öğrenci gençliğin önündeki sorunlar yoğun bir biçimde sürmektedir. Sorunlar, bugünkü siyasal iktidarın biçim verdiği üniversite yapısından ayrı olarak düşünülemez ve sonunda demokrasi sorunu olarak karşımıza çıkıyor. Bugünkü siyasi iktidarın bir uzantısı olan YÖK'le birlikte gelen anti-demokratik uygulamalar sınav yönetmeliğinde, atılmalarda, yurtlarda uygulanan baskılarda; harçlarda, eğitim için gerekli olan fiziki koşullarda kendini gösteriyor. Tüm bunları haklı çıkarma çabası içinde olanlardan da ellerindeki tüm olanakları kullanıyorlar. Öğrencilerin sessizliğe gömülmeleri için ellerinden geleni yapıyorlar ve tüm çabalarını öğrenci gençliği toplum gözünde suçlu olarak göstermek için kendi tekellerinde olan basını kullanıyorlar.

Öğrenci gençliğe karşı kamuoyu yaratmaya çalışan gerici basın organlarından ikisi de Aylık Ev Dergisi Kadın ve Aile ile Ulus Gazetesi'dir. Ulus Gazetesi'ndeki söz konusu dergiden alınmış haberde Ö.D.T.Ü. Üniversitesi öğrencilerine ilişkin gerçekleri saptıran bir haber yer almaktadır. "Yurtlarda tam bir keşmekeş hüküm sürmekte. Kız ve erkek öğrenciler belli bir saatten sonra yurtların hemen yanındaki çamlıklara giderek kaybolmaktalar. Jandarma zaman zaman buralardan öğrenci topluyor." "Kızların yurtta olup olmadığına bakan görevli kadınlar olup bitenlere seyirci kalıyor. Zaten bunlar arasında metres hayatı yaşayanlar bile var. Buradatanık olduğum olaylar beni şoke etti." Kadın ve Aile Dergisi ise söyleşiye yazdığı girişte devlet yurtlarındaki denetim yetersizliğinden ve bunların bir başıbozukluk içinde olduğundan söz etmektedir. "Hele hele kızını biraz dindar yetiştirebildiyse ve kendi de dinine bağlı bir müslümansa onun için emin el tabii ki islami esaslara göre kurulmuş, içinde namaz kılınan hemen hemen hepsinde tesettürlü kızların kaldığı bir yerdir elbet..." "Devlet yurtlarını düşünürler sonunda... Hiç olmazsa devlete ait bir yurttur. Disiplin vardır..." "Ayrıca okuyunca daha iyi anlayacaksınız 'emin eller'in (!) nasıl olduğunu:" Söyleşideyse "Günlerce yurda gelmeyen kızlar oluyor fakat var diye görevliler onların yerine imza atıyorlar. Ben bunu yurt müdüresine söyleyip şikayette bulunmuştum. Ancak müdüre bana "yarın öbürgün sen de evlenmeyecek misin? Sen de gençsin. Gez toz eğlen" gibi cevaplar vermiştiir. Zaten yurt müdüresi metres hayatı yaşamış, hayatı çeşitli karışıklıklarla geçmiş bir kadındı. Fakat bizim başımıza verdiler. Onun denetimleri de böyle oluyor tabii." tümceleri geçmektedir. Oysa yurtlar gerçeğine bakıldığında geceyi izinsiz olarak yurdun dışında geçirenlerin atıldığını, yurtlarda geceleri öğrencilerin katlarda nöbet tutmak zorunda olduğunu, erkeklerin kız yurtlarındaki kantinlere 18.30'dan sonra, kızların ise erkek yurtları kantinlerine 20.30'dan sonra giremediğini ve 20.00'den sonra yurtların çevresinden uzaklaşmanın yasak olduğunu görüyoruz.

O.D.T.Ü. öğrencileri tüm sessizliğe itilme çabalarına rağmen kendi sorunlarına sahip çıkıyor. Kime hizmet ettiği belli olan gerici basına karşı haklarını sonuna kadar kullanarak, sahip olduğu yasal olanakları değerlendirerek, kitlesel etkinlik temelinde mücadele ediyor. Bunun en somut örneği aşağıdaki . . . . gün içerisinde . . . . imzaya ulaşan dilekçedir.

Ö.D.T.Ü. Ö.D.
Yurt Birimi

ULUS GAZETESİ KADIN ve AİLE DERGİSİ YÖNETİCİLERİNE

Kadın ve Aile Dergisi Eylül 1986 sayısında "Üniversiteli Kızlar Yurtların İçyüzünü Anlattılar" başlıklı yazı ile, 21.9.1986 tarihli Ulus Gazetesi'nde ise "Ö.D.T.Ü. Ormanı'nda Aşk" başlığı ile 8 sütuna manşet olarak verilen haberde tüm Ö.D.T.Ü. öğrencilerine karalama mantığı ile kamuoyu önünde ahlak adına çirkin bir saldırıda bulunulmuştur.

Başörtülü bir kız öğrencinin anlatımına dayanarak tüm Ö.D.T.Ü. öğrencilerini ve yurt müdürlerini hedef alan bu yazının basın ahlakı ile hiçbir ilgisi olamaz. Ö.D.T.Ü. öğrencilerine yönelik bu gerici saldırının amacı sözkonusu yazının da belirtildiği gibi Ö.D.T.Ü. yurtlarında yoğun bir baskı yaratılmasını hedeflemektedir.

Ö.D.T.Ü. öğrencileri olarak bu saptırılmış, çirkin saldırıyı, 'işporta haberi' kınıyoruz.

EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ DERNEĞİ'NDE DİNLEME CİHAZI BULUNDU

Yasal olmayan engelleri aşarak yasal haklarını elde eden öğrenci dernekleri üzerindeki baskı ve sindirme çabaları sürüyor. Hiçbir yasal dayanağı olmayan bu çabalar, hukukun üstünlüğünü yok sayma isteğinin yanı sıra, öğrenci derneklerini kamuoyu ve öğrenci kitlesi önünde meşru olmayan konumlara düşürme amacını da taşıyor.

Son olay Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrenci Derneği'nde yaşandı. 11 Ekim günü öğle sıralarında yurt birimi çalışma yaparken dernek binası çevresindeki evlerden birinde FM kanalını arayın bir genç, radyodan çeşitli konuşmalar duydu. Bu konuşmaların dernekte çalışma yapan öğrencilere ait olabileceğini düşünüp sesleri banda aldı ve dernek binasına gelerek bir dinleme cihazının bulunabileceğini bildirdi. Bunun üzerine binayı arayan öğrenciler oturma sıralardan birinin altında iki kalem pille çalışan bir ses kaydetme cihazı buldular. Olayın basına haber verilmesiyle derneğe gelen gazeteciler ses dinleme cihazının fotoğraflarını çekerek olayı belgelediler. Seslerin kaydedildiği kasedi İzmir Barosu'na teslim etmek için dernekten ayrılan öğrenciler, içeri girilmemesi için kapıya ikinci bir asma kilit taktılar. Ertesi gün gelen gazeteciler, asma kilidin durduğuna ancak cihazın yok olduğuna tanık oluyorlardı.

Olayı bildirmek üzere SHP Genel Başkanı Erdal İnönü'yü havaalanında karşılayan Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrenci Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Nejat Yentürk, "milletvekillerimiz olaya duyarlılıkla yaklaşacaktır. Konuyu meclise getireceğiz" yanıtını aldı.

Gazetecilerin olayla ilgili olarak kendisine başvurdukları İzmir Valisi "gerekli soruşturmayı yapacağız" derken, Emniyet Müdürü, "polis neden dernek merkezini dinlesin, böyle bir şeyi öğrenciler kendileri de yapmış olabilirler" yanıtını veriyordu.

Basına bir açıklama yapan ETÖD Yönetim Kurulu Başkanı Nejat Yentürk şunları söyledi:

"Anayasal ve demokratik bir özgürlük olan dernek kurma ve derneklerde çalışma özgürlüğümüz ve konut dokunulmazlığımız ihlal edildi. Öğrenci dernekleri yasal kuruluşlardır. Dinleme cihazı yerleştirenler yasalara uygunluğumuzu sanırız farketmişlerdir. Ülkemizde her türlü anti-demokratik girişime karşı çıkmak, bunlara son vermek gerekiyor, bu nedenle demokrasi ve insan hakları savunucularını göreve çağırıyoruz."

Gırgır'a teşekkürler.

DEKAN BABA DEDİ Kİ...

Siyasal Bilgiler Fakültesi, son iki yıldır dekan babanın öğütleri ile öğretim yılına başlıyor. Ayrıca "akademik düzeyi yetersiz" olan öğretim üyelerini fakülteden uzaklaştırmak, açılan bir resim sergisindeki resimlerin önünde en fazla iki kişinin durabilmesi, SBF gibi eskiden beri toplumsal ve kültürel etkinliklerin merkezi olmuş bir fakültede tiyatro, halk oyunları, gibi etkinlikleri yasaklamak, bunlarla uğraşan öğrenci birimlerinin işlevine son vermek vb "icraatlar", 1982'den beri SBF dekanlığını yürütmekte olan sevgili büyüğümüz Necdet Serin'e ait.

Yukarıda sayılan birtakım toplumsal ve kültürel etkinliklerin yeniden başlatılması için dekana başvuran kimi öğrenciler de, "bu etkinliklere 1982 yılı girişliler de mezun olduktan sonra başlanacağı" müjdesini alıyorlardı. 1982 girişli öğrenciler her ne kadar bu yıl mezun oldularsa da, dekanın sözünü ettiği etkinliklerin ilki, daha geçen yıl "bizzat" kendisi tarafından başlatıldı; 1985 yılı fakülte açılış konuşmasında "arkadaşlarınıza güvenmeyin, onların kitap, defter vb. eşyalarını yanınızda taşımayın. Geçen yıllardaki yemek boykotuna katılan öğrencilerin atılmasına benzer bir sonla karlılaşmamanız için dikkatli olmalı, büyük sınıfların sizleri kullanmasına izin vermemelisiniz." diyordu.

Dekanın bu tür açılış konuşmalarında söylemeyi hiç unutmadığı bir değer nokta da, bu fakülte sıralarına layık olmanın ne denli zor olduğu ve bunu "başaramayanların" eleneceği idi.

Bu yılki açış konuşması normal olarak Fakülte'ye yağdırılan övgüler ile başladı. Hocaların yarısının uzaklaştırılması, tüm öğrenci etkinliklerinin yasaklanması, ezbere dayalı öğretime dönülmesi ile düzey kazanan (!) Fakülte'nin, bu düzeyini sürdürmesinin nelere bağlı olduğu da konuşmanın kalan bölümünde belirtildi:

"Öğrencilere bazı kötü niyetli kişilerin yaklaşabileceği, onlara güzel sözler söyleyerek kendilerine çekebileceği, bu tür insanların Fakülte içinde de bulunabileceği, bunlarla ilişkiye geçilmemesi gerektiği...", öğrencilere elma şekeri ile çocukları kandıran çingene masalını anımsattı.

Necdet Serin'in söz konusu açılış konuşmasında, sözünü SBF-ÖD'e getirmemesi beklenemezdi elbette. Nitekim, SBF'deki öğrenci derneği hakkında da bir-iki söz etmeden geçemedi. Ona göre, fakültede böyle bir derneğin bulunması bile gereksizdi; çünkü öğrencilerin her türlü maddi ve manevi sorunlarını çözmek için can atan bir yönetim kadrosu işbaşındaydı ve öğrenciler bu fırsattan sonuna değin yararlanmalıydılar. Üst sınıflardaki öğrenciler, dekan bunları söylerken, ister istemez 1984'te yemeklerin ve yemek saatlerinin düzensizliğinden yakınarak ayrı ayrı dilekçe veren bir grup öğrencinin, yine bu öğrenci sorunlarının çözümü için can atan yönetim tarafından bir hafta geçmeden sıkıyönetime bildirilip, tutuklattırılarak uzun bir süre derslerinden geri bıraktırılmasını anımsıyordu, acı acı gülümseyerek. Dekan tüm bunları söylerken, öğrencilerin derneğe üye olabilmeleri için kendisinden "mutlaka" izin almaları gerektiğini de, gözlerinde saldırgan ışıltılarla vurguluyordu.

Bunları söylerken değindiği bir nokta, öğrencileri gerçekten umutlandırdı. Öğrencilerin her türlü "parasal" sorunlarını da öğrenci derneğinin değil, yalnızca "kendilerinin" çözebileceğini, gayet işbitirir bir edayla, adeta müşterilerini, rakip firmanın mallarını almaktan vazgeçirmeye çalışan bir pazarlamacı tavrıyla belirtiyordu.

Konuşmasının son bölümünde ise yemeklerin kalitesi ve güzelliğinden dem vuran dekan, öğrencilerine başarılı bir yıl dileyerek anfiden ayrıldı.

Atılma durumunda olan bir öğrencinin, çıktıktan sonra Metin Kıratlı'ya (Dekan yardımcısı) af olasılığının bulunup bulunmadığını sorması üzerine, Kıratlı "her yıl, her yıl af mı çıkartacaklar"ını tıpkı dekanınki gibi son derece "nazik" bir edayla belirterek odasının yolunu tuttu.

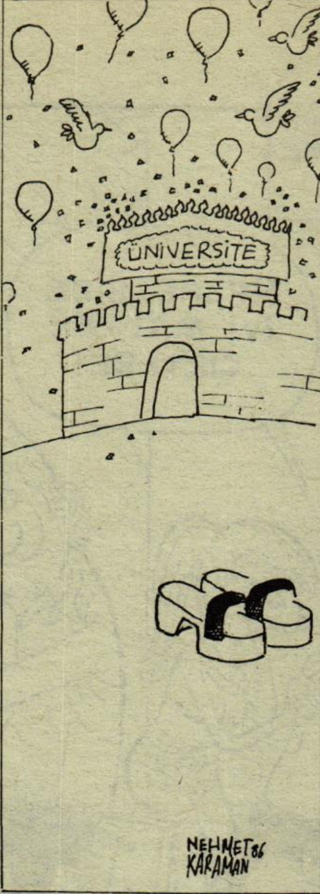
Doğru, her yıl af çıkamazdı ama ne yazıktır ki, her yıl af çıkartmaya gerek de olmayabilirdi. Sanırız, fakülte yönetiminin değil, demokratik öğrencinin hareketinin ve derneklerin çözebilecekleri sorunda bu olsa gerekti...

SBF – ÖD'den bir grup üye

ÜNİVERSİTELER AÇILDI BAŞBAKAN ÖZAL: "Eğitim Harcamaları Devlet İçin Ağır Yüktür

Ekim ayı başlarında üniversiteler birbirinin ardı sıra görkemli törenlerle açıldılar. Törenlere katılan hükümet yetkilileri, YÖK ileri gelenleri ve üniversite rektörleri konuşmalarında üniversite yaşamını güllük gülistanlık gören ve gösteren cümleleri ağırlıklı olarak kullanmaya gayret ettikleri halde yer yer eğitimin kalitesizliğinden, öğretim üyesi açığından yakınmaktan kendilerini alamadılar. Taşradaki üniversitelere öğretim elemanı takviyesi yapan üniversitelerden birinin, Ankara Üniversitesi'nin rektörü Tarık Somer konuşmasında 38 bin öğrenci ile en yüksek kontenjana sahip olan Ankara Üniversitesinde 868 öğretim üyesi ve 1227 öğretim yardımcısı olmak üzere iki bin doksan beş öğretim elemanının bulunduğundan yakındı. İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cem'i Demiroğlu ise, eğitimde görülen kusurların artan öğrenci sayısı karşısında var olan öğretim üyesi sayısında ve yenilerin yetiştirilmesindeki güçlüklerden kaynaklandığına değindi.

Bu arada, bazı üniversitelerin açılış törenlerine öğrencilerin alınmadığı görüldü. Ankara Üniversitesi'nin Türk Ocağı'ndaki açılışını izlemeye giden öğrenciler, başbakanın salona girişini seyrettikten sonra geri dönmek zorunda kaldılar. Anlaşılan okullardaki en yüksek potansiyeli oluşturan öğrencileri açılış törenleri ilgilendirmemeliydi. Ama öğrencileri ilgilendiren şeyler de vardı kuşkusuz: barınacak yer bulamayıp parklarda yatmak gibi, yemek kuyruğunda saatlerce bekleyip yemeğin bittiğini öğrenerek simite talim etmek gibi, giydiği kıyafet beğenilmediği için okulu bekleyen polisten dayak yemek gibi, çağlar öncesi insanlarının bile gülüp geçeceği birtakım "bilgileri" ezberlemek zorunda olmak gibi, bu bilgileri iyi belleyemeyip okuldan atılmak gibi, üniversite çalışanlarından, yurt yöneticilerinden hakaret görmek, aşağılanmak, horlanmak, soruşturulmak, kovuşturulmak, tehdit edilmek gibi... Bu "gibileri" arttırmak olanaklı; yeni öğretim yılının başlamasıyla da bu sorunların tekrar tekrar gündeme geleceği yapılan tüm güzel konuşmalara karşın öğrencilerce biliniyor. Yeni öğretim yılında üniversite gençliğine sorunları aşmada ilk koşulun kendi sorunlarına örgütleri aracılığıyla sahip çıkmak olduğunu anımsatıp, sekiz aylık süreçte direnme güçlerini yitirmemelerini dileken yapılan konuşmalardan bazı alıntıları aşağıda veriyoruz.

AÇILIŞ TÖRENLERİNDEN KONUŞMALAR...

"Her çeşit özgürlük üniversitede."

İhsan Doğramacı
YÖK Başkanı

"Türkiye'deki demokratik rejimi içeriden ve dışarıdan yıkmak isteyenler var. Biz hükümet olarak bunu açıkça görüyoruz. Siz öğretim üyeleri emniyet barajımızsınız."

Cahit Aral
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

"Amerika'da harçlar dört-beş milyon lira, bizde ucuz, ellli bin lira..."

Turgut Özal
Başbakan

"Devletin vazifesi herkese iş temin etmek değil. İşi, kişi kendi yaratır."

Turgut Özal
Başbakan

"Eğitim ve sağlık harcamaları devlet için ağır bir yüktür."

Turgut Özal
Başbakan

"Ben öğrenciyken kirayı veremediğim için beş arkadaşımla birlikte evden atılmıştım. Şimdi bu sorunu yurtlar çözdü..."

Turgut Özal
Başbakan

NOT: "Yurtlara girmeye hak kazananlar açıklandı: Yirmi bin öğrenci açıkta"

BASIN

"Önümüzdeki yıllarda resimde tuvalin yerini ekran, paletin yerini ışıklı kalem alacak."

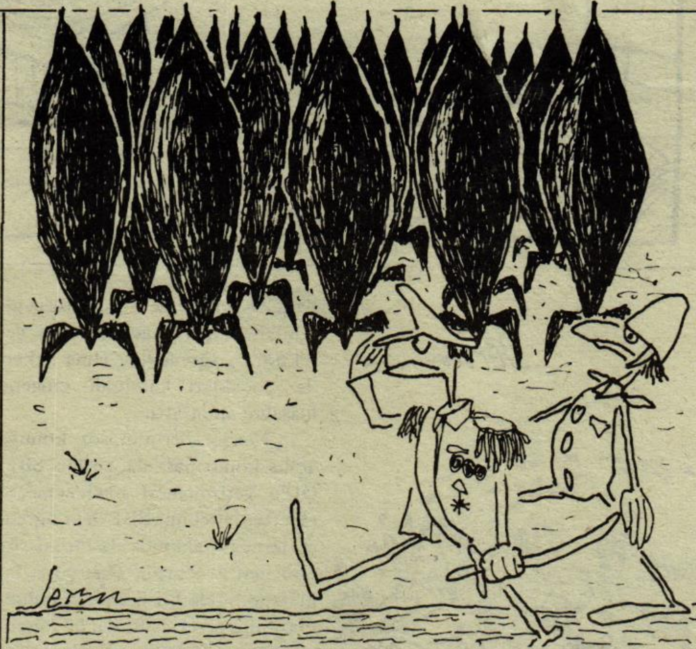
Tınaz Titiz
Devlet Başkanı

NOT: Güzel Sanatlar Fakültelerinde eğitim insan yeteneğine yöneliktir.

GENÇ HEKİM'in DAĞITIMI ENGELLENİYOR

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrenci Derneği'nin yayın organı GENÇ HEKİM'in ikinci sayısının dağıtımı engellendi.

İkinci sayısında fakülteyi, dersleri, sınav sistemini tanıtan, yeni kayıt yaptıran öğrencilere yönelik bir ek çıkaran GENÇ HEKİM, dağıtımı sağlayabilmek için kayıt işlerinden bir masa istedi. Bu istem rektör Sermet Akgün tarafından "dernek tüzüğünde dağıtım faaliyeti diye bir şey belirtilmemiştir" gerekçesiyle reddedildi. Bunun üzerine ücretsiz eki kampüs içerisinde dağıtmaya çalışan öğrencilere görevli polisler tarafından müdahele edildi ve eklerle birlikte dernek binasındaki tüm dergilere el kondu. Olaydan bir hafta sonra dergi satışı savcılık eliyle serbest bırakıldı ve dergiler yönetim kuruluna teslim edildi. Serbest bırakma gerekçesinde yasal bir dergi olduğu ve gereken bildirimin verildiği belirtiliyordu. Bu gelişmeden sonra dergilerini yeniden dağıtmaya başlayan öğrencilerden Yasemin Güney kampüsten alınıp dokuz buçuk saat gözaltında tutuldu.

GÜZEL KIBRIS'TAN BİR BARIŞ ÇAĞRISI: "BARIŞ" İKİNCİ SAYIYA ULAŞTI

Kıbrıs Türk Barış Derneği yayın organı "BARIŞ", Ağustos ayında ikinci sayısını çıkardı.

Kıbrıs Türk Barış Derneği kurulduğu tarihten bu yana adada barış, kardeşlik ve güvenliğin sağlanması yolunda çeşitli etkinlikler sürdürüyor; bu etkinlikleri BARIŞ Dergisi aracılığıyla Kıbrıs halkına duyurmayı ve yaymayı amaçlıyor.

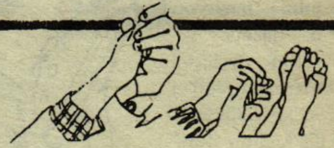
İkinci sayıda barış sorunları, dünya barış hareketinden haberler, insanlığa barış çağrıları ağırlıklı yer alıyor.

Günbegün arttırılan topyekün yok olma tehlikesi karşısında yaşamın korunması insanlığın gündeminde baş sırada durmaya devam ederken yeryüzünün her bir köşesinden yükselen böylesi anlamlı sesleri saygıyla selamlıyoruz.

BARIŞ, son sayfasını güzel bir azeri türküsüne ayırmış:

"Yeryüzünde dostu olsun
Gene insan insanın
Kalbimdeki bu arzular
Arzusudur zamanın
Ben anayım bu sesimde
Yerin göğün derdi var
Sulha gelin ey insanlar
Yoksa dünya mahvolur..."

SESİMİZİ YÜKSELTMEK İÇİN...
ABONE OLALIM
ABONE BULALIM

ÖGRENCİ POSTASI
ADI :
SOYADI :
ADRES :

6 aylık ☐ başlangıç ☐
1yıllık ☐ bitiş ☐

NAZIM NAZIM
Aydır Aydemir
Broy Yayınları
192 sayfa, 850 TL.

Ne mutlu ki bizlere, dünyanın bizden çok önce tanıyıp benimsediği büyük şairimize artık sahip çıkabiliyoruz. Şiirleri okunuyor heryerde, onun üzerine ard arda kitaplar yayınlanıyor.

Aydın Aydemir'in, Nazım Nazım'ı bu kitaplardan birtanesi. Yıllarca süren bir çalışmadan sonra ortaya çok güzel bir eser çıkarmış Aydemir. Nazım'ın yakınları ve dostlarıyla konuşmuş, Nazım'la ilgili belgeleri derlemiş. Sonuçta; düşündüren, duygulandıran ve eğlendiren bir eser hazırlamış.

Kitapta yakınlarının ve dostlarının ağzından Nazım anlatılıyor. Yalın ve sade bir anlatıma sahip. Öyle ki; okurken Nazım'ın şiirlerinden birisini okuyormuş duygusuna kapılıyor insan. Alabildiğine duru ve alabildiğine coşkulu bir akarsuyu seyretmenin zevkine benziyor kitabı okurken duyulan zevk.

Kitap okuyucuyu bir ikilem içine düşürüyor. Anlatılanlar büyük şairi beynimizde ve yüreğimizde bir kat daha büyütüyor. Ve, "Nazım'ın büyüklüğü bir doğa vergisi midir yoksa bir kazanım mıdır" ikilemine düşüyoruz. Kitap boyunca bir ilki öne çıkıyor, bir öteki.

Okumayı bitiripde, tüm okuduklarımızı şöyle bir düşündüğümüzde ancak kurtulabiliyoruz bu ikilemden. Çünkü Nazım'ın büyüklüğü ancak mücadelesiyle birlikte bakıldığındayalın olarak görülebiliyor. Yaşamının her anı mücadeleyle dolu Nazım'ın. Askeri okulda içerde ya da dışarda farketmiyor. Her koşul altında inançları uğruna mücadelesini sürdürüyor. Çevresindeki insanlarla konuşuyor, onları eğitiyor. Cezaevinde bile insanları üretken hale getirmenin yollarını buluyor. Kendisinin üretkenliği ise hiç durmak bilmiyor, durmadan okuyor ve yazıyor. Hiç bir zaman yılgınlığa düşmüyor. Öyle ki, cezaevinde adalet bakanının yakasına yapışıp onu sürükleyebilecek kadar azimli ve kararlı mücadelesinde.

Aydın Aydemir'in kitabı Nazım'ı daha iyi anlayabilme ve onu putlaştırmadan sevebilmek için mutlaka okunması gereken bir eser.

BAHRİ ÇİVRİL
ODTÜ

İŞ BİTİREN EKONOMİ
Soru: Nedir 24 Ocak siyasetinin temeli?
Yanıt: Pratik gereksinmeler, bencil çıkarlar.
Soru: Nedir tapındığımız?
Yanıt: Bezirganlık.
Soru: Nedir Tanrı'mız?
Yanıt: Para

Ülkemizde, 1980'den buyana hem ekonomik, hem toplumsal—siyasal açıdan köklü değişiklikleri içeren politikalar uygulanmaktadır. Öyle ki; son 6 yıldır uygulanan sistemin birçok çıkmazına ve kimi ekonomistlerce çeşitli eleştirilere uğramasına rağmen gerek iktidarın gerekse uyguladığı programın başka bir alternatifi olmadığı görüşü oldukça geniş bir çevrenin ortak kanısıdır.

Bunun niçin böyle olduğunun araştırılması, alternatifinin oluşturulması, bizleri 24 Ocak kararlarını iyi bir biçimde değerlendirip, eleştirme sorumluluğu ile karşı karşıya bırakmaktadır.

Nedir bundan 6 yıl önce alınan 24 Ocak kararları?

"Bir ekonomik önlemler paketi midir? Dış egemen çevrelerin Türkiye için öngördükleri yaşam biçiminin Türk Halkına yansıtılması mıdır? Uluslararası kapitalist sistemin bunalımından çıkması için ülkemize düşen "görev"midir? Demokrasiye paydos borusunun ilk namesi midir? Yoksa 12 Eylül'ün habercisi hazırlayıcısı mıdır?

İlhan Selçuk kitabın önsözünde bunları sormakta, yanıtlarında ise; "IMF reçetesi iç politikada baskılı siyasete dönüştürüldü, gerçek ücretler sürekli olarak aşağı çekildi, sürekli zam ve sürekli devalüasyon formülü benimsendi, büyük holdingler; küçük ve orta sermayenin yakınmasına karşın gözetildi, gelir dağılımı—büyük sermaye çıkarına— daha bozuldu, 6 yıl muhalefetsiz, tepkisiz, dirençsiz, halksız, basınsız, sendikasız bir otoriter rejim ortamında program en katı biçimiyle yürürlüğe kondu." demektedir.

İlhan Selçuk'un önsözüyle; Sadun Aren, Gürel Tüzün, Sinan Sönmez, Oğuz Oyan, Alpaslan Işıklı, Yakup Kepenek, Aziz Konukman ve Namık Özcan bu çizgiden yola çıkarak, ekonominin son 5 yılını eleştirdiler, işlediler, öneri ve alternatifleri ni belirttiler.

Bu bağlamda "İş bitiren ekonomi" 24 Ocak kararları hakkında sorulan sorulara yanıt arandığında başvurulabilecek temel bir kaynak özelliğini taşımaktadır.

"24 Ocak kararları hakkında sorulan soruların yanıtları yaşanılan 6 yıldan buyana ortaya çıkmış olmalıdır ve 24 Ocak'ın anlamını derinlemesine kavramak, alternatifini özümsemekle eş anlamlıdır." (önsöz'den)

Bilim ve Sanat kitapları
Ocak 1986
Derleme
275 sayfa—1250 TL.

CANAN BARSBAN
S. B. F.

ŞAFAK TÜRKÜSÜ
Nevzat Çelik

Birer çınardır analar, Nevzatlarsa birer çınar yaprağı... Gelse de sonbahar, bir şafakta düşse de yapraklar, çınarlar hep durur. Dimdik, onurlu, güvenli... Onuruyla, güveniyle sarar yaralarını. Tarihin rüzgarıyla söndürüp yangını, yeni yeni yapraklar hazırlar bahara. Dimdik fidanlar...

Ölüm ürkütücüdür birçok insan için. Oysa Şafak Türküsü'nde ölümün aşılması, "ben"in aşılmasını görüyoruz. Yüreklice, onurluca, yiğitçe. Korku ve telaş düşünmemeyi, mantıksızlığı, eriyip tükenmeyi getirir. Oysa ölümsüzleşmek, büyüyüp gelişmek ve mantıklı düşünmek onu aşmakla olasıdır. Bir halk deyişi vardır "Korkunun ecele yararı yok!"

Bir insan düşünün ölümü bekliyor, şu an. Birçok kereler ensesinde hissetmiş o soğuk nefesi. Ama, ürpermemiş o soğuk solukla. Bedeni tezgâhlarda direnirken, köhne karanlık beton dehlizlerde ışıksız, güneşsiz, havasız kalmaya direnirken usu bizlerle, insanlarla, güneşle, çiçeklerle hep. Bununla da kalmayıp, duvarların dışında yaşıyanları da aşıyor çoğu kez. İşçinin demlenen çayına, kızların sevda şiirine, anaların gözyaşının silinmesine, çocukların düşlerini güzelleştirmeye, gökyüzünün yıldızlanmasına kadar varıyor... Sıcak, içten, samimi ve her şeyden önemlisi gerçekçi... Bizlerle dolaşıyor ve çoğu kez göremediklerimizi görüp de söyleyemediklerimizi görüyor ve çarpıcı bir dille sunuyor bizlere.

Nice Nevzatlar var. Ölüme yiğitçe giden, ölümü onurluca bekleyen, yıllarca nemli betonlara; pis havalara, kor karanlıklara direnen. Ve Nevzat sesleniyor Nevzatlara:

. . .
Kardeş yıldızlar anamız birdir.
Aynı sevdaya yalın kılıç
Soyunduk işte yatıyoruz
Gece içinde zindan içinde
. . .

Burada bir kardeşlik, dostluk ve paylaşımı görüyoruz. Gerçekten de düşündürücü bir seslenîştir bu.

Olaylara bakarken hiç kimseyi ya da kimseleri, tabulaştırmadan ama büyüklüğünü de gözardı etmeden değerlendirmeli ve gerçek değerini vermeliyiz. İşte Şafak Türküsü' ne ve orada anlatılmak istenenlere bu perspektiften yaklaşmaya çalıştık.

Her insanda insalcıl bir yön vardır. İşte sorun: İnsanların bu yönlerinin farkında olup onu işleyip işleme sorunudur... Onurluca karşı koymak, bir kurşun gibi hedefi bulmak, insancıl tarafımızın işlenmesiyle olasıdır. Bir çocuğu sevindirip, ona iyi şeyler armağan etme istemi, bir çiçekle düşlere dalmak, sevmek tüm insanları, onlarla paylaşmak, ya da bunun zeminini oluşturmaya çalışmak, ağlamak, gülmek, umutlanmak, umudunu yitirmemek ve dürüst kalmak gene insancıl tarafımızın işlenmesiyle olasıdır.

Bakın Nevzat Çelik kefen diken işçi kadına nasıl sesleniyor.

. . .
Ne olur işçi kadınım
az yumuşak dik
şu kefenin yakasını
. . .

Boynuna geçen kement ve darağacı içinse:
. . .
avlunun ortasında çatık bir kaş
gibi duran darağacı
bir zaman rüzgarda
saçını tarayan telli kavak değil mi
boynumdaki kemendi bir öğle
sonu bakarken o kız
sarı sevdasını düşürmedi mi
. . .
diyebiliyor.

Şafak Türküsü'nü okurken bunların hepsini görüyoruz. Geçmişi değerlendirirken abartmalara kaçmıyor, olduğu gibi, çarpıcı bir dille anlatıyor. Bugün ve yarına da aynı yaklaşım söz konusu... Daha ne diyebiliriz ki. Okuyun Şafak Türküsü'nü, göreceksiniz, anlayacak ve seveceksiniz. Şafak Türküsü'nü okup da allak bullak olmayacak bir insan düşünemiyorum. Son eleştiri sizin olacak.

Ne mutlu biz gençliğe ki böyle bir şair gençliğin arasından çıkmış...

ÜNAL DEMİR
GAZİ ÖD.

İngiltere'de Eğitim Sistemi

Çeviri: DEMET YALÇIN
HACETTEPE ÜNİV.

İngiliz üniversiteleri yerel hükümetler aracılığıyla anayasaya dayanarak kurulmuş özerk kuruluşlardır. Ülkedeki tüm üniversitelerin başında sembolik olarak kraliçenin bulunmasına karşın, üniversiteler tamamen özerktir ve dışardan herhangi bir müdahele kabul etmezler. Birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi, İngiltere'de de bütün üniversite kurumlarında, tek ve monoton bir yapı oluşturmanın ötesinde işe yaramayan, ulusal bir üniversite kanunu yoktur. Üniversitelerin büyük çoğunluğu yerel hükümet biçimlerinin benzerlerini benimsemişlerdir. Kendi federal sistemleri çerçevesinde tamamıyla üyeleri tarafından yönetilir. En yüksek yönetici akademik kadro akademisyenlerin ve bir grup öğrencinin oluşturduğu Senatodur. Senato üyeleri yönetimle ilgili tüm olaylardan, eğitim programları, araştırma-geliştirme programları, sınavlar, öğrencilerin refahı, seçimi gibi konulardan sorumludur. Ayrıca hemen hemen tüm üniversitelerde, üniversite üyeleri dışında seçilen kişilerin oluşturduğu (lay-menbers) Konsey denilen yönetici bir kadro vardır. İngiltere ve Batı ülkelerinin bir çoğuna özgü bu yapı, akademik politikanın kararlı bir biçimde yürütülmesini sağlamanın dışında, finansman kararlarının yalnızca akademisyenler tarafından değil, geniş bir halk kitlesi tarafından da alınmasını beraberinde getirmiştir.

Konseyin üzerinde, üniversite rektörlerinden aldıkları yıllık çalışma raporunu yorumlamak üzere yılda bir kez toplanan bir kort (mahkeme) bulunur. Az yetkisi olmasına karşın, halk ilişkilerinde bazen önemli bir yere gelebilmektedir. Üniversitelerde temel öğretim ve araştırma başlı başına bir bölümdür ve aynı konulu birimler —sosyal bilimler, mühendislik gibi— bir fakülte ya da okul içinde birleştirilmiştir. Bu durum Senatonun yönetim, eğitim programı ve sınavlarla ilgili konularda otorite sahibi olan yönetim kuruluna danışmasını sağladığından birtakım kolaylıklara yol açmaktadır. Son yıllarda üniversitelerde, akademik topluluğun tüm üyeleri, üye olmayanlar ve öğrencilere, üniversite ile ilgili işlerde söz sahibi olma ve katılım olanakları giderek artmaktadır. İngiliz üniversitelerinde farklı grupların katılım derecesi, tartışma konusunu oluşturan olayların doğasına bağlı olarak değişir: Kuruluşun sosyal yaşamıyla ilgili olaylar (yerleşme olanakları sağlama gibi), akademik politikayla ilgili olaylar (eğitim programları, öğretme yöntemleri gibi), kişisel olaylar (örneğin bir öğrencinin değerlendirilmesi). Üniversitelerin çoğunda öğrenciler ilk grupta önemli rol oynarlar, ikinci grupta katılımları daha azdır, üçüncü grupta ise hemen hemen hiç katılmazlar.

Diğer birçok ülkenin üniversitelerine kıyasla İngiliz Üniversiteleri, işlevlerini yürütürken az rastlanabilecek bir özerkliğin tadını çıkarıyorlar. Bu özerkliğin üstün tutulduğu beş alan var. Birincisi, üniversiteler kendi personelini atamada ve servis koşullarını belirlemekte özgürler. İkinci olarak, üniversiteler kendi öğrencilerini seçmekte özgürler. Sanat, fen ve tıbbın geniş alanlarında sunabilecekleri yer sayısının kısıtlı olmasına karşın, bu yerlerin nasıl doldurulabileceğine karar veren, tek başına üniversitedir. Üçüncüsü, üniversiteler öğrenci ders programını ve not değerlendirme yöntemini belirlemede özgürler. Dördüncüsü, üniversiteler kendi araştırma programlarını seçebilirler ve son olarak da gelirlerini öğretim, araştırma ve diğer alanlarda harcamak üzere nasıl tahsis edecekleri konusunda özgürler. Kurumlar kendi planlarının her zaman için ulusal gereksinimleri karşılayarak gelişmesi yolunu benimsemişlerdir.

İngiliz üniversiteleri gelirlerini üç ana kaynaktan elde ederler: Hükümet bursları (% 64), okul taksitleri (% 13), araştırma bursları, kontratlar ve diğer hizmetler (% 17). Okul taksitlerinin ve araştırma burslarının büyük bir bölümü dolaylı yoldan hükümet tarafından karşılandığından beri toplum fonlarına dayanmaktadır. Toplam gelirin % 70'ten fazlası doğrudan öğretim ve araştırma harcamalarına ayrılır. Bu harcamalar akademik ücretler, teknik ve kırtasiye malzemeleri, akademik hizmetler, kütüphane ve kompütür hizmetlerinde kullanılır. Geri kalan bölüm bina ve tesisler, çevre bakımı, yönetim, konfor ve diğer olanakların sağlanmasına ayrılır. Son yıllarda üniversitelerin eğilimi, elde edilebilir fonların daha etkin kullanım olanakları araştırma yönündedir.

İngiliz üniversitelerinin sermayelerinin büyük bir kısmı her ne kadar devlet tarafından karşılanıyorsa da üniversiteler devletle direk bir ilişkiye girmemektedir. Devletle üniversite arasındaki bu ilişki Üniversite Burs Komitesi (University Grants Committee) aracılığıyla kurulmaktadır. Bu komite üniversitelerin politik baskılarından uzak tutulması ve ulusal gereksinimlerin karşılanması amacıyla toplum çıkarlarına uygun hizmetler vermektedir.

İngiltere'de üniversiteleri diğer eğitim kurumlarından ayıran önemli bir özellik de, araştırma alanında atılan kararlı adımlardır. Üniversitenin kurucuları eğitimle araştırmayı özellikle birleştirmek ve akademik üyelerin yalnız öğretmen değil araştırmacı olarak da yetişmelerini sağlayacak bir sistem geliştirme yoluna gitmişlerdir. Öğrenci başına düşen araç ve olanaklar, personelin zamanının önemli bir bölümünü araştırmaya ayırmasına olanak tanır ve üniversiteler gerekli akademik servisi ve laboratuvar aletlerini sağlar.

İngiliz üniversitelerinde yüksek başarı öğrencilerin çalışkanlığının ve verilen eğitimin kalitesinin bir ölçüsü olmaktadır. Bu ölçü aynı zamanda her öğrencinin düzgün çalışma koşullarının ve refah düzeyinin bir göstergesidir de. Öğrenci bursları dışında, üniversitenin öğrenci refahını artıracak çeşitli olanakları vardır. En önemlisi öğrenci evleridir. Kurumlar bu tür yerleri en azından öğrencilerin yarısı için sağlamakta ve yeni kaydolan öğrencilere yatma, yeme, içme yerleri garanti edilmektedir. Ayrıca yerleşme, konfor açısından da çeşitli kolaylıklar görülebilir; kalacak yerle birlikte akşam yemeği veren kolejler, öğrencilerin self servis yapabileceği evler, evli çiftler için lojmanlar vb. Bütün bunların maliyeti üniversite dışına oranla çok ucuzdur.

Bütün üniversitelerde öğrencilerin akademik gelişmesiyle ve özel sorunlarıyla ilgilenecek bir danışman bürosu vardır. Ayrıca doktor ve hemşireleri ile sağlık hizmetleri, öğrencilerin eğitimlerinde yararlı olabilecek kursların ve çalışabilecekleri işyerlerinin önerildiği bürolar bulunmaktadır. Bunların yanısıra din ve politikayla, spor, çeşitli kültürel etkinliklerle —tiyatro, müzik gibi— ilgili kulüp ve derneklerin mali yönden desteklediği öğrenci birliklerini unutmamak gerekir. Oyun alanları, tiyatro ve konser salonları, toplantı salonları öğrencilere verilen diğer hizmetlerdir. Öğrencilerin refahına verilen önem İngiltere'de üniversitelerin en temel ilkelerinden birini oluşturmaktadır.

dünya öğrencilerinden haberler...

ÜÇÜNCÜ BARIŞ ÜNİVERSİTESİNE DOĞRU

Uluslararası bir Barış Üniversitesi düşüncesi ilk kez, Federal Almanya'daki Bremen Üniversitesi'nde doğdu. Bu düşünce, ülke tarihindeki en büyük barış gösterilerine rağmen, hükümetin, ABD'nin Pershing ve Cruise füzelerini ülke topraklarına yerleştirmesinden hemen sonra ortaya çıktı. Böylece, 1984 Temmuz'unda, Bremen'de ilk Uluslararası Barış Toplantısı yapıldı. Bu toplantıya, değişik barış hareketlerinden ve bilim çevreden 6.000'ini aşkın öğrenci ve araştırmacı katıldı.

Bundan sonra Danimarka'nın Arhus şehrinde daha akademik içerikli ikinci bir toplantı yapıldı. Bu toplantıya öncekinin aksine sosyalist ülkelerden de bilim adamları katıldı ve gelişen tartışmalar sonucunda, Doğu ve Batı'nın bilim adamları arasında verimli bir diyalog kurulmasının olası olduğu kanıtlandı.

Arhus toplantısına Helsinki Üniversitesi'nden katılan Finlandiyalı bilim adamları, 1986 sonbaharında, Helsinki'de bir Üçüncü Uluslararası Barış Üniversitesi kurulmasını önerdiler. Bu düşünce, öğrenciler ve araştırmacılar tarafından oldukça olumlu karşılandı. Şu anda bütün Finlandiya Üniversitelerinin bu Barış Üniversitesi'ne katılması düşünülüyor. Bu toplantının, Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Haftası olan 22-25 Ekim tarihlerine denk düşmesi ve "Herkesin barışa hakkı vardır." sloganının kullanılması kararlaştırılmıştı. Toplantıda genel olarak, Savaş ve Çevre, Teknoloji ve Doğa ilişkileri; Silahlanma ve Ekonomik Gelişme konusu; Doğu-Batı diyaloğu ve Silahsızlanma konusu;
Bilim adamlarının ve Bilimsel Çevrelerin Sorumluluğu ve Rolü konusu işlenecek. Bu toplantıya bütün ülkelerden öğrencilerin katılması için çağrıda bulunuldu.

Birleşmiş Milletler'in 1980'de Barış Üniversiteleri konusunda aldığı kararlara göre, bu üniversitenin amacı, insanlığın barış konusunda eğitimi ve yüksek öğretimini sağlamak ve bütün insanlar arasında, anlayış, dayanışma ve birlikte, karşılıklı varolma ruhunu geliştirmektir. Bu amaca yönelik olduğu gözetilerek, Barış Üniversiteleri, insanların barış konusunda eğitilmesi için, insan kişiliği ve toplumlar üzerine toplanan bilgileri, lisanüstü eğitim ve araştırma düzeyinde verecek.

MISIR'da BİRLEŞİK ve DEMOKRATİK BİR GENÇLİK HAREKETİ

Mısır Demokratik Gençlik Birliği Öğrenci Bölümü Uluslararası Sekreteri Magis İdris'in Uluslararası Öğrenci Birliği'nin aylık dergisine yaptığı bir açıklamada Mısır'daki gençlik ve öğrenci hareketlerinin son durumları anlatılıyor.

Mısır'daki öğrencilerin ulusal hareketine, UÖB ile ilişkilerin 1987'de Mısır Gençlik Hareketinin Öğrenci Bölümünün kurulmsaı ile başladığı söyleniyor.

Bu yılın Şubat ayında, Mısırlı öğrenciler, 1946 yılında gerçekleşen öğrenci ayaklanmasının 40'ncı yıldönümünü kutladılar. Bu ayaklanma Mısır'ın yurtsever hareketinde önemli bir dönüm noktası olmuştur. Ayaklanma, işçiler ve öğrencilerden oluşan geniş bir ulusal komitenin öncülüğünde gelişmişti; daha sonra, sömürgeciliğe karşı ve toplumsal gelişme isteyen, yurtsever bir halk hareketine dönüştü.

Bugün, ülkede, yaşamın bütün boyutlarında derin bir kriz yaşanırken; öğrenciler, yeni-sömürgeciliğe ve dış emperyalist çevrelerle bağları bulunan yerli kapitalizm çevrelere karşı mücadelede halkın yanında yer alıyorlar.

Bugünkü yönetimin baskısına karşı gelişen toplumsal harakette öğrencilerin aldığı önemli yer, 1985'te başlayan harekete katılan öğrenci sayısının şimdi 50.000'lere ulaşmasından anlaşılabilir. Buna rağmen, öğrenci haraketindeki ilerici kesimler arasında birleşik haraket etme alışkanlığı olmadığından, gerici İslam akımlarına karşı yeterince önlem alınamıyor. Bu yüzden, birleşik bir demokratik gençlik hareketi çağrısı tekrar yineleniyor.

Bugün, Camp David Andlaşmasının kısıtlamalarına karşı mücadele eden ve Mısır'da demokratik ulusal gelişme isteyen halk ve öğrenciler, dayanışmaya gereksinimleri olduğunu iletiyorlar. Bütün dünya çapındaki ilerici ve barışsever güçlerin yanlarında yer alması için çağrıda bulunuyorlar.

FRANKFURT'DA BİR FORUM: TÜRKİYE'DE DEMOKRASİ ve İNSAN HAKLARI

Federal Almanya'da bulunan "Türkiyeli Aydınlarla Dayanışma Girişimi" eylül ayı içerisinde "Türkiye'de Demokrasi ve İnsan Hakları" konulu bir forum düzenledi. Foruma konuşmacı olarak Anayasa profesörü Server Tanilli, hukukçu ve İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı, hukukçu Turgut Arınır, gazeteci ve Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Ahmet Abakay, Bremen Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Klaus Liebe - Harkort, DİSK üyesi Kemal Daysal, Alman Sendikalar Birliği eski genel başkanı Oskar Vetter ile İş Yöneticileri Birliği Birinci Başkanı Ahmet Erol katıldılar.

NÜKLEER FÜZELERE HAYIR!

Biz, Laos Demokratik Cumhuriyeti'nin tıp öğrencileri, tüm nükleer füzelerin tek bir patlamasının bile binlerce masum insanı yokedebilecek, sakat bırakacak güçte oldukları gerçeğinin farkındayız. Bu silahların kullanılması tüyler ürpertici sonuçlar doğurabilir.

Hipokrat şöyle der: "Bir doktor hastasından, hastasının hayatının tehlikede olduğunu saklama hakkını sahip değildir." Ya bizler? Kesinlikle biliyoruz ki, eğer nükleer savaş söz konusu olursa tüm dünya yok olur.

Bizler dünyadaki tüm tıp öğrencileri gibi nükleer savaşı halkımızdan uzak tutmak için savaşacağız. Nükleer savaşın neler getirebileceğini öğreniyor ve halkımıza öğretiyoruz.

Sovyetler Birliği'nin nükleer silahsızlanma konusundaki öncülüğünü ve özellikle SBKP genel sekreteri Michail Gorbachov'un yapılmakta olan tüm nükleer testleri durdurma yolundaki önerisini tüm benliğimizde destekliyoruz.

Askeri araştırmalar ve endüstri yararına ayrılan bütçenin ancak yüzde 60'ı sağlık harcamalarına ayrılıyor. Tıbbi araştırmalara ayrılan bütçe ise askeri araştırmalara ayrılan bütçenin yüzde 20'si.

"YÖKE HAYIR!"

KARİKATÜR SERGİSİNE KATILALIM

ÜNİVERSİTELERDE
YURTLARDA
CEZAEVLERİNDE
ELİ KALEM TUTAN
YÖK'E SEMPATİ (!)
BESLEYEN TÜM
ÇİZGİSEVERLER
HAYDİ GÖREV BAŞINA!

SON KATILIM TARİHİ
1 ARALIK 1986

EKMEK VE HAK DİLEKÇESİ

ÜLKEMİZ, CUMHURİYET TARİHİNDE GÖRÜLMEMİŞ BOYUTLARA VARAN EKONOMİK BUNALIM İÇİNDEDİR. Özellikle 1980'den bu yana giderek artan bunalım, yaşamın tüm alanlarına yayılmıştır. Geniş halk yığınları, tüm çabalarını, günlük geçim sorunlarını çözmeye harcamakta, ekonomik bunalımın ağırlığı, yığınların yalnızca yoksullaşmasına değil, tüm toplumsal ahlak değerlerinin çürümesine de neden olmaktadır. Rüşvet yaygınlaşmakta; fuhuş, intihar, cinnet, cinayet olayları hızla artmaktadır. Ahlak değerlerinin çürümesi toplumu öylesine sarsmıştır ki, yalnızca yoksul halkımız değil, zengin ve varlıklı çocukları da, bu çürümenin kıskacından kendilerini kurtaramamaktadır.

Halk yoksulluk ve umarsızlık içerisinde kıvranırken, holding sahipleri, dünyanın en zenginleri sıralamasında ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye'de 94 şirketli bir holdingin yıllık cirosu, Türkiye Cumhuriyeti bütçesinin beşte birini aşmıştır. Yani Türkiye'nin beş zenginin para gücü, devletin para gücünün üstündedir. Bu zenginler arasında, servetini, üç yılda 56 kat artıranlar vardır.

Bu açık soygun ve sömürüyü sürdürmek ve kurumsallıştırmak için, anti-demokratik yasalar ve yasadışı baskılar uygulanmaktadır. Çağdaş insanın vazgeçilmez temel hak ve özgürlükleri yok edilerek, kitleler, kişisel ve örgütsel olarak EKMEK VE HAK arama araç ve olanaklarından yoksun bırakılmaktadır.

Ekmek ve Hak Dilekçesi, halkımızın sesidir. Halkımızın ortak katılımıyla pekişen bu görüşlerimizi ilgililere duyurmayı, bir yurtseverlik görevi sayıyoruz.

TOPLUMUN VE ÜLKENİN YARARINA OLMAYAN BU EKONOMİK DÜZEN ELBETTE DEĞİŞECEKTİR. VE ELBETTE, HALKIMIZ, KENDİSİNİN VE ÜLKESİNİN GELECEĞİNDE SÖZ VE KARAR HAKKINI ELDE EDECEKTİR. EKONOMİK-DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİN ÖNÜNDEKİ ENGELLERİ, KENDİ BİLİNCİYLE VE KENDİ GÜCÜYLE AŞACAKTIR. BUNUN İLK KOŞULUNUN DA, HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ SÜREKLİ GELİŞTİREN GERÇEK BİR DEMOKRASİYİ KURMAK OLDUĞUNU BİLMEKTEDİR. TÜM DÜNYADA, İNSANLIĞIN ONURLU TARİHİNİ HALKLAR YARATMIŞTIR. ÜLKEMİZDE DE, HALKIMIZIN KENDİSİ YARATACAKTIR. BUNDAN KİMSENİN KUŞKUSU OLMAMALIDIR.